

Ч. 7 ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1982

No. 7 JULY-AUGUST 1982

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIX ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1982

JULY-AUGUST 1982 Vol. XXXIX

У. Л. Час і його вимір	1
М. Калитовська Час. Молодість	1
Поезії. М. Калитовська. М. Тарнавська. М. Голод	2
50-ліття Першого Жіночого Конгресу	4
Українська жінка у двох світах	6
Вітаємо з уродинами	7
Український Музей Л. Дражевська. Втрачені архітектурні пам'ятки Києва"	8
М. Барагура. Скитальський шлях ікони Богоматері з Белза до Ченстохови.....	10
Нові видання. М. Тарнавська. Землетрус, Л. Онишкевич	11
Л. Б. Про пастушу культуру гуцулів. І. Сеньків	12
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович. Як пов'язати дві групи	14
О-КА. Войовничі жінки	15
Н. Світлична. 10-ліття Музичного дошкільця при УМІ	16
К. Одежинська. Сватання в Югославії.....	17
С. Наумович. Мішані подружжя	20
Наші градуантки	21
М. Гарасевич Праця Н. Чапленко	22
Конференція голів Окружних Управ. Ухвали	23
Вісті з Централі	24
Фонд ім. О. Лотоцької. Г. Слюзарева. Пам'яті О. Лотоцької.....	25
Our Life	26
Харчування Л. Гриців. Овочеві холодильники	31
Вишивка Малі серветки	32
Нат. Серед квітів і зелені. Практичні поради.....	33
Дописи Округ і Відділів	34
Хроніка Округ Нью Джерзі.....	37
Пошукуємо альбомів. Посмертні згадки	40
Замість квітів	31, 41, 44
Нашим маллятам	42
Загальні збори	обкл.

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"
 108 Second Ave. Редакторка Уляна Любович
 New York, N. Y. 10003 Tel (212) 674-5508
 Tel. (212) 533-4646

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
 Редактор — Уляна Любович
 Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець. Англomовні сторінки ред. А. Г. Савицька
 Мовна редакція — Наталя Лівіцька-Холодна.

На обкладинці. Дорога на Гуцульщині, обведена спеціальними плотами.
 Cover illustration. Road in Hutzulshchyna, bordered by a special fence.
 From the book of I. Senkiw.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Copyright 1982 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
 International Copyright Secured — All Rights Reserved
 Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
 Теодозія Савицька — 1-ша заступниця голови
 Марія Томоруг — 2-га заступниця голови
 Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови
 Наталія Даниленко — 4-та заступниця
 Анна Дидик — протоколярна секретарка
 Марія Савчак — кореспонденційна секретарка
 Розалія Попчі — англomовна секретарка
 Ольга Літello — касирка
 Іванна Ратич — фінансова секретарка
 Ольга Гнатейко — вільний член
 — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Марія Крамарчук — організаційна
 Оксана Ленець — культурно-освітня
 Любов Волинець — музейно-мистецька
 Марта Данилюк — виховна
 Анна Кравчук — суспільної опіки
 Ірена Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
 Ірена Чайківська — пресова
 Ірена Куровицька — зв'язків
 Марта Федорів — зв'язків
 Люїса Сакс — статуюта

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
 Ірена Кіндрачук, Леся Гой — членки
 Євгенія Новаківська
 Ростислава Яхницька — заступниці

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
 Ростислава Матла — Філядельфія
 Лідія Магун — Нью-Йорк
 Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
 Ірина Чайківська — Нью Джерзі
 Надія Дейчаківська — Округа Огайо
 Евстахія Струтинська — Чикаго
 Анна Любинська — Нова Англія
 Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
 16a Prospect St.
 Gleroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2.
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

ЧАС І ЙОГО ВИМІР

Час і його вимір — хвилини, години, тижні, роки — це поняття точні, об'єктивні. Алеж для нас він минає по-різному. У людській свідомості має він різний вимір. Важко окреслити і вияснити чому інколи якийсь період часу тягнеться довго-предовго, а пам'ять заховує його як одну мить. Це тоді коли, навіть у щасті, нема важливих подій, дні, щасливі чи прикрі, завжди однакові. Інший проміжок часу летить шалено й даремні наші намагання його сповільнити. У пам'яті він може залишитися як час багатий переживаннями.

Молоді не усвідомлюють собі, яким цінним є час і як його треба шанувати. А чи тільки молоді? Чи всі ми вміємо його цінити? І що ж воно значить "цінити час"? Ціна і вартість його це зміст, яким його заповнюємо. Марнувати час, або, як дехто каже, "забивати час" це рівне тому, що забивати саме життя; бож час — це саме життя.

Виповнювати час змістом це не значить проявляти зовнішню активність. Сам рух, фізична активність, візьмім для порівняння їзду автом із шаленою швидкістю 100 миль на годину — не означає, що ця година виповнена змістом, не змарнована. Внутрішні переживання, активність думки, почування, вражіння із зовнішнього світу; взаємини з людьми, змагання і труд для близьких, для спільноти, відчуття краси природи, музики, мистецтва, а теж намагання піднести рівень свого знання і своїх душевних якостей — це все той зміст, який надає вартість і ціну проминаючому часові.

Коли читаємо про ув'язнених, як особливо тепер про Юрка Шухевича, який більшість свого життя від ранньої молодости провів у тюрмах чи лагерьях, огортає нас жах, безмежний жаль і співчуття, але й думка: невже це можливе? Невже ж це можливе? Невже ж це ХХ століття, яке людство ніби то протиставляє жорстокому середньовіччю? І думаючи про Юрка, про Івана Світличного, які обидва тепер фізично скалічені, і про всіх інших, яких ці два наче представники, ми мусимо думати про те, як їм допомогти. Але при тому стверджуємо, якими ж душевними велетнями є ті, які у гірких умовах неволі, серед фізичних терпінь і недостатків вміють творити, працювати над собою, писати, вишивати, відмовляючись від решток вигод. Читаємо поезії, прозу, заяви, оглядаємо твори. Їх життя невільників виповнене глибоким, якже часто трагічним змістом. А ми? Яким змістом виповнюємо час ми, що ми зробили із своїм життям, чим наповнюємо його в умовах свободи й добробуту?

Яким же пустим може видатися життя людей на свободі, які добровільно піддають себе в неволю матеріальним успіхам, бажанням якнайбільше посідати. Мати все краще й всього більше, ніж інші: кращу хату, устаткування, авта. Відвідувати країни не для збагачення знання, чи душевного росту, навіть не для того, щоб оглянути й подивляти красу, а на те,

МАРТА КАЛИТОВСЬКА

ЧАС

Наша мудрість росте довгими днями і провадить розмову з Творцем. Їх записує ніч срібним писальцем слухають зорі і час умноголовий тихо закривши двері йде задуманий ранком.

Наше серце — мов непокірна бранка не слухає його — співає. Час вторує день і ніч день і ніч день-ніч. Часом втомиться стукати про вічне і тоді пестить в саду жовті квіти що в них лиця закохані в сонце. Або квіти — з них капле густий червень на кокетні голови білих левконій. Збентежений запах втікає у сад не знаючи що й там час блукає

МОЛОДІСТЬ

У присмерку лица людей ніби дні:

в сандалях запарошених із запахом золотої пороші.
З м'ятою за поясом сонною з бровами лискучих очей і таємним усміхом сонника.
Не будіть людей у присмерку!
Бо над ними медові дороги в'ються яблуками в кошиках.
Дні в сандалях запарошених гублять запах молодости з кошиків.

*Із збірки "Рими і не-рими" Видання "На горі"
Мюнхен — Париж 1959*

щоб могли відмітити у списку осягів, що були і тут і там, жили в розкішних готелях, їли знамениті страви, пили найдорожчі напої. Який же пустий це час, отже й порожнє життя.

Порівняймо наш час і його зміст з тим часом, який виписують запопадливі судді у вироків і засудах наших земляків, порівняймо, яким змістом виповнюють вони дні, роки й десятки років у тому "домі неволі"

У. Л.

МАРТА КАЛИТОВСЬКА

ПОВТОРНЕ

I

Присмерк
фіялково розою сходить
і безлунна пальма
нахиляється луком
до ніг вечора.
Смуток простяг руку.
Недоречно бринить
рефрен світла заблуканий.
Жовтавий туман побіг
за автами
понад асфальтами
і застиг.

Тягар власного тіла
став нестерпним.
Душа відділилась
шукати теплого
дотику світла.
Там снували в кутах
сонні нотки тіней
недоречні мелодії —
ген там ген там...
За вікном місячну пародію
грало світло.
Сміх блукав мов злодій
за вікном.

II

Нитка вічності
в шумі дерев
і в шумі моря.
В годині пізньої ночі
котячим ходом
пливе крізь кімнату.
Нитка вічності
бринить мов струна
між сном і мною.
Пливе від речей
що мертві для нас
і живі для нас
у вічній годині ночі.
Нитка вічності
пливе понад час
понад біль і жаль
нитка вічності
біжить у повторності
нас самих.

МАРТА КАЛИТОВСЬКА

БОГДАН ІГОР АНТОНІЧ

Був собі поет...
Пив із зорями
з кришталевої чарки
іскристе вино.
Був собі поет
мов Рембо —
неозоряний.

Лягав на пахучій галяві
під місяця брилем солом'яним
золотаві нитки де плелись
про оленів мудрість.
Розчісував кучері сонцю
розплітав зорям коси
блукав босоніж
по розпилених росах
ранків.
І провадив на вишнях
розмови з хрущами.
Кругле сонце носив
за плечима
поет.

Не знати
чи жив чи помер
поет що блукав
під черемхами
чи жуком зеленим
блукає і досі...

ІНТИМНЕ

Люби мене синім кольором
і спілими зорями вечора
що з неба молоком тече
і шовками повний глечик.
Люби мене синіми хвилями
тими що співають молитовно.
Риби за ними ще милями
тягнуться линвами з вовни.
Люби мене синім кольором
що про нього мріють ящірки
коли скелі ніби ящики
втратили від сонця голови.

"Światu"

СВІТОВІ

Цей світ є для мене і я для світу,
що серце моє вагою пригнітив,
 немов непритомний любовник.
Уся віддаюсь у безжурнім полоні,
хоч він несе смерть мені у долоні,
 мені, найвірнішій з любовниць.
Скарби різноликі, метеликів крила
кладає перед мене на мить, що наспіла,
 аж знову розкине їх вітер.
Цілую уста многуосні, жадані:
в обіймах, прошу, говори про кохання,
 аж вічно засну я, мій світе.

"Krowy"

КОРОВИ

Усміхнені, байдужі і здорові
кружляєте, немов спокійна зграя,
— такі, мов ремигаючі корови
біля когось, хто на хресті вмирає...

"Fotografia"

ФОТО

Коли щастя я мала і доторк
твого тіла, і землю всю мала,
а лишилося тільки фото,
то — це мало, це — дуже мало...

"Kobieta-Ikar"

ЖІНКА-ІКАР

Жінка-Ікар летить довше,
 бо легша.
Повітря її підіймає і, пірвана вгору вітрами,
підноситься без надії, усміхнена, наче гейша —
а потім падає важко униз,
 мов камінь.

*Переклад Марти Тарнавської
Збірка "Землетрус" — Вид.
"Слово" 1981*

ЩОСЬ МЕНІ ПРИСНИЛОСЬ

Щось мені приснилось,
щось мені згадалось,
чи смішки веселі,
чи жалі сумні,
 чи зелена пісня,
 пісня буревісна,
 що так наповняла
 молодість мені.

Чи той буйний вітер,
вітер з полонини,
розвівав волосся,
листям шелестів,
 чи лагідний вечір,
 чи рум'яний ранок
 заплітав колосся
 кучерявих нив.

Чи мені тужити,
чи мені радіти,
що життя пробігло
сповнене трудів,
 чи мені заплакати,
 засміятись гірко,
 тихо споминати
 сйаво давніх днів.

червень 1982

ТЕПЛЕ ПОПОЛУДНЕ

Довжиться тепле пополудне,
як сувій пестрого сукна,
що розложилось без кінця
на прилавках в крамниці будня.
Нараз нахабний вечір чорний
непрохано із ножичками надійде,
день на полицю відкладе,
відтявши кольори мажорні.
Пусткою стане дня крамниця
і від людей і від світел.
До завтра учорашній пил
вже й павутинням заснується.

50 — ЛІТТЯ
ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО КОНГРЕСУ В США
1932 — 1982

СВЯТОЧНИЙ ПОЛУДЕНОК 13-ГО ЧЕРВНЯ 1982

1

2

3

4

50-ліття Першого Українського Жіночого Конгресу в Америці, який поставив підвалини під організаційне оформлення СУА, було відмічене 13-го червня ц. р. святочним полуденком.

В архівах СУА і щоденника "Свобода" заховалися звідомлення з перебігу Конгресу, промови й привіти. Комітет із членів Екзекутиви СУА і Окружної Управи Нью-Йорку склав листу делегаток і гостей Конгресу, а при допомозі членок віднайшов їх адреси. Вони були відзначені плакетками та грамотами; були теж відзначені Відділи, яких делегатки брали участь у Конгресі і ті, які постали в конгресовому 1932-му році.

Понад 200 осіб: почесна голова СУА Лідія Бурачинська, Екзекутива СУА, почесні членки, членки-піонерки, голови дев'ятох Округ СУА, членки СУА, гості: панотці обох віровизнань, голова Національної Ради Жінок в Америці — Ненсі Баркер, екзекутивний директор цієї ж Ради Жінок — Мерінель Салліван, прихильники — приятелі СУА, представники організацій — звеличали своєю присутністю святкування.

Слово голови СУА — Іванни Рожанківської, зворушливий спомин членки СУА і довголітньої членки Екзекутиви СУА, першої голови Управи

1

Президіяльний стіл святочного полуденку: Зліва: Лідія Гладка, Олександра Різник, Ірена Куровицька, Ненсі Баркер, Іванна Рожанковська, Лідія Магун, Розалія Полцій, Лідія Бурачинська, Presidium. From left: L. Hladkyj, O. Riznyk, I. Kurowycky, N. Barker, I. Rozankowskyj, L. Magun, R. Polche, L. Bura-chynska,

2

Зліва: Анна Кізима, Мелянія Мілянович, Анна Марусевич, Марія Марусевич, Марія Гарасимчук, Варвара Круховська, Марія Вовк, Анна Стець, Юлія Савка. Стоїть Анастасія Бродин.

Seated from left: A. Kizyma, M. Milanowitz, A. Marusewych, M. Marusewych, M. Harasymchuck. Standing: A. Brodin, B. Gruchowsky, M. Wowk, A. Stetz, J. Sawka.

3

Зліва: Ненсі Баркер, Іванна Рожанковська, Лідія Магун (промовляє), на дальшому пляні Ольга Гнатейко

From left: N. Barker, I. Rozankowskyj, L. Magun (speaking), in the background O. Hnateyko.

"НАШЕ ЖИТТЯ", ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ, 1982

50th ANNIVERSARY
FIRST CONGRESS OF UKRAINIAN WOMEN IN U.S.A.
1932 — 1982

ANNIVERSARY LUNCHEON JUNE 13 1982

Українського Музею — Лесі Різник, історичне наświetлення початків українського жіночого руху — доповідь Лідії Гладкої — змістовно зобразили Перший Український Жіночий Конгрес в Америці. Ненсі Баркер у привіті згадала, що при відвідинах Українського Музею велике враження зробили на неї різні роди хлібів. Ця чужинка відчула скільки труду вимагає процес від зерна до хліба, яким українська жінка годувала сім'ю і вгощала гостей у святочний час.

Любов і відданість були рушійними силами в будові організаційного життя наших перших переселенців в Америці. Пошана до СУА, жіночої організації характеризувала цілу імпрезу.

Сопрано Ляриса Маґун Гурін розважила присутніх сольовим виступом при акомпаньяменті Тараса Левицького. Голова Округи Нью-Йорк Ліда Маґун в українській мові і секретарка Головної Управи СУА Розалія Полчій, в англійській, вели святочний полуденок бездоганно. А всім, хто трудився біля зорганізованя і виведення імпрези велика подяка і гратуляції.

Ірина Чайківська,
пресова референтка

4

Іванна Рожанковська — голова СУА вручила золоту відзнаку Лідії Бурачинській — почесній голові СУА

I. Rozankowskyj — UNWLA President presenting a gold emblem of UNWLA to L. Burachynska — Honorary President of UNWLA.

4

5

Розалія Полчій — ведуча полуденком, промовляє, побіч Лідія Маґун

R. Polche, luncheon director, speaking, next to L. Magun.

5

6

Зліва: Ольга Ставничча, Оріся Зінич, Мерінель Салліван — ексекютивний директор Національної Жіночої Ради Америки

From left: O. Stavnycha, O. Zynych, M. Sullivan — executive director of the National Council of Women of America.

6

РОЗДАЧА ПЛАКЕТ І ГРАМОТ З НАГОДИ

50-ЛІТТЯ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО
ЖІНОЧОГО КОНГРЕСУ 1932 — 1982

ЧЛЕНКИ СУА, ЯКІ ОДЕРЖАЛИ ГРАМОТИ ПІД ЧАС ПОЛУДЕНКУ

Вовк Марія, Гарасимчук Марія, Кізима Анна,
Коник Ольга, Круховська Варвара, Кузьма Катерина,
Кучкуда Пелагія, Марусевич Марія, Мілянович
Меланія, Серафин Софія

ВІДДІЛИ, ЯКИХ ЧЛЕНКИ БУЛИ ОРГА- НІЗАТОРКАМИ КОНГРЕСУ

1-ий Нью Йорк,
2-ий Честер, Па.,
21-ий Бруклін, Н. Й.,
34-ий Коговз, Н. Й.,
35-ий Озон Парк, Н. Й.,
40-ий Аллентаун, Па.,
41-ий Філадельфія, Па.,

Зліва Ненсі Баркер, Надя Нунка. Р. Матла (одержує плакету для Відділу) Іванна Розжанковська.

From left: N. Barker, N. Nunka, R. Matla (receiving & plaques for her Branch), I. Rozankowsky.

ВІДДІЛИ, ЯКІ ПОСТАЛИ В КОНГРЕ- СОВІМ РОЦІ

7-ий Акрон, Огайо,
15-ий Честер, Па.,
24-ий Елизабет, Н. Дж.,
26-ий Дітройт, Міч.,
27-ий Піттсбург, Па.,
28-ий Ірвінгтон, Н. Дж.,
36-ий Чікаго, Ілл.,

ПОДЯКА

За прохарчування присутніх на Конференції Голів Окружних Управ в днях 12-го — 13-го червня 1983 р. Екзекутива складає Окружній Управі СУА подяку на руки голови Лідії Магун.

**УКРАЇНСЬКА ЖІНКА
У ДВОХ СВІТАХ**

РЕЄСТРУЙТЕСЯ ТЕПЕР НА ЖІНОЧУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Прийшов час, що вже можна і треба зареєструватися на Жіночу Конференцію, яка відбудеться в днях 2-3 жовтня ц. р. на "Союзівці". Хоча жовтень може видатися декому ще дуже далеким, організаторки Конференції просять реєструватися вже тепер, якщо хтось вже рішився бути її учасником. Це допоможе комітетові уложити розподіл панелів, а також подбати про приміщення учасниць Конференції. Усі, що зареєструються до кінця липня ц. р., платять знижену ціну реєстрації — 15 дол. від особи або 20 дол. від подружжя. По 30-ім липня реєстрація буде 20 дол. від особи, 25 дол. від подружжя.

Замовлення на кімнати слід висилати безпосередньо до управи "Союзівки", Кергонксон, НЙ 12446, або телефонічно (914) 626-5641. Оплата перебування на "Союзівці" коштує 36 дол. від особи і включає полуденок і вечерю в суботу, нічліг і сніданок в неділю. Хто бажає переночувати вже в п'ятницю та мати сніданок у суботу і полуденок в неділю, платить 64 дол. Просимо полагодити це якнайшвидше.

Просимо зазначити при реєстрації ті панелі та робітні в яких візьмуть участь, але пригадуємо, що можна зголоситися *лише* на шість із дванадцяти панелів, що є проголошені. Є заплановані такі панелі: 1. Українська ідентичність і традиція, 2. Українські школи та молодечі організації, 3. Мішані подружжя, 4. Збереження української мови, 5. Українці в американській політиці, 6. Засоби комунікації, 7. Працююча жінка, 8. Українець, 9. Жінки в кризі, 10. Українська культура, 11. Молодь, 12. Самітні українці.

В часі Конференції будуть жіночі мистецькі виставки і виставки української культури, а в суботу вечером концерт виконаний жіночими силами.

Організаційний Комітет приготував брошуру, wraz із реєстраційною картою і вже її розіслано на відомі адреси. Хто бажає її одержати додатково хай звертається до Організаційного Комітету на адресу 108 Друга Евеню, Нью Йорк, НЙ 10003, або телефонічно (212) 533-4646.

Ждемо на Ваші зголошення до 30-го липня і "до побачення" у жовтні!

**Організаційний Комітет Української
Жіночої Конференції**

ВІТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ У ЛИПНІ

КАНДИБА Іван Олексійович
нар. 8 липня 1926 р.
КАЛИНЕЦЬ Ігор Миронович
нар. 9 липня 1939 р.
ГЕЛЬ Іван Андрійович
нар. 17 липня 1937 р.
ПОЛУШИН Леонтій Михайлович
нар. 17 липня 1938 р.
КОЗОРІЗОВ Олексій Тимофійович
нар. 18 липня 1933 р.
МАТУСЕВИЧ Микола Іванович
нар. 19 липня 1946 р.
АНТОНЮК Зиновій Павлович
нар. 24 липня 1933 р.
РИТІКОВ Павло Тимофійович
нар. 30 липня 1930 р.
МАЛАХОВ Геннадій Димидович
нар. 31 липня 1938 р.

ВІТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ У СЕРПНІ

РИМАР Володимир Улянович
нар. 8 серпня 1936 р.
КОСТЕНЮК Володимир Йосефович
нар. 15 серпня 1929 р.
КИРИЛЮК Анатолій Прокопович
нар. 18 серпня 1944 р.
СІЧКО Петро Васильович
нар. 18 серпня 1926 р.
ЛУК'ЯНЕНКО Левко Григорович
нар. 24 серпня 1927 р.

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ЩО НАРОДИЛИСЬ У ВЕРЕСНІ

1. ДОНЧЕНКО Олександр Максимович — 6 вересня 22 роки (1960 р. нар.). Адреса в таборі: Сумська обл., Роменський р-н, ст. Перехрестівка, уст. УС-319/56-3-3 (має звільнитися 19.VII.1982 р.). Адреса матері Анни Яківни: 310171, м. Харків, Салтівське шосе, 246, кв. 5. Сестра Любов теж в ув'язненні.

2. ФРІДМАН Кім Беніамінович — 6 вересня 47 років (1935 р. нар.). Термін ув'язнення закінчився 28.III.1982 р. Адреса матері: 252140, м. Київ-140, вул. Космічна, 12. Тел. 536096.

3. ШКАРОВСЬКИЙ Павло Сергійович — 7 вересня 29 років (1953 р. нар.). Адреса в таборі невідома. Адреса дружини Тетяни Іванівни з двома дітьми: 314032, м. Полтава-32, пров. Депутатський, 35.

4. ГЕЙКО-МАТУСЕВИЧ Ольга Дмитрівна — 9 вересня 29 років (1953 р. нар.). Адреса в таборі: 270059, м. Одеса-59, уст. ЮГ-311/74-3-6. Адреса чоловіка МАТУСЕВИЧА Миколи Івановича в тюрмі: 422950, Татарская АССР, г. Чистополь, учр. УЭ-148/ст-4. Для листів із-за кордону: Москва, п/я 5110/1-УЭ.

Рис. Віра Дражко

5. ГЛУЗМАН Семен Фішельович — 10 вересня 36 років (1946 р. нар.). Звільнився з заслання 11.V.1982 р. Адреса батька Фішеля Абрамовича: м. Київ, вул. Артема, 55, кв. 58. Тел. 79 34 63.

6. ГОРБАЛЬ Микола Андрійович — 10 вересня 41 рік (1941 р. нар.). Адреса в таборі: 329013, Миколаївська обл., Казанківський р-н, ст. Ново-Данилівка, уст. ИН-316/93-1. Адреса сина Андрійка (4 р.) з матір'ю МАРЧЕНКО Анною Михайлівною: 252052, Київ-52, вул. Павла Тичини, 1, кв. 30.

7. СПІНЕНКО Василь Володимирович — 19 вересня 35 років (1947 р. нар.). Адреса його в психлікарні і родини (м. Макіївка Донецької обл.) не відома.

8. СВІТЛИЧНИЙ Іван Олексійович — 20 вересня 53 роки (1929 р. нар.). Адреса в засланні (м. Горно-Алтайськ) не відома. Адреса в Києві: 252087, Київ-87, вул. Уманська, 35, кв. 20. Дружина Леоніда Павлівна доглядає його в засланні. Можна писати на адресу: 659701, г. Майма Горно-Алтайской авт. обл. Почта, до востребования.

9. ПРОНЮК Євген Васильович — 23 вересня 46 років (1936 р. нар.). Адреса в засланні: 743134, Узб. ССР, Каракалпакская АССР, Ленинабадский р-н, с/з им. ХХП партсъезда. Дружина ДІДКІВСЬКА Галина Григорівна і троє синів (1967, 1980 і 1981 рр.) тимчасом з ним у засланні.

СПРОСТОВАННЯ

У "Н. Ж" ч. 6 закралась помилка у підписах на ст. 2, 3 і на обкладинці замість **в**итинанки видруковано витинки. На ст. 10 підпис під графікою повинен бути **Юрій Логвин**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

Л. ДРАЖЕВСЬКА

ВИСТАВКА "ВТРАЧЕНІ АРХІТЕКТУРНІ ПАМ'ЯТКИ КИЄВА"

Жодна дотеперішня виставка в Українському Музеї не робила на мене такого сильного враження і не навівала стільки думок як виставка, що відкрилась 12-го червня 82 р. і показує знищені вершини української архітектури.

Великі чорно-білі освітлені ззаду фотовітражі зображують церкви, монастирі, дзвіниці і фонтани, що пізніше були зруйновані. Вони яскравіють у півтемній залі на сірих стендах, які ламаною лінією оточують залю. Створюється враження, що стоїш серед старовинного міста. Поруч кожного фотовітража пояснення українською і англійською мовами: дата спорудження зображеної архітектурної пам'ятки, дата її перебудови (коли така була) і час зруйнування.

Тяжко повірити, що нема вже Золотоверхого Михайлівського монастиря, збудованого на початку 12 століття, перебудованого у 17-18-му століттях; був зруйнований у роках 1935-36. Знищено 1935 року Василівську (Трьохсвятительську) церкву, збудовану в кінці 12 століття, перебудовану на переломі 17-18 століть. Один з фотовітражів показує церкву під час руйнування. Якийсь сміливець зробив фотографію і переховав її, в 1930-ті роки люди були перелані сталінським терором.

Вражає фотовітраж із зображенням величезного іконостасу головного вівтаря собору святого Миколи (також звався "Великий Микола" та Військово-Микільський собор). Цей монастирський комплекс був збудований в кінці 17 століття, знищений 1934-го року.

Матеріали, використані на виставці (фотографії, пляни та рисунки зруйнованих стародавніх будівель Києва) роками збирав архітект Тит Геврик, який здобув освіту в Америці і працює як директор відділу розбудови Пенсільванського університету у Філадельфії.

Музей випустив ілюстрований каталог до виставки українською і англійською мовами. У вступі до каталогу Тит Геврик пише, що дві світові війни спричинилися до руйнування архітектурної спадщини багатьох історичних міст Європи. Доля Києва різко відрізняється від долі інших європейських міст. Більшість архітектурних пам'яток була зруйнована не під час війни, а протягом мирних 1930-их років. 1934-го року до Києва перевели столицю України і уряд "розчистив місце" для будівництва нових будинків для урядових і партійних установ, зруйнувавши історичні архітектурні пам'ятки.

Дуже цікавою була доповідь Тита Геврика "Церковна архітектура Києва", яку він прочитав 13-го червня на науковій конференції, яку спільно влаштували Український Музей і УВАН у США. Геврик ска-

Соборна Церква Успіння Пресв. Діви Марії в Печерській Лаврі

The Collegiate Church of the Assumption of the Virgin of the Monastery of the Caves

Built in 1778, rebuilt in the 1720s, demolished on November 3, 1941.

зав, що характерним для старого барокового Києва було те, що в цьому історичному місті Східньої Європи майже не було пам'яток старої цивільної архітектури, як от величних палаців та замків, не було фортець. Характер старому Києву надавали церкви. Будівники міста використовували монументальні споруди церков, дзвіниць, монастирських споруд для створення міського ландшафту. Висока дзвіниця над брамою монастиря ставала своєрідною тріюмфальною брамою, головною вертикальною доміантою в композиції київських церков і монастирів, а також цілого міста.

В 1930-их роках варвари вирішили змінити характер міста!

Виставка "Втрачені архітектурні пам'ятки Києва"

Exhibit "The Lost Architectural Treasures of Kiev"

Виставка "Втрачені архітектурні пам'ятки Києва", яка потрясає відвідувачів Музею — і українців, і американців і іноземних туристів, підкреслює потенціал Українського Музею в Нью-Йорку. Скільки аспектів української історії і культури можна висвітлити, скільки злочинів комуністичних володарів України проілюструвати. Показом вершин українського церковного мистецтва — архітектури і іконопису може пощастить піднести стандарт вимог до творців сучасного церковного мистецтва.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

1,000.00 дол. — Олександр і Оксана Тишовницькі — меценати;

по 100.00 дол. — Филимон Савечка, Теодозія Гурик, Округа СУА Нью-Йорк;

60.00 — Василь і Галина Петрах;

по 50.00 дол. — д-р Константин і Ака Перейми, United Technologies в доповненні (matching) до пожертви Анни Гомук, Роман і Марія Погорецькі;

30.00 дол. — Розалія Дрон;

по 25.00 дол. — Олег і Ельза Склековичі, Віра Воронка, Володимир Пізнюк, Ростислав і Ліля Серафимовичі, Марія і Теодор Угорчаки;

по 20.00 дол. — Мирослав Перейма, Параскевія Пікас-Витвицька;

по 10.00 дол. — Іван Кефор, Йосиф і Анна Губчаки, Марія Руденська, Іссака Десак, Оксана Бережницька, Галина Шашло, Роман Лазарчук, Богдан Лівчак, Галина Шембел, Юліян Бачинський;

по 5.00 дол. — Марія Дубровська, Остап і Лідія Кузики, Мирослав Роговський, Анна Шмуляк, Ірена Сташків, Анастасія Попик, Василь і Александра Мочули, Петро і Анна Фрици;

2.00 дол. — Іван Купин;

1.00 дол. — О. Ерстенюк

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

Ольга Гной, Галісвуд, Н. Й. — кожух із Станіславщини, село Підпечери,

Василина Грицюк, Н. Й., Н. Й. — рушник з Київщини,

Анна Марек, Н. Й., Н. Й. — орнамент із соломи,

Евген Рогач, Філь., Па. — Бюст Тараса Шевченка, роботи — Богдана Мухина,

Ярослава Терлецька, Маямі Фл., — серветка, стрийський повіт

Ярослава Кушнір, Вотервліт, Н. Й. — гуцульський кептар з Косова,

Ірина Бурачок, Вудсайд, Н. Й. — кептар зі Сокальщини, рушник з Полісся,

Олена Качала, Озон Парк, Н. Й. — рядно, село Тарнавка, повіт Жидачів

Марія Кузів, Гаденфілд, Н. Дж. — рушник з Полісся, село Осниця, повіт Луцьк

Щиро дякую

Марія Шуст,

директор Українського Музею

ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ФОТОГРАФІЙ

Марія Стефанів 70-й Відділ СУА — 4 світлини

Фрэнк Стек 65-й Відділ СУА — 2 світлини і вирізок з газети

Надія Попович 3-й Відділ СУА — 6 світлин

Щиро дякуємо

Христина Певна,

завідуюча фотографіями

СКИТАЛЬСЬКИЙ ШЛЯХ ЧУДОТВОРНОЇ ІКОНИ БОГОМАТЕРІ З БЕЛЗА ДО ЧЕНСТОХОВИ

Теперішня Ченстоховська, а колишня Полоцько-Белзька чудотворна ікона Божої Матері має скитальську історію. За традицією вона була однією з трьох ікон, що їх за переказом намалював за життя Богоматері св. євангелист Лука. Княжна Предислава або Предслава, донька полоцького князя Святослава, яка мала чернече ім'я Єфрозина і була ігуменею монастиря в Сільці к. Полоцька та визнана святою (померла в 1173 р.), звернулася з проханням до грецького цісаря Компена, щоб подарував їй одну з ікон пензля св. Луки. Ця ікона знаходилася в Ефезі. Бачачи велику любов княжни Предислави до Божої Матері, цісар вволив її волю, спровадив чудотворну ікону Божої Матері з Ефезу до Царгороду і переслав її до Полоцька. Тут св. Предислава прийняла цю ікону з найбільшою радістю, поставила її в своїй монастирській церкві та прикрасила її золотом і самоцвітами. Під час татарських нападів на Україну ікону перенесено около 1270 р. під опіку галицького князя Льва. Вона переховувалася в княжому замку в Белзі. Звідсіль забрали її поляки в 1382 р. до Ченстохови. Цього року в серпні обходитимуть її 600-ліття.

Скитальський шлях Полоцько-Белзької-Ченстоховської ікони Богоматері накреслив д-р Михайло Гоцій у розвідці "Як вивозили Чудотворну ікону Белзької Богоматері до Ченстохови". Розвідка опублікована в "Церковному календарі-альманахові" за 1982 рік, виданим Братством св. Андрея перевозного в Чикаго.

Автор розвідки зосереджує свою увагу на першому етапі постою ікони після того як князь Володислав Опольський вивіз її з Белза, поскільки про цю деталь мандрівки ікони з Белза до Ченстохови досі не було ніде згадки. Князь Володислав Опольський став тимчасовим реґентом галицько-волинської землі після того як польський король Казимир несподівано напав на Львів і зруйнував його. Тому що до галицько-волинських земель зголошувала претенсії Угорщина, становище князя Опольського, як володаря галицько-волинської волости було непевне. Через те він нашвидкуруч грабував усяке добро й цінності багатьох надбань короля Данила і князя Льва та вивозив їх до своїх володінь на Шлеську або до Польщі. Одною з найбільш привабливих добичів була вславлена чудами, осяяна авреолею старовинности і святістю походження ікона Божої Матері в княжому Белзі. Загарбавши цю святу пам'ятку, князь Опольський затримався з своїм воєнним табором на першій постій недалеко села Корчмина в віддалі 12 кілометрів на північний схід від Белза, де находилася, (а може ще й тепер находиться) старовинна дерев'яна церковця, в якій збереглася традиція, зв'язана з першим постоем на скитальському шляху Белзької ікони.

Не розпоряджаючи авторитетними історичними фактами і доказами та даними, автор тільки гіпотетично відтворює обставини, серед яких відбувся перший етап постою ікони Белзької Богоматері під

час її примусової мандрівки на чужину. Під час воєнних дій в 1382 р. Белз був сплюндрований. Опольський князь Володислав мав свою головну квартиру в околиці міста. Загарбавши образ із світлою традицією свого походження і чудес, князь поставив цей найдорогоцінніший воєнний трофей на столі в своєму шатрі або під спеціально збудованим балдахіном, щоб захоронити образ перед пошкодженням чи знищенням.

У своїх дослідах автор розвідки покориствувався, як доказовим матеріалом, старовинними пам'ятками, що находилися в корчминській церкві і усною традицією, яка збереглася і передається з покоління в покоління про місце, в якому в 1382 році стояла постоем серед дерев Белзька ікона.

Про пієтизм, з яким ставилося місцеве сільське населення до ікони, свідчить факт, що кілька копій з її зображенням находилися в інтер'єрі церковці. Найважливішим доказом, на який досі ніхто не звернув уваги, була скринька чи шафка в захристії, в якій переховувалися свічі і дрібне церковне приладдя. На дверцятах тієї скриньки розмальовані олійною фарбою різні епізоди чудесних подій, зв'язаних із кількадечним перебуванням Белзької ікони в Корчмині. Одна картина, це копія ікони, поставленої на столі в шатрі чи під балдахіном поміж деревами. Друга картина зображує цю саму ситуацію, але вже осяяну чудом, що "свічі самі від себе засвічуються", як це пояснює напис під картиною. На дверцятах зображені теж інші чуда, які діялися тут під час короткого постою ікони. На цьому місці, де стояла ікона побудовано капличку, що теж вславилася чудами.

В 1620 р. з Холмщини, перенесено до Корчмина дерев'яну церкву, в головному вітарі якої находилася копія образу Белзької Матері Божої, хоч невідомо, з якого часу вона походить, бо її кількакратно відновлювано. І хоч образ був прикрашений срібними ризами, яких ориґінал не мав, бо їх додано пізніше, то його композиція повністю згоджується з зображенням Белзької Богоматері на дверцях скриньки.

В цій церкві, високо в середній копулі знаходиться за склом ще й інший образ Белзької Божої Матері, зроблений в 18-му столітті, а в однім із бічних престолів також зображена ця сама Мати Божа вже з 19-го століття. Ще в 1930-их рр. ця церква мала багато вотивних іконок з 18-го і 19-го століть, на яких зображено чуда, що збулися тут завдяки Белзькому образіві.

Скитальський шлях ікони Белзької Богоматері до Ченстохови позначився ще й іншими постоями на українській території. Зберігся переказ про перебування її в чудотворному місці на Холмщині у селі Турковичах. З цією подією зв'язане заснування турковицького монастиря близько старинного города Червеня (тепер Чермна) на Холмщині, від якого пішла назва "Червенські городи" і "Червона Русь". Усна традиція каже, що коли ікону Белзької

Що зитати?

НОВІ ВИДАННЯ

Марта Тарнавська. ЗЕМЛЕТРУС.
Поезії 1971-80 років і переклади. Нью
Йорк, Слово, 1981, 96 ст.

Це друга збірка Марти Тарнавської. Домінуючий тон є даліше такий самий, як і в першій ("Хвалю ілюзію") — філософічне підсумовування переживань та спостережень у своїм житті, свого довкілля. Ця збірка складається із двох частин — власних віршів поетки та вибору перекладів інших поеток. Ці дві частини є немов два інші світи, дві сторони одної монети. Обидві віддзеркалюють певні вартості та зацікавлення, чи уподобання авторки.

У першій групі є сім віршів під назвою "Травелог" — це опис переживань, ефекту відвідин кількох старинних міст та місць в Україні, шаноблива реакція до їхніх пов'язань із минулим та контрастові спостереження у відношенні до сучасного. Друга серія тематично відноситься до спостережень чи давніших переживань при переїзді авторки до Америки. Якщо землетрус приходить у природі

при русі двох твердих мас, то й такий ефект є також спричинений при зустрічі чи зударі двох світів, двох культур — коли чутлива одиниця переїжджає з континенту на континент, чи взагалі переходить через великі, потрясаючі переживання. Замітним тут є зміна способу життя, зустріч нормального трибу існування, світу культури, науки й інших вартостей та контраст після скитальських буднів, обмежень та браків. Ця серія (під назвою "Американський триптих") домінує у першій частині. Хоча ці вірші є довші формою від інших — вони роблять ефект особистого запису собі у щоденник, чи немов братам, далеко, у альбом. Це немов пояснення нового світу авторки. Це розповідна лірика, описова, з деталями пояснень іншого світу, іншого підходу. Часами хотілося б бачити менше цих вияснень, менше всіх крапок над "і". Сукупність у неї є більш ефективна. В авторки тут є замітна цікава та успішна тенденція до сентенцій, до філософських епіграм (напр. "На біржі життя купуєш...").

Друга частина збірки — це переклади поезій десяти поеток (серед них є американки, німки, польки, росіянки). Крім перекладів кількох поезій кожної з них — Марта Тарнавська подає про них також інформації про життя та творчість. Самі ці переклади можна читати як самостійні, вартісні твори (зокрема переклади С. Плат, Е. Дікінсон, А. Ахматової, М. Цветаєвої та К. Іллаковичуни). Це першоякісні переклади, які вміло передають по смак та й відблиск оригіналу. Ці переклади — це абсолютний доказ великої

МАРТА ТАРНАВСЬКА

БУРЯ

Від хм , що грозою нависли,
сховайся в старому Ринку
у браму середньовічну
і слухай, як дощ на бруку
вистукує марш похоронний:
це плаче камінне місто.

Сховайся в старезну браму
від бурі, від блискавиці,
щоб серце вражене громом
не розколось надвоє.
Чи чуєш заліза скрегіт?
Це ковані двері скрегоцуть,
мов зуби стиснуті з болю.
У дверях — старий львів'янин
(немов зійшов із портрета
сивобородий Корнякт)
вежею показує в небо.

І справді: між хмарами бачиш,
що йде від Високого Замку
малесенький клаптик блакиті.

І віриш, і ждеш на сонце.

У Львові, 9 липня 1974

("Землетрус", Вид. "Слово" 1981 р.)

майстерности Марти Тарнавської, і не дивно, що вони займають 3/5 цілої збірки. Для читачів ці переклади можуть служити добрим засобом для зазнайомлення із поетками інших літератур (більшість із них є з 20 століття) — якщо не задля посмаку стилю та їхніх думок — то й задля посмаку самої вишліфованости мистецького перекладу як самостійного твору.

Лариса М. Л. Онишкевич

Докінчення Скитальський шлях

Богоматері повезено далі, на тому місці, де вона затрималася постоем у Турковичах, появилася неземне світляне сяйво. Сюди почали прибувати паломники. Прибув один княжий юнак на коні. Кінь станув навколішки перед місцем, де появилася сяйво. Юнак піддав прочанам думку, щоб тут побудувати церкву. Цей переказ утривалив С. Любарський у розвідці "Турковицький монастир", Варшава 1930 р. Образ Богородиці в цій церкві, це теж копія Белзько-Ченстоховської Богоматері з шрамом на лиці і з Ісусом, який тримає книгу.

Д-р М. Гоцій не згадує про інші місця постую ікони на її скитальському шляху з рідного краю на чужину. Він тільки стверджує, що копії цієї ікони з композиційним укладом, ідентичним із Белзькою Богоматір'ю, дуже поширені на українській території.

Під-советські дослідники розкрили образ Ченстоховської Божої Матері і на підставі мистецько-малярської аналізи ствердили, що історично-політичні й воєнні події справді відбилися на долі цієї ікони. Вони теж ствердили, що з оригіналь-

ного старовинного мальовила залишилися тільки відрізки полотна, наліпленого на дошку, а саме мальовило виконане технікою енкавстики (воскове мальовання).

Подібна доля трапилася тисячам українських релігійно-церковних пам'яток, більшість яких безслідно пропала, або пам'ять про яких збереглася тільки в формі усних переказів. Те, що досі залишилося в відлеглих, забутих місцевинах або зібране в музеях чи сховищах, жде ще свого наукового дослідження.

На підставі даних, якими в своїй розвідці послужився д-р М. Горацій, можна понад усякий сумнів ствердити, що вславлений чудами образ Ченстоховської Матері Божої, це колишня ікона Полоцько-Белзької Богоматері, власність української землі й українського народу, силою загарбана і вивезена ворогом на чужину.

За д-ром Михайлом Гоцієм подала
Марія Барагура

Про Гуцульщину багато писали етнографи й мовники. Та такої монографії, як її недавно видав д-р Іван Сеньків німецькою мовою вже давно не було. Вона появилася під повищою назвою заходами Інституту Гердера у Марбургу. І можна сказати, що від праці Володимира Шухевича про Гуцульщину такого повного огляду про неї ще не було.

Автор присвятив велику увагу історичним умовам. Зрозуміло, що він пише про відродження українського народу, подаючи перегуки з західньої і східньої України з окремим підкресленням ролі Івана Франка у відношенні до Гуцульщини. Книжка призначена для чужинецького читача й мусить подати історичне тло свого племени. Але дуже цікаво змальовані також суспільні й економічні умовини Галичини й Буковини від XV ст. Тут уже буде багато нового для наших читачів. Автор кидає світло на всіх мешканців Карпат — лемків, бойків і гуцулів. Виявляється, що історія їх поселення починається в XIV-XV ст. З того нас найбільше цікавить Гуцульщина.

Першими поселеннями були містечка, в яких були копальні соли, — Делятин, Коломия, Косів, Кути. Околиці їх були мало заселені, але вже в той час посідали мешканці улітку свою худобу на пашу в гори. Є згадані села Ланчин, Печеніжин, Ключів, Шепарівці й Березів. Ці села присувалися ближче до гір тим більше, що там їх не могли досягнути напади татар. Згодом тимчасові літні поселення закріплювалися на постійне. Щораз далше в гори посувалися вони і відколювалися від своїх первісних осередків. Наприклад села Татарів і Ворохта колись належали до села Микуличина, а потім відокремилися.

Під час того просування в гори проявилася також вдача мешканців. Гуцули любили свою худобу і роботу коло неї. На відміну від своїх сусідів бойків вони не шукали обрібки землі. Автор подає коломийку, що добре ілюструє цю їх рису:

*Д-р Іван Сеньків — автор праці про Пастушу культуру.
Ivan Senkiw at work at the research library in Dortmund.*

*Чорногора хліб не родить,
не родить пшеницю,
викохує вівчариків,
сирок і жентицю.*

*Чорногора хліб не родить,
нічим ї орати,
викохує вівчариків,
як рідная мати.*

Зрозуміло, що в цій нехоті до хліборобства ховалось певне легковаження тяжкої роботи, пов'язаної з ним. Хоч життя гуцульського села не було легке, особливо зимовою порою і пов'язане з небезпекою транспорту, все ж гуцул волів ризик і вмів протиставитись тим небезпекам.

Цю їх прикмету врахували також адміністраційні чинники. Тоді коли українське село щораз глибше входило в кріпаччину, то гуцульські села не зазнали, чи дуже мало знали цього лиха. Податок одного господарства складався з одного барана від сотні овець, однієї гуні, одного будза і одного вовняного пояса. Внаслідок того гуцули були багаті й, як каже автор, виплекали між собою окремі форми чемности, що їх ніде в Україні не знали.

А що найважливіше — вільний час, що їм лишався, зуживали на прикрасу свого житла. Звідтіля походила їх любов до орнаментики, що виказує найдавніші українські символи. Кожен гуцул умів орудувати сокирою й долотом, кожна гуцулка вичарувала голкою найкращі взори. Це й спонукало їх до дбайливості випрацювання свого вбрання, що стало найбільш пишним поміж українськими.

*Дерев'яні "близнята", прикрашені випалюванням
Wooden "twins", decorated by woodburning*

Правда, цей добробут довго не тривав. Будова доріг, забрання лісів, а подекуди й полонин причинилися до того, що гуцули збідніли. Тоді йшли вони в бутин, шукали роботи, а подекуди таки стали орати підхожі клаптики землі. При тому не втратили своєї гордості й любови до пастушої господарки. Ця господарка далі розвивалась, хоч би вже разом ціле село збирало свою худобу й посилало на св. Юрія у гори.

Це було значним осередком року, отой "полонинський хід"!

Кожне господарство приводить свої корови чи кілька овець і додає їх до загальної ватаги. Домовляється з "ватагом", що відповідає за всю худобу. Обчислення устійнене вже здавна на дощинці, з якої половину затримує ватаг, а другу половину дає власникові худоби. Худоба ватага й інших вівчарів пасеться задарма.

Автор дуже докладно описує полонинську господарку. Найперше обговорює кошення трави, що його робили по доступних "царинках". Там сушили траву на сіно і зберігали на зиму. Потім іде "полонинський хід" на св. Юрія і запалення живої ватри на полонині. А потім робітні будні, що починаються о год. 3 рано. Тоді ватаг і його помічник дють корови й вівці, снідають і виводять худобу на пашу. Ватаг

Макитра для певности обдротована
Bowl (Makitra).

залишається з одним помічником, щоб використати молоко в перерібіці на сир чи будз. А інші помічники, короварі чи вівчарі, пильнують худобу, щоб не відбилась від гурту, а головне, щоб її лісові хижачи не вхопили. Скликують їх на відпочинок трембітою, що й дуже допомагає, коли мряка закрие пастухам і худобі дорогу.

Другою ділянкою, якій автор присвятив окрему увагу, це вірування гуцулів. Найперше описав усі свята, під час яких відбувались усіякі пожертви й ворожіння. З-поміж них найбільше обговорено Різдво з колядою і особливими танцями. Взагалі танець у гуцулів дуже розроблений і автор описує поодинокі його форми. Та це лиш зовнішні прояви розваг. У глибині гуцульських вірувань лежить страх перед чортом. Тут автор подає легенду про заснування світу, в якій чортові припало теж якесь завдання. І від того часу гуцули вірять, що чорт усе

Перед церквою у Космачі. Жіноцтво мало свій окремий вхід до церкви й після Служби Божої виходило на церковне подвір'я.

In front of the church in Kosmach. Women had a separate entrance through which they left the church after services.

Фото Р. Крохмалюк

старається дошкулити чоловікові. Але чорт у гуцулів добродушний. З ним можна зговоритися. Можна його навіть перехитрити, коли завзятася. Все ж воно небезпечно з чортом зачіпатись... Тому то багато є всяких засобів, що допомагають християнинові зберегтися перед чортом чи відьмою. До них належать лікувальні рослини, що їх автор нанизав включно з латинською назвою. До цього ще долучене лікування, що їх практикували знахарі або заклиначі в різних випадках.

Не згадуємо в книжці інших ділянок гуцульського побуту, як будови хат, харчування, одягу й виробів народнього мистецтва. Вони так само докладно обговорені, а також ілюстровані. Тільки, що ці ділянки доволі відомі. Є тут ще одна ділянка, що її представив автор, разом із описом побуту, а це — гуцульські церкви. Він подав навіть план церкви в Криворівні, щоб зілюструвати церковну будову.

Жіночі "капчурі" з червоного сукна
Women's red woolen "karchuri"

Закінчення на ст. 14

Тільки між нами і телефоном

ЯК ПОВ'ЯЗАТИ ДВІ ГРУПИ?

— Любо, ти вже раз писала про велику різницю між українськими громадами по малих осередках, та тих що по великих містах. Це головню вдаряє наших дітей.

— Ренато — чи тільки дітей? Наші дорослі громадяни мусять перейти подібну фазу вибору й рішення — відповідаю своїй добре знайомій, коли вона до мене потелефонувала в суботу.

— Бачиш, Любо, мене досить вдарило це, що я почула від моїх сестрінок. Вдома у них постала проблема, коли 14-річна дочка, Оля, мала їхати на літній табір однієї з наших популярних молодечих організацій. Оля протестувала, що висилати її з такою групою несправедливо, коли завжди їй говориться, щоб не приставала з тими, що п'ячать, вживають наркотики чи й ведуть себе неморально.

— Виходить, що Оля добре засвоїла те, чого її вчили, Ренато. Її батьки повинні б бути задоволеними з її вимог до товариства.

— Ох, так Любо. Та це більше як проблема. Виявилось, що коли Оля була минулого року на таборі, то дещо старша дівчинка мала вночі гостя. Погрозами змусили Олю мовчати про цю пригоду перед командою табору. Навіть батькам Оля сказала про це аж після табору, бо боялася пімсти.

— Між дітьми бувають такі типи, які різними способами примушують молодших, слабших, чи більш соромливих до мовчанки. Чи й ми не бачили такого, Ренато?

— Так, Любо. Ще на одному таборі Оля бачила, як до шатра повернулася 17-літня дівчина хвора. Її мусіли вести до лікаря. Казали, що 40-літній виховник напоїв її чимось. Отже — чи це дивно, що Оля тепер боїться наших таборів?

— Але ж Ренато, та ж не на всіх таборах таке коїться! Це якийсь "пех", що ці речі підряд попадають Олі на очі!

— Крім того, Любо, яюсь не дуже проводи наших молодечих організацій переймаються цими проблемами. Похитають головами, признають рацію,

що такі погані пригоди, на жаль, трапляються — і це все. А деяких молодих це відкидає від нашої громади взагалі, бо нема протидії цим випадкам.

— Це правда, Ренато. Недавно сини нашої сусідки (16-19 річні) нарікали на це, що українці завжди мусять гостити колядників алькоголем. Чому без нього нема гостини? Їхні американські знаомі, хоч залюбки частуються "дрінками", ніколи не пропонували б алькоголю молодим.

— Отож, Любо, як це так, що тепер наша громада перебрала всі гірші звички американського світу — а кращі ігнорує?!

— Над цим я вже також призадумувалась. Це широка тема. Мені видається, справа в тому, що ми купуємо собі доми й поселюємося здебільшого в такій околиці, яка відповідає нашому смакові, нашій скалі вартостей і там посилаємо дітей до школи. В школі діти мають широку можливість вибрати з великого числа маленьку групу молоді з подібними зацікавленнями. У наших громадах є нас менше. Зустрічаються люди з різними околиць, професій з різними культурними смаками й зацікавленнями — це немов перекрій цілого спектру суспільности. Для кожного є менша можливість вибору подібних собі.

— Це так, а при тому хто надає тон? Котра група? Чи більш агресивна чи більш освічена, чи просто, ті хто живе ближче?

— Так, часто агресивні бувають ті, які не мають ширших зацікавлень. Вони часто віддають більше свого часу і праці громаді і тим надають тон, хоч самі не мають ширших зацікавлень. Тим самим толерується найнижчий культурний рівень.

— Може соціологи могли б точно пояснити цей процес. Але тим часом наша молодь не може собі дати ради з вибором товариства серед своєї громади. Щоб не тратити молоді ми повинні втримувати наші громади на високому рівні, щоб притягати молодих, а не відстрашувати.

Любов Калинович

Докінчення: ПАСТУША КУЛЬТУРА

Книжка має багатий ілюстраційний матеріал. Його в більшості зібрав автор поза Гуцульщиною. Виявляється, що багато виробів народного мистецтва Гуцульщини знаходиться в музеях в Європі. До кожного з них є докладний опис і подано, в якому музеї його можна знайти.

Одне тільки можна заперечити — заник полонинського господарства. Автор передбачив його, бо ще перед 2 світовою війною уже змалів хов худоби, а нові окупанти України не дбали про нього.

Тепер маємо відомості, що "полонинський хід" увійшов у нові радянські свята, а вівчарі там шановані спеціалісти, звільнені від колгоспної роботи. Зрештою в гуцульських селах немає колгоспів, бо немає піль. Гуцули віддають державі свою належність у худобі і молочних виробках. А для цього власне існують полонини, що стали державними.

Такою є нова монографія про Гуцульщину. Добре, що вона появилася та ще й у чужій мові. Тепер треба б подбати про її переклад на інші мови, а перекладом на українську.

Л. Б.

ВОЙОВНИЧІ ЖІНКИ

Коли уживаємо того окреслення в українській мові, то мимоволі насувається образ із нашого народного репертуару, молодиці із кочергою в руках, як засідається на п'янюгу чоловіка.

А з нашого сьогодення маємо прикладів "войовничих" жінок досхочу, куди лише не глянути у громадському житті. Вони виступають із гострим словом і гострою поставою, але пише.. на засіданнях.

Я однак сьогодні мала на думці тих жінок, які дійсно у дослівному того слова значенні рішення про війну та мир. Хто з нас не бачив в останніх тижнях постійно на перших сторінках міжнародної преси та у телевізії приємного обличчя Маргарет Тачер, цієї лагідної жінки, яка без кочерги і без "войовничих" слів була промотором найновішої війни на Фалькляндських островах. Як це дивно, що

сама вона стійко і невідступно стояла при своєму пляні і дала наказ стріляти англійським військам. Що думала вона — сама жінка і мати, як посилала англійських синів та мужів на небезпеку смерті, хочби якої героїської? Що думала вона слідкуючи за противоєнними і протинуклеарними демонстраціями тисяч жінок в Америці та Західній Європі? Маргарет Тачер стояла тепер на такому самому критичному для жінки місці, як декілька років тому була Гольда Маір. Вона ж бо також мусіла посилати ізраїльських воїнів на боротьбу та смерть, бо так вимагала політика уряду, який вона очолювала, а може і сильне почуття любови до своєї батьківщини.

Цікаво, чи це припадок чи таки доказ рішучости сучасних жінок, які вміють стояти та рішення на найбільше відповідальних місцях? Не знаємо. А все ж дає воно багато до думання та до переконання, що зайво витрачається ще досі енергію на боротьбу за рівноправність...

О-КА

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ ОДЕРЖАВ ПОСТІЙНИЙ ЧАРТЕР

Коли п'ять з половиною років тому створено Український Музей в Нью-Йорку Департамент Освіти в стейтовому уряді надав йому тимчасовий чартер. Так робиться з усіма новоствореними установами. Уряд хоче переконатися, чи нова установа втримається і виконуватиме свою програму на певному рівні.

Після трьох років свого існування Український Музей почав заходи щоб дістати постійний чартер. Адвокат Ю. Волинець, як правний представник Українського Музею підготував потрібну аплікацію, їздив особисто до уряду в Олбані, щоб пред'явити документацію про діяльність Музею. Департамент Освіти прислав інспектора, щоб на місці перевірити, в якому стані є Музей, які перспективи його розвитку, які його пляни і т. п. Як можна було довідатися з нагяків, звіт інспектора був дуже прихильний.

23-го червня Департамент Освіти телефоном повідомив Український Музей, що він дістає постійний чартер. В Америці здобуття постійного чартера вважається великим досягненням інституції.

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ

Марія Стефанів 70-ий Відділ СУА — 4 світлин

Іванна Мартинець і Тетяна Мотика з 47-го Відділу СУА — 6 вишиваних подушечок

Щиро дякуємо
Христина Певна,
завідуюча крамничкою

ДАТКИ НА "БУДІВНИЧИЙ ФОНД"

500.00 дол Іван і Марія Оленські;

110.00 дол. Ізидорос Міхелос;

по 100.00 дол. — д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Марія Пласконос, Анна Конрад, Остап і Урсуля Балабани, Всеволод і Лідія Саленки, Аркадія і д-р Володимир Петришини;

по 50.00 дол. — Василь і Галина Беровці, Ігор Сірко, Ярослава Левицька, Теодозія Шимкович, Юрій і Людмила Костюки;

по 25.00 дол. — Марта Рудик, Йосиф і Ярослава Гапії;

20.00 дол. — Іссак і Софія Десаки;

10.00 дол. — о. Стефан Клепарчук, Фаліна Кульчицька

Складаю щирю подяку
Дарія Байко,
адміністративний директор УМ

ПОДЯКИ:

8-го травня 1982 р. відійшов у вічність мій муж бл. п. інж. Стефан Юрчинський.

Членкам 11-го Відділу СУА в Трентоні складають щирю подяку за участь у похоронних відправах, за пожертви на Служби Божі і за вислови співчуття для мене. Замість особистих подяк складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Надія Юрчинська,
членка 11-го Відділу СУА

Складаю щирсердечну подяку членкам СУА в Рочестері, Боффало і Сиракузах за картку з підписами і бажанням мені скорого повороту до здоров'я. З вдячності складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Стефанія Жизневська

Сердечну подяку складаю управі і членкам 82-го Відділу СУА, що зложили пожертви "Замість квітів" на Пресовий Фонд "Нашого Життя" з приводу смерті мого мужа бл. п. Івана Криси. У глибокій вдячності складаю 25.00 дол. як даток на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Юля Криси

З нагоди відзначення 50-літнього ювілею ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО КОНГРЕСУ В АМЕРИЦІ пересилаю на Ваші руки щирі вітання і побажання найкращих успіхів у многогранній праці Союзу Українок Америки та привіт усім учасницям. Рівночасно пересилаю з нагоди цієї великої події скромний дарунок 50.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької

Марія Крамарчук

20-го червня ц.р. мешканці Ньюарку і навколишніх міст мали щасливу нагоду бачити незвичайний цирк. Кожна циркова вистава захоплює несподіванками, експресією, майстерністю техніки. Але цирк, що заго- стив до школи св. Івана Христителя, без перебіль- шення — казковий.

Був там лаяц, що загубив свою усмішку, були тренери слонів, коників, песиків, тигрів, ведмедя, був акробат і були дресировані циркові звірі: слони, коні, песики, тигри і ведмідь. Вони могли б навіть міня- тись ролями, бо всі виконавці пантоміми "Цирк" — діти від 3 до 5 років, вихованці музичного дошкілля Марти Савицької. Цьогорічна вистава гармонійно збіглася з 10-річчям музичного садочку при Україн- ському Музичному Інституті.

З нагоди цього ювілею я пробую уявити, ким була б Марта Савицька, якби мала змогу творити на рідному ґрунті? Такої змоги вона не мала навіть експериментально: невблаганна доля закинула її на іншу — врожайнішу землю. А якої кар'єри могла до- сягти ця талановита жінка в американському світі — як режисер, композитор, чи вихователька американ- ських дітей?

Ці мої роздуми відлунюють віршем Василя Симоненка, написаним незадовго перед його смертю:

Є тисячі доріг, мільйон вузьких стежинок,
Є тисячі ланів, але один лиш мій.
І що мені робить, коли малий зажинок
Судилося почать на ниві нерясній?

Чи викинути серп і йти байдикувати,
Чи долю проклясти за лютий недорід
І до сусід пристать наймитувати
За пару постолів і шварку на обід?

Коли б я міг забуть убоге рідне поле,
За шмат цієї землі мені б усе дали...
До того ж і стерня ніколи ніг не коле
Тим, хто взува холуйські постолі.

Та мушу я йти на рідне поле босим,
І мучити себе й ледачого серпа,
І падати з утоми на покоси,
І спать, обнявши власного снопа.

Бо нива це — моя! Тут я почну зажинок,
Бо краший урожай не жде мене ніде,
Бо тисяча доріг, мільйон вузьких стежинок
Мене на ниву батьківську веде...

Марта Шлемкевич-Савицька пожертвувала кар'єрою, второваним модерним шляхом, бо тисяча життєвих доріг веде її на ниву батьківську. І хоч яка стерня колюча і як тяжко "мучити себе й ледачого серпа" — ні з чим не зрівняти врожаю радості, який вирощує Марта Савицька в дитячих душах. Адже вона своїм чарівним ключем відкриває дітям не лише вуха — для музики, вона відкриває їм душі — для уяви, для творчості. Тому так надхненно і так профе- сійно грають у пантомімі всі діти-актори: Меля Нако- нечна, Лєся Гентиш, Марко Храпливий, Ерик Бура- чинський, Івась Стокотельний, Ярема Тритяк, Ля- риса Касіян, Дем'ян Колодій, Степан Колодій, Олен- ка Вельгаш, Мая Мілянич, Дора Гапій, Наталка Олес- ницька, Катруся Кіляр, Дарко Лойко, Роман Хар- ченко, Маланка Поручинська, Ляриса Гумовська, Наталка Лабенська, Семен Тимошенко, Алекса Віна, Дарко Косиловський, Дарко Менцінський, Юрчик Кігічак, Данилко Луків, Данилко Гентиш, Наталка Бонакорса, Іня Бонакорса (Градуант 1977), Рєня Познахівська. Майстерні костюми роботи Ліди Марр і чудова музична композиція доповнюють ілюзію казкового цирку.

Випускники попередніх років виявили вдячну пам'ять своїй пані Марті, склавши їй на цьому надзви- чайному святі спільний букет квітів. Велика втрата для українців з інших околиць, що не можуть побачити мистецьких вистав цього унікального дошкілля.

Н. СВІТЛИЧНА

(Вирізнено на конкурсі ім. Михайла Островерхи)

Наше знайомство розпочалося листуванням. Два українські архітекти поїхали до Югославії допомогти відбудувати посілля в Боснії після землетрусу. При тій нагоді зібрали список молодих українців, які бажали листуватися з українцями в Америці. З цього списку я вибрала Василя. Хлопець — мій одноліток — любив співати, бавитися і цікавився світом, як і кожна чотирнадцятилітня молода людина. Ми листувалися сім років. Часом з захопленням я писала йому про прогулянки, про вакації, розбиті коліна і мої пости в науці. Часом бракувало того ентузіазму. В його листах я все відчувала стриманість, майже формальність. А як при цьому можна розвинути щирість? Але ми не зривали контакту. З часом прийшла нагода підсилити нашу приязнь зустріччю. Я їхала в Україну, а в поворотній дорозі вирішила поїхати поїздом з Праги в Новий Сад в Югославії. Уявляла собі, що відвідаю Василя як турист. Ми могли б особисто пізнатися, пооб'їздити околиці, а за п'ять днів я плянувала відлетіти додому. Однак....

Після двадцяти чотирьох годин в поїзді я якось непевно висіла на станції. Це була неділя. День був хмарний, вечоріло. З кишені дощовика я витягнула маленький знімок Василя, ще раз подивилася і почала розглядатися. Скоро я зійшла в станцію і опинилася сама. Люди порозходилися, а Василя не було. Хіба забув що нині за день? Чекаючи, я оформила плян. Якщо не приїде, піду до готелю і ще раз вишлю телеграму. Десь за п'ятнадцять хвилин під станцію приїхало троє молодих людей. Дівчина в чудовій, густо вишиваній сорочці підійшла до мене і по-сербськи запитала котра година. Здвигнувши раменами, я відповіла по-українськи, що не розумію мови. Тоді вона мене обняла і представилася. Називається Цева, кузинка Василя. Пояснила, що Василь служить при війську та буде старатися дістати відпустку, щоб мене зустріти. А покищо маю мешкати в домі батьків Василя і на нього чекати.

Ми поїхали автом у село. Хоч я почувала себе дуже втомленою з дороги, розповіла їм дещо про себе, про прогулянку і про враження з України. Ми їхали близько двох годин, плоским тереном, попри безмежні зорані поля і ниви соняшників. Де-не-де видно було кілька хат, але нічого подібного ні до села, ні до містечка. Я була дещо розчарована, що Василя не було вдома, але думала, що це не робить різниці, що зможу сама їздити по околиці, хотіла навіть загостити над Адриатське море. Те все плянувалося мені в голові по дорозі в село.

Авто сповільнило і по правім боці за полем показало село. Шофер скрутив туди і під'їхав під хату, де нас вже чекала горстка людей. Поки я висіла з авта, горстка вже подвоїлась, і мене оточили самі чужі обличчя.

Хата, перед якою ми стояли, друга від краю села, була невелика і нічим не різнилася від інших,

що стояли поруч при дорозі. Зачинені фіртки, розмальовані всякими красками, відгороджували городи від хідника. Цева представила мене в першу чергу батькам Василя, а потому запізнала мене з його братами, сестрами, кузинами, сусідами, племінницями та всякими родичами. Запровадили мене в хату, де я застала довгий застелений стіл, який сягав майже до самих дверей. Всіх прошено до стола, але господиня тільки мені поставила повний обід. Я не відмовляла їх гостинності, і з таким апетитом взялася до їжі, що навіть не чула дитячого гамору.

Перекусивши, я розглянулась. Праворуч сиділа Цева. Гарна дівчина, моя ровесниця. Чудово говорила по-українськи і старалась мені все показати та познайомити мене з новими обставинами. Напроти сидів Славко, старший брат Василя, з жінкою Стефкою і двома маленькими доньками. Дивлячись на нього я вперше старалась уявити собі Василя. Славко, високий ростом, мав дуже потішну усмішку, і вуха як слухавки. Його розбурхане солом'яне волосся сягало до половини носа і закривало темні очі. Його дружина Стефка бавила дітей. Вона, ясноволоса, молода жінка, ніяк не могла повірити, що я сама вибралася в таку дорогу. Молодший брат Цеви, Йозо, вліпив в мене очі і не відвертав їх цілий вечір. Катерина, Михалька і Стефка, сестри Василя, сиділи при другому кінці стола і так вглибились у свою розмову, що на мене не звертали ніякої уваги. Всі вони мають дітей усього на кілька років молодших від їхнього вуйка.

Жінки були гарно убрані в легеньких суконках, а мужчини по-спортовому. Тільки один Йозо сидів у краватці, і видно було по його міні, що це не було його бажання. Хата одноповерхова. Входилося через подвір'я на закритий ґанок. Саме тут поставлено столи. Під порогом я завважила силу черевиків. Скільки їх там було, не знаю. Аж пізніше я спостерігла що всі по хаті ходять босі, я одинока взута. Якось не вдалося мені викрастися і залишити черевки біля порога. Так я і пересиділа взута.

Перебив мої думки і розглядання батько Василя. Вставши, він офіційно привітав мене в Кулі та в його хаті. Потім запросив мене розказати дещо про себе.

- Дід і бабуся живі?
- Живі, — кажу.
- Мешкають з Вами?
- Ні, з тетою і вуйком у Вашингтоні.
- А то що ж? Ви посварились? — питався мене.

З того перейшла розмова на батьків, про їхній фах, про нашу родину.

- А що ж ви робите? — випитував мене.
- Я студентка третього року університету.

— А чого вам стільки науки? Невже думаєте що це Вам колись придасться в домашній роботі?

Але найбільше мене заскочили дальші питання:

— А скажіть, скільки поля у вас?

— Поля нема.

— А худоби?

— Є в тата чотири доньки, — я відповіла усміхнено.

Навколо мене всі сиділи із замороженими мінами. Я відчула, що розмова не весела. Мене взяли в обертаси, і мені поволі почало роз'яснюватися про що тут ідеться. А особливо питання що я зі собою привезу коли приїду на постійно до Югославії мене зовсім приголомшило. Я заикалась і відповіла, що це заскоро таке плянувати. Мені стало зовсім невесело. Незважаючи на це я вирішила, що не можна надто поважно трактувати цієї ситуації. Це ж була моя нагода побувати в Югославії!

По короткій мовчанці я трохи віддихнула, бо думала, що допит скінчився. А батько Василя тоді запитав з усміхом:

— А скільки дітей будете родити?

— Побачимо, я відповіла і собі усміхнувшись.

Мені відступили вітальню, де я спала на канапі. Входить у кімнату із закритого ґанку. Навкис від цієї кімнати є кухня, а там вхід до ще трьох кімнат. Вікно з вітальні дивиться перед хату, на дорогу. Хоч правду сказати, це тільки вбита земля, побіч якої залито цементний хідник. Авто туди переїде тільки коли сухо.

Ще я добре не лягла, як уже заснула. Коли знову розплющила очі, наді мною стояла мама Василя і зривала мене на ноги. Вже був час вставати і йти до сусідки на каву. Я встала нерадо, бо ще дуже хотілося спати. Годинник показував пів п'ятої, а для мене це дуже рання година. Але я вбралась, приготувалась щоб митися, але на те не стало часу. Ми пішли вдвійку до сусідки. Там, помімо такої ранньої години, була повна хата людей. Майже всі розмовляли по-українськи, а багатьох я пізнала з попереднього вечора. Мужчини якраз збиралися до праці, а жінки готувалися до домашньої роботи. Діти досипляли. На столі підставлено келішки та малесенькі філіжаночки на підставках. Господиня витягнула пляшку темного напою і налила всім по чарці полинику, званого тут "пелінковац".

— Айде, на здоров'я! — гукнула й випила чарку до дна.

Тьху! Яке воно гірке! Виглядає як смола, пахне мов терпентина, а розносилось наче свячена вода. Ще не встигла добре скривитися, як уже налито по другій чарці. Марно я відмовлялась! Це на здоров'я господині, не можна відмовитися. Сподівалася, що за другим разом легше ковтнеться. Та де там! Ще раз налито. В Тройці Бог пробуває. Знов стукнулися чарками і випили. Аж тоді господиня заварила в дзбанку каву з цукром. Таку неціджену налила кожному по філіжанці, і всі стоячи поволеньки попивали. Мужчини до того часу вже пішли на роботу, а жінки порожні філіжанки з осадом кави ставили на підставку дном догори. Господиня по каві ворожила на цей день. Мені все стелилась довга дорога, листи і молодець на коні. Щойно після ворожби починалася

хатня робота. Це включало годування коней, доєння корів, збирання яєць та помпування води у відра до кухні. Мені припало доіти корову. Господиня дала мені відро, запровадила до корови, а я, не зраджуючи внутрішнього страху, довго не думаючи попросила, щоб цей перший раз вона мені показала, як із цією коровою обходитися, "бо кожна корова має свої мухи". Так я перебрала цей щоденний обов'язок. От яка туристка!

Снідали, коли вже покінчили всю необхідну працю. Це був мій улюблений час. Щодня я бігла до пекарні по свіжий хліб і часто зустрічала там Цеву і Стефку. Ми довго не затримувалися на балацці, бо всі спішилися їсти. Господиня краяла грубо хліб, мачала в яйця і молоко та смажила на маслі. До того пилоса смачну каву, вже без осадів, з молоком, у великій філіжанці. Поки поприбирали після сніданку, доходило до полудня. В цей час я свобідно ходила по селі, відвідувала знайомих, бо до вечора не мала більше обов'язків. Вечірні обов'язки були мінімальні, і, правду кажучи, їх від мене не вимагали, але я їх виконувала з почуття потреби. Полягали в тому, щоб допомогти варити вечерю, подати до стола, наповнити відра водою і кинути сіна худобі.

Родина разом снідала і вечеряла. Обіду ніколи не було. Мужчини мали перерву від праці в часі сніданку і тоді приходили додому з'їсти. Вони працювали від п'ятої ранку до першої або другої години полудні. Так залишалось їм ще багато часу за дня працювати на своїому полі, чи помагати будувати хату. Тут кожний будує сам собі хату. Раз одна старша пані намовляла мене прийти подивитися на хати, які її сини собі вже побудували, а також і на них. Власна хата означала, що її син краща пара, ніж Василь. До вечері часто присідали гості, навіть у будень. Розмова велась про вісті у селі та плітки. Тільки один раз я чула розмову політичного характеру, і тоді тільки мужчини брали в ній участь.

До кінця вечері надворі вже темніло і молодь виходила на прохід. Це виглядало так: в центрі села був парк і попри нього парами ходили молоді люди, взявшись попід руки. Одна за одною ішли пари хідником. Прийшовши до мосту, вони вертались назад. Хлопці, які не йшли в парі з дівчиною, стояли по боках, а дівчата тримаючись попід руки ходили процесією. Таке парадкування давало нагоду всім зустрітися, а за годину всі розходилися меншими групами чи то до кафейки, чи в готель їсти, чи до чиеїсь хати на танці. Коли гурт молодих людей збирався в хаті, зараз грали пластинки на патефоні. Обов'язково гралось українські пластинки "Микі і Банні" з Австралії. Грали також багато англійських, американських та югославських пластинок і гуляли до всякої музики. Чути було тільки тупіт босих ніг об дерев'яну підлогу. Часто такі вечори кінчалися співами надворі, а ще частіше господарі, або сусіди наганяли молодих людей спати.

Щодня листоноша приносила листи від Василя із суперечними вістками: він дістав відпустку і приїде, він не одержав відпустки, просив приїхати туди до Загребу. Наступний день приносив знову зміну: приїде, не приїде. Так я вичекала шість днів і врешті вирішила поїхати відвідати Василя. Довше чекати не

можна було, бо мені компікувалося з поворотним квитком на літак. Під час снідання я виголосила своє вирішення. Всі, крім Йоза, погоджувалися зі мною. Вже того вечора я хотіла від'їхати. Ранком я ще пішла зі Стефкою на ярмарок. До того часу я з нею близько потоваришувала. Мені цікаво було обсервувати, як її цікавить світ, але разом як та цікавість входить в конфлікт із її поняттям про ролі жінки і мами, яка повинна обмежитися до хатніх та родинних справ. Підозріваю, що з моїм від'їздом цей конфлікт у неї розв'язався.

Мала площа, на якій відбувався ярмарок, була обставлена з одного боку кінями з возами, худобою, та дробом у клітках. По другій стороні була автобусова станція. Поміж ними переливалися люди з товаром і вливалися у вулиці. Всюди був стиск, гамір, багато було там людей із довколишніх сіл. Стефка наповнила кошик сіною городинною, купила дещо з вбрання для себе та для дітей, і скористала з нагоди, щоб побалакати. Вона не часто виходила поміж люди, бо була прив'язана до хати роботою і малими дітьми. По дорозі додому ми стрінули Йоза, який радо погодився піти зі мною на поліційну станицю від'їхатися. Цього вимагається при приїзді та від'їзді кожного чужинця, який залишається в одному місці довгий час.

Йозо ніяк не годився з моїм рішенням їхати. Він заявив, що мені, чужинці, ніхто не продасть квитка, то знову, що я не дам собі ради не знаючи мови. Так сперечаючись ми йшли на поліційну станицю.

— А тим більше, тобі квитка не треба — ствердив Йозо, — Подивися хто йде!

Напроти нас ішов високий молодець у військовому мундурі. В руці ніс маленьку валізку і пильно розглядався на всі боки.

— Це Василь, — поінформував Йозо, махаючи руками щоб звернути на нас увагу. Побачивши нас, Василь біг з розпростертими руками.

— Ксенечко!

Я задеревіла на місці. Ще добре на нього не глянула, коли він вже був переді мною, і обнявши, крутив мною в повітрі. Ввесь народ на ярмарку, що чув вигуки і бачив що діється, гукав нам і плескав у долоні.

Ставши врешті на власні ноги я глянула з-під ока на Василя. Високий, я йому ледви до грудей достаю. Темнявий, із майже скісними татарськими очима. Волосся коротенько обстрижене виставало зпід кашкета. В мундирі виглядав дуже пристійно.

Вдвіюку ми повернулися до дому Василя, щоб він привітався з батьками. Йозо тримався кілька кроків позаду, а Василь ішов біля мене мовчки. Я також не хотіла починати розмови, бо не знала його тону і настрою. Але мій Василь мовчав. На порозі нас зустріла мама Василя. Він впав перед нею на коліна. Я стояла поруч і не могла рушитися з місця. Поклавши руки синові на голову, мама помолилася, підвела його і поцілувала. Батько подав йому руку і мовчки потиснув. Витягнув пляшку домашньої горілки і налив всім по чарці.

— За вашу зустріч — і ми всі стукнулись чарками.

ПОДЯКА

Складаємо сердечну подяку родині, приятелям, знайомим і стороннім особам, які під час недуги, а відтак після смерті нашої дорогої синові Оленки, жертвували молитви, Служби Божі, склали пожертви на громадські цілі або жертви крові для шпиталю.

Наше щире спасибі за численні слова співчуття і моральну піддержку у нашому горю.

Замість індивідуальних подяк, складаємо 125.00 дол. на фонд СУА ім. Олени Лотоцької і 100.00 дол. на адміністрацію СУА.

Теодозія і Зиновій Савицькі

Так і всі, до яких ми загощували, вітали нас з чарками в руках і запивали наше здоров'я. Ясно стало, що ці люди брали за samozрозуміле, що я приїхала побиратися. Під тим оглядом я зробила Василеві велику кривду. А наша зустріч, не то що не довела до весілля, а навіть не підсилила нашої приязні. Я чимраз ясніше бачила що ні він мене, ні я його зовсім не знали. Хоч я тут грала ролі задоволеного гостя, довго цього не можна було робити. Я старалася говорити з Василем як з другом, але він такий мовчазний, що часом і говорити було неприємно. Часом не знати було чи мене взагалі чує. На мої питання махне головою так або ні, або відповідь чемно, але коротко. А тут ціле село гуділо про мій приїзд і напевно довго йому не дозволять забути, що я не вернулася. А як це можна було передбачити?

До кінця тижня я була дуже рада, що був час їхати додому. Ця рутинна гостювання, танців, горілки дуже мене змучила, і я вже прагнула спокою і звичних обставин. Василеві також вже кінчалася відпустка. На прощання Славко нам організував прийняття, співи і танці. Ми прийшли туди на короткий час, але довго не залишалися. Удвох ходили пустими вулицями, і Василь вперше говорив мені про свої мрії, задуми і почування. Казав, що пізнав і полюбив мене листами. Казав, що я мушу лишитися з ним, бо він має поле, а я навіть того не маю. З чого ж тоді будемо жити в Америці? Побачивши, що він справді хоче щиро говорити, я пробувала йому пояснити моє становище. Я приїхала до Югославії без ніяких намірів лишатися, чи брати Василя зі собою. Його пляни були зовсім нереальні. Він цього не хотів слухати. Думав, що я приїхала до нього, щоб домовитися як і коли вінчатися. Твердив, що незважаючи на мої слова буде надіятися, що його Ксенечка повернеться. Виглядало що ми говорили на двох площинах без можливості зустрітися. Наше виховання і оточення не приготували нас одне для другого.

Ми попрощалися в Београді. Сусід, який виїхав був по мене до Нового Саду, завіз Василя до автобусу, а мене на летовище. Ми обіцяли один одному, що будемо далі листуватися.

Після кількох місяців і листів, Василь здав собі справу з того, що нареченими ми ніколи не будемо. Написав це мені в листі з вясненням, що нам неможливо лишатися друзями. Він волів пам'ятати свою дівчину такою, яку вимріяв з моїх листів із-за океану.

МІШАНІ ПОДРУЖЖЯ

(голос у панелі Союзу Українок Франції про "Українську родину" 5.XII. 1981)

Мішані подружжя, — явище ні нове, ні тільки українське. Усі закони світу не в силі запобігти природньому гонові любови, коли він проявиться між двох осіб відмінної національності чи віри, різного походження, стану, раси, кляси, чи навіть віку. Історія знає незліченні випадки, коли ні родина, ні середовище, ні Церква, ні навіть держава, не змогли протиставитися т. зв. "мезаліянсам", що виникали, не зважаючи на заборону, осуд, насмішки, бойкот чи навіть кару, зі смертною включно.

Українська історія записала нам чимало мішаних одружень, зокрема за княжих та гетьманських часів. Українські князні і князєнки та гетьманівни і гетьманичі, одружувалися з чужинцями не завжди з палкої любови, а радше з політичних чи династичних міркувань їхніх батьків, тобто із-за "рації стану" української держави.

З нашої історії знаємо, як зручно дипломатично викрутилася княгиня св. Ольга від одруження з візантійським цісарем, і як до весілля князні Єлисавети з норвезьким королевичем Гаральдом не дійшло тільки тому, що він утратив королівство. Про любов цих молодят свідчить чудова балада Гаральда про нещасливу любов до "Синьоокої руської князні". Усі українці, і не тільки у Франції, знають, що княжна Анна-Ярославна переїхала цілу Європу, щоб одружитися з французьким королем Анрі Першим, та разом з ним коронуватися на королеву Франції. У заступстві малолітнього сина Пилипа, вона згодом володіла Францією більш як десять років. А втім їхнього батька, короля Ярослава Мудрого, який поодружував своїх синів і доньок з нащадками всіх найславніших королівських родів, — названо тестем, чи свекром, усієї тодішньої Європи. Не треба й додавати, до якої могутності дійшла у цьому часі Українська держава.

Історія козацьких часів записала нам легендарну подію з життя попівни Роксоліани з Рогатина, яку схопили татари у ясир та продали туркам, а їхній султан так захопився нею, що зробив її своєю першою дружиною і султаншею. Завдяки своїй красі й інтелігенції, вона зуміла зберегти султанат для свого сина проти всіх заздрісних затій цілого султанського гарему. Цю тему вибрала собі для свого роману "Ля Султан" — Француженка Катерина Клеман, якій ворожили навіть цьогогорічну нагороду.

Гетьман Богдан Хмельницький, бажаючи поширити українські посілості, одружив свого сина з донькою волозького господаря Молдавії.

І врешті відомо скільки розголосу й які відгуки серед поетів, малярів і композиторів всієї Європи викликала велика родинна і поетична трагедія любо-

ви 70-річного гетьмана Івана Мазепи до своєї похресниці, 18-річної Мотрі Кочубєівни. Письменниця Ірина Стецик з Бельгії, узяла переказ цього незавершеного "мезаліянсу" до свого французького роману "Мазепа — князь України".

Усе це були славні "мішані подружжя" високих і найвищих суспільних верств. Але сьогодні нам слід розглянути українські мішані подружжя поза Україною, до яких нікого не примушує ні державна рація, ні поширення наших територій, а які, навпаки, збіднюють наш стан посідання, та спричинюють ступневий занепад нашої еміграції.

Бачачи цю загрозу, наші діячі намагаються різними способами оберегти молоді покоління перед мішаними подружжями. Патріотичні батьки впоюють рідну мову дітям від коліски, згодом молодечі організації дають їм національне виховання, українська школа вчить читати і писати, українська Церква навчає молитви українською мовою. Усі ці заходи ведуть у дальшому до спільного перебування дітей і молоді в українському середовищі, в українському "геті", яке засобами народного мистецтва має на них велику притягальну силу.

Коли ж усе таки, навіть так дбайливо виховані діти в українському дусі, захопляться оманним щастям поза рідним середовищем, коли ніякі відмовлювання, чи плачі батьків не помагають, — що ж тоді робити?

У таких випадках було б великою помилкою батьків "відрікатися" сина, чи доньки та "умивши руки" — поривати з ними всі зв'язки. Батьки мусять проковтнути цю гірку пілюю з доброю міною, та допомогти перебороти своїй дитині цю першу в її житті кризу. Зі свого боку вони повинні якнайскоріше познайомитися з родиною майбутнього зятя, чи невістки, щоб не тільки знати які це люди, але й поставити їм деякі вимоги. До них належить з'ясування українського походження їхньої дитини, та бажання, щоб його шанували нашою мовою, традиціями, хрищенням майбутніх унуків в українській церкві, та їхнім подвійно-національним вихованням.

Дуже часто трапляється, що чужа родина знає і розуміє причину нашої примусової еміграції, то й не буде протиставитися нашим вимогам. Але бувають і такі, зокрема малокультурні люди, які поставляться вороже і навпаки, намагатимуться такого приймака, чи приймачку, чимскоріше зденаціоналізувати. Тоді немає іншої ради як договір при свідках, найкраще при священникові, або нотареві, та навіть на письмі, з точними вимогами, ще перед вінчанням молодої пари. Це оте мінімум, при якому треба українській стороні твердо стояти завчасу, бо після вінчання вже

НАШІ ГРАДУАНТКИ

ХРИСТИНА А. СТАСЮК

Народилася в Воффало, де закінчила початкову та середню школи. Закінчила також школу українознавства і здала матуру. Пластунка від наймолодших літ. Два роки була головою студентського Товариства при боффалівському університеті. Три роки вчила в школі українознавства.

Студії: BA Biology — State University of New York at Buffalo — 1979 MS Natural Science/Biology — SUNY at Buffalo, Roswell Park Division — 1981. Усі чоти-

ри роки була на Deans List, ґрадувала cum laude

Awards: Buffalo Foundation Grant
Leadership Award from International Institute

Member of the National Honor Society

Тепер кінчає перший рік медицини на NYCOM, Old Westbury, N. Y., де є президентом класу.

Подала Л. Стасюк

**ПРИСИЛАЙТЕ
ПЕРЕДПЛАТУ!**

буде запізно. Щождо українських молодят, — то найкращий спосіб — вони мають вимогти від своїх наречених, щоб вони ще перед вінчанням вивчили бодай трохи українську мову.

Знання обидвох мов у кожного з подругів, дозволить їм не тільки згармонізувати їхнє життя, але й уникнути неминучих огірчень, заздостей та всіляких ускладнень. І навпаки, знаючи бодай трохи нашу мову, такий чужинець краще почуватиметься в українському товаристві й розуміючи наші жарти, ніколи не образиться. Крім того, слухаючи наших пісень і подивляючи наші танці, може таки широко захопитися, про що ми нераз мали змогу переконатися.

Коли ж урешті вперті чужинці не могли б, чи не хотіли б цього зрозуміти, то нашим батькам залишається ще й скрайній аргумент: адже краще, щоб такий син, чи донька співали українські пісні, читали українські книжки, як мали б попасти поміж наркоманів, п'яниць, чи злодіїв.

Але такі впертюхи — винятки, бо чим люди культурніші, тим краще розуміють, що чужа мова це ніяка біда, а навпаки добрий засіб для підвищення особистої культури чи навіть заробітку.

Це один бік медалі. Другий відноситься до нас, українців. Коли хочемо, щоб чужинці нас шанували, то мусимо їм представитися з найкращого боку, при чому не сміємо нехтувати законами т. зв. доброї поведінки, або бонтону. Тому слід повчити наших дітей, щоб вони, наприклад, не запалювали цигарки, не запитавши про дозвіл господині дому, щоб вони не надуживали алкоголю, щоб вони вміли уступити місце старшим, чи жінкам, щоб підскачити, мов на sprужині, з місця, коли до них наблизиться, чи заговорить хтось старший. Це зокрема відноситься до хлопців, коли перед ними стане жінка, чи дівчина, а він і далі сидить, розлягшись у вигідному фотелі та ще й з ногами на столі.

Щождо українських батьків, то не зважаючи на їхнє, може й нижче суспільне становище, вони мають вести себе гідно, без приниження, але й без зайвих

сердечностей, радше стримано. З дарунками теж не треба спішитися, радше чекати до Різдва і тоді замість купувати якесь фабричне барахло, краще подарувати вишивку чи кераміку, а молодим українську платівку чи книжку. Такими дарунками ніколи не посоромимось навіть в домах найбільших снобів.

Знаємо випадки, коли українські батьки через свій товариський такт, втішаються великим признанням у своїх чужинних зятів чи невісток. Тоді вони й не противитимуться українському вихованню внуків. Цим якраз мають зайнятися дідо й баба, а дальшу роботу виконують українська Церква, школа й молодечі організації, куди вони внуків заведуть так, як колись своїх дітей. Досягнувши цього, вони зможуть радіти, що хоч і трапилось в родині "мішане подружжя", то від того ще не пропали ні діти, ні внуки.

Заспокоївшись цим, не треба випускати з уваги й тих користей, які може принести таке споріднення з чужинцями для української справи. І його треба використати. Адже наш зять, чи невістка легко зможуть вияснити своїм товаришам праці різницю між Україною й Москвою, — коли ми їх цього навчимо. Кожне таке вияснення у якомусь колі людей, кожна українська вістка в чужій пресі, кожний український твір перекладений на чужу мову, кожна резолюція у нашу користь, — це для нас доказ, що ми не тільки не загубили своїх дітей у чужому морі, але навпаки — придбали одного, чи більше прихильників України. Коли ж ці приятелі понесуть нашу правду ще й у їхнє ширше середовище, і цим способом творитимуть у країні нашого поселення прихильну опінію для України, — то це й буде нам нагорода за всі побоювання, страхи і турботи з приводу "мішаного подружжя" наших дітей.

На закінчення дозволю собі зацитувати привіт поета Ігоря Качуровського на весіллі одного паризького "мішаного подружжя";

*"Бачимо, що й досі не зів'яла
Та стара традиція державна,
Коли Київ і Париж єднала —
Королева Анна-Ярославна!"*

ПРАЦЯ НАТАЛІЇ ЧАПЛЕНКО

Союз Українок Америки видав 1980 р. в Нью-Йорку цікаву і цінну книжку: "Українські назви з куховарства й харчування" — "словник з поясненнями". Книжка виповнює одну з прогалин в українській лексикографії, є першим нашим словником цього роду. На 114 сторінках, охоплено близько 3500 назв. Опрацювала й уклала книжку Наталія Чапленко.

Н. Чапленко, (дружина відомого письменника й мовознавця проф. В. Чапленка), znana із своїх дописів у журналі "Наше Життя", де було поміщено 12 статей під заголовком "Добір назв" — авторства Н. і В. Чапленків.

Зацікавлення термінологією з цієї ділянки українського побуту зродилося у Н. Чапленко понад 40 років тому, коли вона працювала "...референтом хатнього господарства у побутовій господарській управі й одночасно учителькою господарської школи у Ліску на Лемківщині." (стор. 6)

Опрацьовуючи словник з українського куховарства й харчування, Н. Чапленко використала багато джерел: словники й енциклопедії видані в Україні, Америці, Росії, Польщі, Німеччині, Румунії, Мадярщині. Серед них знаходимо словники термінології й номенклатури з окремих ділянок наук, що в якійсь мірі стосуються даної теми. Також використано всі доступні книжки з українського куховарства, підручники, дослідження й інші видання — деякі з них сягають у 19 століття. Використані джерела подані у книжці на стор. 13-16. Крім того Н. Чапленко отримала поради від професійних людей у назвах риб, ботанічній термінології, мовних з'ясуваннях.

Тому що українське куховарство й харчування давно переросло розміри домашньої кухні та їдальні, набрало вже розміру окремих технологічних наук та харчової промисловості, термінологічний словник з цієї ділянки справа складна і вимагає багатьох співпрацівників. До того ж українське куховарство на народній базі, в останні десятиліття дуже розвинулося, з чим прийшли цілком нові назви страв, які для закордонних українців здебільша невідомі. Як у кожній мові, так і в нашій чимало назв запозичених з різних мов. Є також зайві русизми, польонізми, германізми, які витискають наші назви, а тим самим засмічують мову.

Укладаючи словник, Н. Чапленко мала на увазі українську господиню в родині та кухарок у їдальнях. Такий словник став необхідним, бо крім згаданого засмічення мови, діалектична різноманітність назв продуктів, страв, посуду тощо, роблять приписи незрозумілими, а власні словотвори окремих господинь, переключення чужих назв з доданням українських закінчень, роблять мову дивовижною. Заслуга Н. Чапленко в тому, що вона уклала перший термінологічний словник з куховарства й харчування і зробила це найсолідніше у даних можливостях: "Я зареєструвала всі українські назви, які я могла знайти". На цій базі, вона подала назви, що походять із стародавніх часів, які сьогодні вже не вживані, регіональні, діалектичні, прийняті в літературній мові, запозичені в давніших часах і новітні, що принесли багато чужих назв для нового удосконаленого кухонного устаткування. Знаходимо назви традиційних святкових і звичайних щоденних страв з багатьох закутків України. Є назви, які не стосуються ні куховарства, ні харчування, а до господарів та гостини, як наприклад: входини, входяни і т. д. Звертає на себе увагу багатство зібраних назв істивних риб із зазначенням вод. До

назв городини й садовини подекуди подано ботанічні терміни. Коло деяких чужоземних назв є зазначено, з якої мови походять, але в цьому напрямку ще чекає велика праця. У загальному ж тут зібрано назви з усіх компонентів, які охоплює куховарство й харчування української родини, навіть коли вони є віддалено посередні, як напр: покупець, покупка і т.д.

До кожної назви є пояснення — найскладніша річ у даній праці. Треба відзначити, що Н. Чапленко зробила їх уміло з всебічним підходом до розв'язання проблеми. Є пояснення літературних назв діалектичними й навпаки, причому зазначено, що назва діалектична та звідки походить. Коло штучно внесених російських назв на місце українських, як наслідок русифікації нашої мови, поставлено скорочення "рус", що означає "русифікаційне". Назви, які неправильно вживаються в українській мові, виправлено в дужках перед поясненням, напр: "Покуштувати (а не покушати) — попробувати страву". Під цим оглядом даний словник відіграє ще додаткову, особливо корисну роллю — плекає правильну українську мову. Мине ще багато часу, поки чимало кулінарських назв наберуть громадянства в літературній мові, прийнявши якусь одну назву для тих самих страв, як напр: чи січеник, чи товченик, чи сіканець, чи шницель, чи котлета, чи відбиванець. Н. Чапленко подає їх усі з поясненням.

Недоцільно, однак, вживати "словник" замість "словник".

Книжка "Українські назви з куховарства й харчування" Н. Чапленко — це гарне надбання для наших господинь і для української лексикографії. Вона відіграє роллю у піднесенні культури мови нашого побуту, зробить назви зрозумілими для всіх, хто займається куховарством, цікавиться мистецтвом української кулінарії, хто надсилає приписи до журналів чи укладає куховарські книжки, а також вона є добрим довідником для багатьох назв пов'язаних з гостинами, хатнім господарством і т.д. А крім усього, цей словник дуже цікавий багатством і різноманітністю українських назв. Його можна залюбки перегортати, знаходячи слова загублені, небуденні, призабуті, незнані, старосвітські й новонароджені, якраз потрібні у щоденній мові.

Н. Чапленко уклала словник професійно, доброю літературною мовою, вдумливим опрацюванням кожної назви з ширшим засягом українського побуту, що ставить його на високий рівень.

З нагоди "Вечора розваги", що відбувся 4-го квітня 82 р. в Рочестері присвяченого мгр. Анастазії Смеречинській за її довголітню працю над вихованням української молоді "Пласт", "Рідна Школа", "Садочок СУА", Комітет "Плекання Дружби" ввесь дохід із цього вечора, замість подарка А. Смеречинській, пересилає 250.00 дол. на Видавничий Фонд СУА (на видання книжечки А. Смеречинської "Прикраси на ялинку"). На видання цієї книжечки 50.00 дол. дарує садочок СУА в Рочестері.

Як вияв вдячності А. Смеречинська долучує даток на ту ціль в сумі 100.00 дол. Разом 400.00 дол.

за Комітет "Плекання Дружби"
Іванна Мартинець, голова,
Христя Ковч, секретарка

У три-ступневій схемі Союзу Українок Америки, Округи є тими кільцями в організаційному ланцюгу, які уможливають і улегшують зв'язок Екзекутиви з Відділами. Завдання Округних Управ — виконувати й доповнювати здійснення постанов Головної Управи і Округних З'їздів СУА.

Конференції Голів Округних Управ стали важливим чинником в організаційному житті СУА. Їх ціллю є з'ясування біжучих завдань і дискусія над проблемами організації, як теж обмін думками і досвідом. Подрібний розгляд дає правдивий образ організації. Постанови конференції це писаний документ, який є вислідом виміни думок, різного підходу до тем і вказує на доцільність продовження і реалізації починів. Не всі почини мусять бути нові, їх можна повторювати, класти більший натиск на деякі з них, змінити спосіб переведення їх у життя.

Теми конференції повинні дати присутнім спроможність побачити себе і свою Округу очима голови іншої Округи.

Основною темою конференції стала членка організації: свідома завдань, вона знає який вклад організації в українську громаду, завжди готова піддержати почини проведу чи потребу хвилі. Таким жестом розуміння була спонтанна заява присутніх голів пожертвувати особистий даток на Фонд ім. Олени Лотоцької.

Завданням кожної голови Округи є дбати про приєднання членок, слідкувати за працею Відділу, допомагати при виконванні напрямних СУА, влаштовуючи конференції та семінари. Важливим ділом є наладити передплату "Нашого Життя", якого СУА є видавцем.

Без фінансової бази організація не може піднятися на висоту своїх завдань. А завдань є багато: плекання і вивчення української мови, організування світличок, допомога старшим, культурно-освітня праця поміж членством. Жіноча Конференція, якої ініціаторкою була голова СУА, повинна дати відповідь на питання майбутнього не тільки СУА але й громади в діяспорі.

Відміченню вкладу жінок в історію рекомендовано присвятити березень, при чому треба використати призначені вже матеріали, що обіймають цілий вахляр цінних жіночих постатей і чекають на видання. Інформативні брошури про Україну, підручник ручно роблених різдвяних прикрас, книжка, що знайомить з українським харчуванням — це все чекає на видання. Головна Управа має теж на увазі видання організаційного посібника.

Конференція рекомендувала Округним Управам творити комісії для співпраці з референтками.

Український Музей, який відвідали учасниці конференції представив цього разу історично-архівний матеріал: побільшені знімки втрачених архітектурних пам'яток Києва, будівлі і Божі храми, зруйновані або під час руйнування. Ця руйнівницька робота діялась на Україні з 1930—1935 рр. В крузі присутніх виринула думка, щоб вислати каталог тих втрачених пам'яток американському проповідникові Биллові Грагамові, який по повороті з СРСР розповсюджує вістку про свободу релігії там же.

Український Музей потребує грошової піддержки для купівлі більшого приміщення.

Ірина Чайківська,
пресова референтка

УХВАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ ГОЛІВ ОКРУЖНИХ УПРАВ — 12 І 13-ОГО ЧЕРВНЯ 1982 Р.

3. Наміром скріпити ухвали трьох попередніх Конференцій Голів Округних Управ, Конференція Голів Округних Управ, яка відбулася в днях 12-го і 13-го червня 1982 р. прийняла наступні ухвали:

1. Організаційні референтки Округних Управ переведуть посилену акцію приєднання нових членів, творення нових Відділів.

2. Організаційні референтки Округних Управ перевірять стан недіяльних відділів на терені поодиноких Округ та пороблять усі заходи, щоб їх заактивізувати.

3. Округи посилять акцію приєднання вільних членок СУА.

4. Округні Управи докладуть усіх зусиль, щоб наладити справу обов'язкової передплати журналу "Наше Життя". Відділи мусять знати, що їхньою відповідальністю є, щоб кожна членка передплачувала журнал.

5. Популяризувати в Округах та продовжувати записування описів:

- а) про голод в Україні,
- б) перших емігрантів в Америці.

6. Поширювати курси української мови в громаді.

7. Проводити семінари для молодих родин, організувати світлички.

8. Відбути міжокругні конференції восени 1982 року, на весні і восени 1983 року. Округи порозуміються між собою про час і ділянку Конференції.

9. Округні Управи докладуть усіх зусиль, щоб якнайбільше число молодих жінок взяли участь в Українській Жіночій Конференції в жовтні 1982 року на Союзівці.

10. Для забезпечення фінансової бази на працю СУА, Округні Управи популяризуватимуть на їхньому терені акцію пожертв на 100,000 Фонд СУА ім. Олени Лотоцької.

11. Продовжувати підтримку Українського Музею в Нью-Йорку, головню в акції придбання для нього відповідного приміщення.

12. Відзначити в місяці березні, у співпраці з американськими жіночими організаціями вклад жінок в історію українського народу.

13. Осудити твердження Біллі Грегем про свободу релігії в Советському Союзі. Округні Управи переведуть у своїх Відділах акцію висилання протестаційних листів до Біллі Грегем.

За Резолюційну Комісію:

Мартинець Іванна, Матла Ростислава,
Савицька Теодозія, Савчак Марія,
Струтинська Евстахія

Вісті з Централі

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В ТРАВНІ 1982 Р.:

14-го червня 1982 р. висильня "Голос Америки" подала інтерв'ю голови СУА Івонни Рожанковської про відмічення 50-ліття Першого Українського Жіночого Конгресу в Америці, що відбувся 1932 р. в Нью-Йорку.

Річне засідання Головної Управи СУА відбудеться 30-31-го жовтня 1982 р. в Нью-Йорку.

Екзекутива СУА делегувала до програмової комісії Конгресу СФУЖО, що відбудеться в листопаді ц. р. Христину Навроцьку.

Відзначення 50-ліття Першого Українського Жіночого Конгресу в Америці відбулося 13-го червня ц. р. Вранці відслужено Службу Божу в наміренні Союзу Українок Америки, а в 1:30 відбувся святковий полуденок, на якому відзначено почесними плакетками й грамотами Відділи й членок СУА, які брали участь в Конгресі. Грамотами наділено теж Відділи, що постали в конгресовім 1932 році й діють дотепер.

Імпрезую займалася Округа Нью-Йорк у співпраці з Екзекутивою СУА.

Конференція голів Округних Управ СУА відбулася в Нью-Йорку в дні 12-го і 13-го червня ц. р. В конференції взяли участь члени Екзекутиви й голови дев'яти Округ: Лідія Колодчин — Дітройт, Ростислава Матла — Філядельфія, Лідія Магун — Нью-Йорк, Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк, Ірина Чайківська — Нью-Джерзі, Надія Дейчаківська — Огайо, Евстахія Струтинська — Чикаго, Анна Любинська — Нова Англія, Ярослава Ракоча — заступниця голови — Південний Нью-Йорк.

У висліді обговорення організаційних і ділових справ усіх Округ — комісія ухвал подала зібраним постанови конференції, що їх присутні одобрили.

Дня 16-го червня ц. р. Союз Українок Америки спонзорувал семінар-полуденок у Вашингтоні під гаслом "Етнічна дорада рада — інтегральна частина процесу винесення рішень". Головним промовцем був конгресмен Дан Риттер. На семінар прибули членки СУА около 60 осіб і гості. Семінар організували референтки зв'язків: Марта Федорів і Ірена Куровицька.

В дні 17-го червня теж у Вашингтоні, відбулося врочисте відкриття бюро Національної Жіночої Ради Америки, на яким були присутні голова СУА Іванна Рожанковська, як член управи Національної Ради й референтки зв'язків СУА Марта Федорів і Ірена Куровицька.

СПРОСТОВАННЯ

У "Нашому Житті" ч. 5 на ст. 15-ій у вістці про засновання нового 120-го Відділу СУА, подано прізвище голови Ірена Адамчук-Шолковська, повинно бути Ірена **Адамчук-Сьолковська**.

410.00 дол.: Н. Н. через 93-й Відділ СУА, Гартфорд;
330.00 дол.: 49-й Відділ СУА, Боффало;
по 200.00 дол.: д-р П. Т. Демус, Мокена, д-р Константин і Ака Перейми, Трой, д-р Валентина Савчук, Гемтремк, 91-й Відділ СУА, Бетлегем. На ту стипендію впустили членки Відділу: І. Бачинська, Д. Балазюк, А. Балазюк, О. Цегельська, Л. Кіндрачук, М. Федорів, М. Корчева, К. Загвоцька, У. Глинська, О. Кіпа, М. Грушкевич по 15.00 і Н. Цегельська 35.00 дол;
180.00 дол.: Ольга Кармазин, Аліквіппа;
по 150.00 дол.: УАД Т-во "Будучність", Дітройт, д-р Евген і Зена Савчини, Евенстон, Володимира Сливоцька, Нью-Йорк;
100.00 дол.: Ярослав і Іванна Клими, Асторія;
75.00 дол.: Богдан і Ольга Козаки, Сілвер Спрінг;
72.25 дол.: Ірина Гошовська зі збірки в крамниці М. Пирського в Нью-Йорку;
50.00 дол.: Володимира Михайлів, Честер;
25.00 дол.: Кикилія Дибайло (в пам'ять сестри Вісі Дибайло);
10.00.: Зоріяна Гафткович, Піскатавей

Щиро дякуємо,
Ірина Качанівська,
касирка стипендій СУА

В ч. 5 Н. Ж. в списку за березень ц. р. пропущено в друку дві врати по 100.00 дол. Обі врати з Боффало: Роман Макух, Анна Ганицька

ДОПОМОГА УКРАЇНЦЯМ (У ПОЛЬЩІ)

Повідомляємо, що вислано 22 харчові пакки (кошт однієї пакки 33.75 дол.) за фонди, що прислали Відділи: 48-й, 49-й, 59-й, 67-й, 69-й, 72-й та 78-й.

Разом дотепер вислано 40 харчових пачок через Централю. 86-й Відділ самостійно вислав 6 харчових пачок в 1982 р. Ситуація в Польщі вимагає дальше провадити цю важливу акцію, то ми знову просимо Відділи не забувати про наших братів та сестер у потребі. Гроші можна посилати до Централі, зазначаючи ДОПОМОГА УКРАЇНЦЯМ. За адресами звертатися до референтки суспільної опіки СУА.

ВПЛАТИ НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ

Шкільний рік в Полудневій Америці почався в березні і ми знову просимо спонзорів вплачувати гроші на стипендії так, щоби ми могли якнайскоріше вислати їх стипендістам. Просимо виставляти чеки на Союз Українок Америки та посилати до касирки стипендій:

UNWLA Inc Scholarship Fund
c/o Mrs. Irena Kaczaniwska
4831 N. 12th Street
Philadelphia, Pa. 19141

Союз Українок має "текс екземпшен" і гроші вплачені на стипендії можна відчислити від податку. За інформаціями про Стипендійну Акцію СУА просимо звертатися до референтки суспільної опіки СУА: Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, New Jersey 07040

Анна Кравчук,
референтка суспільної опіки СУА

"НАШЕ ЖИТТЯ", ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ, 1982

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.

ВПРОДОВЖ ЧЕРВНЯ 1982 Р. ВПЛИНУЛО:

Округа Північний Н. Й.	200.00 дол.
64-ий Відділ СУА Н. Й.	200.00 дол.
5-ий Відділ СУА Дітройт, Міч.	100.00 дол.
Пелагія і Василь Кучкуди Бриктовн, Н. Дж.	1,000.00 дол.
Теодозія Савицька, Ютика, Н. Й.	125.00 дол.
Ірена Чайківська, Кліфтон, Н. Дж.	100.00 дол.
Ольга Гнатейко, Кліфтон, Н. Дж.	100.00 дол.
Анна Любинська, Нью Бритин, Кон.	100.00 дол.
Іванна Мартинець, Рочестер, Н. Й.	100.00 дол.
Галина Коленська, Чікаго, Ілл.	100.00 дол.
Марія Томоруг, Кліфтон, Н. Дж.	100.00 дол.
Евстахія Струтинська, Чікаго, Ілл.	100.00 дол.
Надія Дейчаківська, Клівленд, Огайо.	100.00 дол.
Марія Крамарчук, Рочестер, Н. Й.	50.00 дол.
У рубриці "Замість квітів"	795.00 дол.

Разом: 3270.00

Досі вплинуло: 9,641.81

Разом: 12, 911.81

ОСОБИСТА ЖЕРТВЕННІСТЬ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ, ОКРУЖНИХ УПРАВ І ЗАСЛУЖЕНИХ ЧЛЕНОК СУА НА ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

ПІД ЧАС КОНФЕРЕНЦІЇ ГОЛІВ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА ПРИСУТНІ ЗЛОЖИЛИ НА ФОНД ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ:

по 100.00 дол. Ірина Чайківська — Нью Джерзі, Анна Любинська — Нова Англія, Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк, Евстахія Струтинська — Чікаго — голови Округ; Ольга Гнатейко — вільний член Екзекутиви СУА 125.00 дол. — Теодозія Савицька — заступниця голови СУА

ПОЗА КОНФЕРЕНЦІЄЮ ЗЛОЖИЛИ:

1000.00 дол. — Пелагія Кучкуда — сеньйорка — членка СУА з чоловіком Василем;

200.00 дол. Анастасія Вокер — заслужена діячка СУА;

по 100.00 дол. — Марія Томоруг — заступниця голови СУА, Ліда Колодчин — голова і Рома Дигдало — членка Округної Управи Дітройт, Надія Дейчаківська — голова Округи Огайо, Галина Коленська — заступниця голови Округи Чікаго.

ПОДЯКИ

З вдячності Всевишньому за всі ласки, в день моїх уродин, складаю 25.00 дол. на "Суспільну Опіку" 82-го Відділу СУА, а 5.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Олена (Галя) Назар,
Джерзі Сіті

В ПАМ'ЯТЬ ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

Ти казала нам, що жінка сотворена на це,
щоб появою своєю гоїти біль, що світ зі собою несе.

Жінка в природі мати, не лялечка пуста,
гоїти біль, життям завданий, ціль її і мета.

Подякою їй буде шепотом висказане слівце.
В хвили безвольного признання; без тебе мені зле.

Байдуже хто скаже, дитя, старець, принагідний сусід,
Вона виповнила Божий заповіт.

І гордості в неї немає,
Це ж був приказ і заповіт.

Про неї муть пам'ятати, ті, що для них її поява лік.

В пам'ять незабутньої
Галя Слюзарєва
Вілмінгтон, Дел.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Оленки Савицької складаємо 100.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, а Родині висловлюємо шире співчуття.

Анна і Любомир Ратич
Олена і Ростислав Ратич
Іванна і Олег Ратич

У рубриці "Замість квітів" в "Нашому Житті" ч. 6 за червень на ст. 33 зайшла друкарська помилка, а саме у вище поданій нататці надруковано замість 100.00 дол. 10.00 дол. Стверджуємо це з правдивою прикрістю і просимо вибачити.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XXXIX

JULY—AUGUST 1982

EDITED BY A. H. Sawyckyj

By Lydia Hladky

LOOKING BACK AT THE 1932 CONGRESS OF UKRAINIAN WOMEN

The First Congress of Ukrainian Women in the U. S., whose 50th anniversary we are celebrating this year, was an important historic event for UNWLA and for the Ukrainian women's movement in the U. S. On May 28-31, 1932 at the Ukrainian National Home in New York City, 58 delegates from 30 Branches of UNWLA met to discuss issues important to Ukrainian women.

The program included a talk by Olena Lototsky, then the president of UNWLA (and the heart and soul of the Congress) on "Ukrainian Women's Organization in the U. S. and Their Participation in International Organizations"; Marusia Bek, a young attorney from Detroit, on "Ukrainian Women Today and Yesterday"; Vice President of UNWLA Pavlyna Avramenko on "Ukrainian Women and Folk Art"; and Stefania Abrahamowska on "The Ukrainian Working Woman in America."

In addition to delegates from Ukrainian women's organizations in Canada, there were other participants and guests at the Congress: representatives of the International League for Peace and Freedom, the National Council of Women, and the well-known writer Fannie Hurst. The local YWCA and the Women's International Institute hosted a luncheon, at which they urged Ukrainian women to jointly work toward the betterment of the world as well as individual nations.

Especially interesting were the remarks of Mrs. Bremer, the representative of the International Council of the YWCA, who spoke about the need to bring the study of native languages of immigrant groups into the curricula of the public schools. She also spoke about the rights, privileges and duties of Ukrainian-American women as U. S. citizens, who could now work not only for the better future of the U. S. but for their native country as well.

The Congress was a watershed for the young UNWLA, which had been founded in 1925, only seven years earlier, when many different women's organizations and clubs banded together to form a single central organization. While formerly UNWLA had consisted of small heterogenous clubs with limited programs, it now became a united organization with Branches sharing the positive image of a large organization with a membership numbering several thousand strong. It

quickly gained stature in the Ukrainian community.

From the time of the Congress, UNWLA also began to grow in numbers. At this time, thirty Branches were founded, which is evidence of how greatly Ukrainian women at this time participated in Ukrainian community life.

But the 1932 Congress in New York did not occur in a vacuum. It was the inheritor of a long tradition of Ukrainian women's activism. Fifty years earlier, in 1884, the first Ukrainian Women's Convention was held in Stanislaviv, Western Ukraine, laying the foundation for Ukrainian women's activism in Western Ukraine. Around Natalia Kobrynska, the Convention's organizer, there gathered a group of women activists who believed in women's right to education, economic emancipation and political rights. Soyuz Ukrainok in Ukraine was very active in organizing Ukrainian women of all ages and classes. In 1934, the political activist Milena Rudnytska called together another Ukrainian Women's Congress in Stanislaviv, in honor of the one in 1884, fifty years earlier.

There were close ties between Soyuz Ukrainok in Ukraine and Ukrainian women's organizations in the West. Ukrainian women abroad often financed delegations from Ukraine to international congresses and conferences, whenever Ukrainian representatives were allowed by their government to attend these. If a delegation from Ukraine was forbidden to attend a particular conference, Ukrainian women living abroad in their new countries of settlement, went in their place.

For UNWLA and for Ukrainian women in the U. S., the 1932 Congress was a most important event. From the speeches and reports from the Congress, there emerges enthusiasm, optimism, faith in the future, and determination to work for improvement. This optimism is all the more remarkable when we recall that this was in the midst of the Great Depression, and Ukrainians in the U. S. were still psychologically recovering from the failure of the struggle for Ukrainian independence. Furthermore, the hope of returning to their native land was quickly diminishing. And yet, at the Congress, a mood of optimism reigned, which can serve as a good example to those of us today who are involved in the Ukrainian women's movement.

ADDRESS BY NANCY BARKER, NCW PRESIDENT, AT 50TH ANNIVERSARY LUNCHEON

Ladies and gentlemen of the dais, honored guests. My official duty is a very pleasant one today — to bring you greetings from the National Council of Women of the United States. This is, I am happy to tell you, my first official act. I came from Michigan just yesterday, where I live. Our offices are, of course, here in New York.

I know that there are some official things that I should say from the National Council of Women of the U. S. and I will later very briefly but now I would rather, if it is all right with you, give you just a couple of personal impressions. When I first became a part of the National Council of Women about 12 years ago, my college, the Norwood Institute, where I am presently a Vice President, had sent me to New York to listen to a program that NCW was sponsoring on the future of education into the 1970's. It was really a program that I was very enthused about because sometimes the people who live in New York don't realize there are the rest of us out there in hinterlands, and I really made use of that particular conference. It's indicative of the source of programs that NCW and, I know, that the Ukrainian National Women's League had sponsored for years and years.

But as I became more involved with NCW, I was invited to attend various events and the very first thing, I think, that I attended that truly struck me more than the educational conference was the opening of the Ukrainian Museum here in New York. That was a significant afternoon in my life and several of you who are here today were with me. The artistry of the needlework, the beautiful works of art, the beautiful symbolism in all that was surveyed, the bread, the bread really struck me. It was wonderful. The beautiful display of the Easter eggs, all of it captured somehow the warmth and the creativity and the spirit, that is expressed so very well by those of you who have become my friends here in the Ukrainian League. I am sure that you and the Museum are indicative of the entire spirit. Later I learned of the more serious efforts of the Ukrainian people, the efforts I can only term valiant in a world where unfortunately it is still necessary for valour and courage to be called upon to fight the forces that oppress us.

I learned too of the plans for the Ukrainian Wo-

Cont.: LOOKING BACK..

Today we live in unprecedented comfort, with all the benefits of education, and in a country which respects our ethnic heritage. We face few of the obstacles, whether financial or spiritual, of the women of the 1930's. In looking back at the First Ukrainian Women's Congress of 1932, let us take inspiration from these women's strength, optimism and devotion to the Ukrainian women's movement and apply these qualities to our work for UNWLA and for the community.

This article is adapted from a talk given June 13, 1982 at UNWLA luncheon at the Roosevelt Hotel in New York City, commemorating the 50th anniversary of the First Congress of Ukrainian Women. Lydia Hladky is a vice president of UNWLA.

N. Barker — President of the National Council of Women of America, speaking.

— Ненсі Баркер — президент Національної Жіночої Ради Америки — промовляє.

men's Conference upcoming here in New York State and the study of the role of Ukrainian women in preserving the ethic and culture that has meant so much, the role of the family, the role of the children. All of us are concerned about these things. I continue to be very personally impressed by all of your efforts and I want you only to know that it has been a very special part of my life on a personal basis.

From the National Council of Women then I must tell you that to me and the National Council you have brought a very special meaning. I hope that the National Council can bring to you something of great importance because we do, as has been so beautifully explained, represent many dozens of member organizations all across the country. We represent a membership of some 18 million women.

Therefore, I suspect that we could bring to you one very special thing. We come from great areas of diversity. We have at National Council of Women marvelous and sophisticated professional women who live in the City of New York and we have at the National Council of Women marvelous women from the rural regions of the United States who may never get to New York but their representatives do. We have women who feel very strongly about issues that you and I would find controversial, whatever our reasons might be, and even though these organizations take very strong stances in very controversial ways somehow we come together, as you do with us now. We come together and we find a common meeting ground and we fight for what we believe in and those common meeting grounds are important.

So what are we and what is the National Council of Women to the Ukrainian National Women's League? It is 50 years since we first met together at a Congress such as this and at a gathering such as this. We are perhaps your extended family in the U. S. and the U. S. has learned a lot about the extended family, the role of young people and their parents and their grandparents and all that has changed. So that at this occasion, on this 50th Anniversary may I then bring greetings from your extended family at the National Council. We look forward very much to our celebrations in the near future.

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА У ДВОХ СВІТАХ

REGISTER NOW FOR THE UKRAINIAN WOMEN'S CONFERENCE "UKRAINIAN WOMAN IN TWO WORLDS"

Finally, the time has come! Time to register for the Ukrainian Women's Conference on October 2-3, 1982, that is. While October may seem far away, we urge you to send in your mail registration as soon as you have made a decision to attend.

This early registration will give the committee an early start on scheduling the panels/workshops and other events in order to accommodate the many participants who are expected to attend.

Women who register before July 30, 1982 will enjoy a reduced registration fee — \$15 per person or \$20 to include spouse. If you register after July 30, the fee will be \$20 per person, or \$25 to include spouse.

Accommodation for the weekend should be arranged directly with the Manager of Soyuzivka. Write to Ukrainian Association Estate — Soyuzivka, Kerhonkson, NY 12446, or call (914) 626-5641. The rates are \$36 per person per day (includes Saturday lunch, dinner, and lodging and Sunday breakfast). Those who wish to add Friday night lodging, Saturday breakfast and Sunday lunch will pay \$64. Again, we urge you to make these arrangements as soon as possible in order to be accommodated.

Participants should indicate on their registration form the panels/workshops which they wish to attend, but remember the schedule will allow you to attend only six out of the twelve panels currently planned. Topics include 1) Ukrainian Identity and Traditions 2) Ukrainian Schools and Youth Groups 3) Inter-marriage 4) Ukrainian Language 5) Ukrainians in American Politics 6) Ukrainians and the Media 7) The Working Woman 8) The Ukrainian Male 9) Women in Crisis 10) Ukrainian Culture 11) Women of Tomorrow and 12) The Ukrainian Singles Scene.

Throughout the weekend, there will be an exhibit of women's art and presentations on Ukrainian culture. On Saturday evening, there will be a concert by women performing artists.

A brochure including a mail-in registration form has been published. For extra copies of the brochure, please contact the Conference Organizing Committee at 108 Second Ave., New York, NY 10003, or call (212) 533-4646.

We look forward to receiving your registration form and fee by July 30, and to seeing you all on October 2-3, 1982.

Ukrainian Women's Conference Organizing Committee

OVER 200 ATTEND 50TH ANNIVERSARY LUNCHEON

More than 200 people gathered at the Roosevelt Hotel on June 13, 1982 for an UNWLA-sponsored luncheon celebrating the 50th anniversary of the First Ukrainian Women's Congress in the U. S. which was held in May 1932 in New York. In attendance at the anniversary luncheon were many representatives of Ukrainian community organizations and also many UNWLA members of all ages and Branches.

The Congress was an important milestone in the history of UNWLA, which was organized in 1925. It led to an expansion of UNWLA membership and the consolidation of a network of UNWLA Branches into a unified national organization.

The June 13 luncheon was emceed by Rosalie Polche, Secretary of UNWLA. Opening remarks were made by Lidia Magun, President of the New York Regional Council which hosted the luncheon. Other UNWLA speakers included UNWLA President Iwanna Rozankowsky, vice president Lydia Hladly and Alexandra Riznyk, Honorary Member.

Special guests at the luncheon were Nancy Barker, President of the National Council of Women of the U. S., who conveyed greetings to the group from NCW, and Merrinelle Sullivan, Executive Director of NCW. Recently the UNWLA President was chosen to serve on the Executive Committee of NCW for a term from 1982 to 1984.

Honored at the luncheon were women who had participated in the Congress of 1932. Commemorative plaques and citations were also awarded to UNWLA Branches which were formed before or during the Congress and which still exist today.

Entertainment was provided by Laryssa Magun-Huryn, soprano, who was accompanied on the piano by Taras Lewytsky.

"THE NCW AND ICW AND OUR INVOLVEMENT"?

The formal incorporation of the National Council of Women of the USA did not take place until 1888; however, the NCW of USA began its work on women's rights in 1848 in Seneca Falls, N. Y.

The International Council, a group represented by 73 countries, was founded in Washington DC under the initiative of the NCW-USA.

The Ukrainian women became members of the International Council at the Sixth Quinquennial Council Meeting in Oslo, Norway in 1920. Sofia Rusowa represented the Ukrainian women at that meeting. In 1925 the Seventh Quinquennial Council Meeting of the ICW took place in Washington DC. The Ukrainian women could not be members any longer because of a rule of the ICW: "In the absence of any responsible government, that country could not be a member of ICW". Ukraine being under foreign rule at that time could no longer be a member of ICW. The women that attended the Washington Council Meeting in 1925 were Hanna Chykalenko Keller, official representative, Olena Lotocky, Julia Jarema and Osypa Jaremiwna, guest.

HEALTH & WELL-BEING

By Dr. Maria Motyl

STUDIES SHOW ELDERLY AND SINGLES LEAST DEPRESSED

In the 1970's researchers at the National Institute of Health began conducting studies on thousands of people who suffer from depression, the most widespread emotional illness in the U. S. Contrary to well-established beliefs, preliminary results seem to indicate that elderly people do not suffer more severe or longer episodes of depression than younger patients. In fact, early data show that the lowest rate of recovery from depression is found in the 30-to-49 age group, with individuals under 30 or over 50 doing significantly better.

Another surprise is that single people were found to fare no worse than married patients in terms of recovery and relapse. Neither does being widowed, separated or divorced aggravate a patient's course of depression, compared to married subjects.

Symptoms of major depression

include loss of interest or pleasure in most activities, insomnia, agitation, feelings of worthlessness or guilt, difficulty in concentrating, change in appetite with an increase or decrease in weight and frequent thoughts of death or attempting suicide.

Results of the study also point to the existence of what researchers have termed "double depression", a combination of two separate conditions: an obvious, major depression, perhaps brought on by some precipitous problem in the individual's life, as well as a long-standing, low-level depression masked by more overt symptoms.

Patients with a major depression superimposed on underlying chronic depression recovered relatively quickly from the more obvious problem, but were very prone to relapse, probably because two or three mild symptoms predispose them to recurrent depressive episodes.

PET OWNERSHIP AIDS HUMAN WELL-BEING

Scientists at the Center for the Interaction of Animals and Society of University of Pennsylvania's veterinary school, in studying social factors related to coronary patient survival rates, found that ownership of companion animals was significant. Among the 92 patients

discharged from the university hospital coronary unit, three deaths occurred among 53 pet owners, as against 11 deaths among the 39 who did not own pets. Allowing for other variables, such as the severity of the heart attack, the researchers concluded that pet ownership still accounted for a significant amount of variation in survival.

Preliminary evidence shows pets have a beneficial medical influence on their owners. When touching or talking to an animal, test subjects generally exhibit a drop in blood pressure. Even watching fish swimming in a tank seems to reduce stress and anxiety in some individuals tested, as reflected in lower blood pressure readings.

Severely withdrawn youngsters who first touched and played with pets soon afterward started communicating with adults, reports a French veterinarian. Also violent patients at an Ohio hospital for the criminally insane seemed calmer when owning small pets, such as white mice and guinea pigs.

However, pet ownership can sometimes be harmful to humans: some people evidence allergies, phobias and stress when presented with animals. Also, the beneficial effects of pet ownership on humans has not been conclusively proven. There are no studies of mortality or morbidity rates done on a large sample of people with and without pets.

The NCW is the oldest nonsectarian, non-political, non-profit women's voluntary organization in America. It is made up of 25 organizations, which have a total membership of 18 million, and of 500 individual members. The Ukrainian National Women's League of America has been a member organization since 1952 and a number of Ukrainian women are members-at-large. Some of them held posts in that organization such as: Cammille H. Smorodsky, secretary of NCW-US in 1976-78 and Iwanna Rozankowsky, President of the UNWLA, elected to the Executive Board for 1982-84. Since 1952 every president of the UNWLA has been a member of the board of the NCW-US.

The first official contact between the NCW and the UNWLA took place at the First Congress of the UNWLA. Mrs. Harold Vincent Milligan, President of the NCW, addressed the Congress in 1932. Till today the UNWLA is the only Ukrainian women's organization that is a member of the NCW.

One year later, in 1933, Olena Lotocky attended the NCW-US Conference in Chicago.

Through the NCW we were able to attend the international forums. In the past twenty years our representatives have attended ICW meetings in all parts of the world.

In this past year the NCW-US opened its first regional office in Washington DC, which provides a center for work on behalf of national and international projects.

In 1988 there will be two centennial celebrations: The NCW-US and the ICW. The main objectives, programs and calendar of events for 1988 are as yet to be determined, but they must be meaningful and productive.

The NCW-US held a Leaders Luncheon in Washington,

which took place in the Hay Adams Hotel on June 17, 1982, during which discussions were focused on the critical issues and concerns of the American Woman.

Nancy Barker, the President of the NCW-US, gave the opening address. Later she introduced the Executive Board members of the NCW-US. I. Rozankowsky, the President of the UNWLA is one of the officers of the Board. I. Kurowyckj was introduced as a representative of the UNWLA to the NCW-US. Mrs. M. Fedoriw, communications coordinator for the UNWLA, also attended the luncheon. R. Anschuetz, Director of the Washington office, addressed the luncheon. Discussions at the luncheon centered around topics concerning women most: disarmament and women in education. The National League of Women Voters informed us that people living in the Washington DC area are denied the right to vote. Mrs. F. Humphrey Howard said that informing the public is very important and that the final decision on every issue must be left up to the people.

Among the guests at the luncheon were: Ms. M. Barry, the wife of the Mayor of Washington DC, Mrs. F. Humphrey Howard, sister of Hubert Horatio Humphrey, the 38th US Vice-president and many other prominent Washington leaders.

After the luncheon we were invited by Elizabeth CHittick, President of the National Women's Party, to visit the Sewall-Belmont House. Not only is this historic landmark a place of beauty, but it is also one filled with the history of American women. The house stands on part of the land granted to the second Lord Baltimore by King Charles in 1632.

Iryna Kurowyckj

RECOMMENDED READING FOR UKRAINIANS OF THE BABY BOOM ERA

by Kathryn A. Keene

Culture and Commitment — A Study of the Generation Gap, by Margaret Mead, New York, Natural History Press, 1970.

For young Ukrainians who desire to preserve their culture despite mixed marriages or migrations to new countries, *Culture and Commitment — A Study of the Generation Gap* by Margaret Mead, is a short book worthy of careful reading. Generations of the past, present, and future are examined and Mead labels them Postfigurative, Cofigurative, and Prefigurative, respectively.

A Postfigurative Culture depends on the actual presence of three generations for the instruction and perpetuity of the culture. The Postfigurative Culture instructs its youth on these vital questions: Who Am I? What is the nature of my life as a member of my culture; how do I speak and move, eat and sleep, make love, make a living, become a parent, meet my death? The prototype postfigurative culture is the isolated primitive culture, the culture in which only the accommodating memories of its members are there to preserve the story of the past.

The possibilities of change are much greater when the group is transplanted to another environment due to circumstances such as conquests, revolutions and immigrations, when all three generations leave their homeland and move together to a place where the new landscape can be compared to the old.

Mead observes that certain groups like the Jews and Armenians have been very successful in preserving their cultural identity under such circumstances. She also notes that human beings hold on more tenaciously to a cultural identity that is learned through suffering. Cultural identity that is drilled in with punishment and threats of total rejection is curiously persistent.

A Cofigurative Culture is one in which the prevailing model for members of the society is the behaviour of their contemporaries. Cofiguration has its beginning in a break in the postfigurative system: catastrophe, new technology, migration, aftermath of a conquest, or adult converts. In all cofigurative cultures the elders are still dominant in the sense that they set the style and define the limits within which cofiguration is expressed in the behaviour of the young. The young look not to their peers but to their elders for a final approval of change.

Looking at their grandparents, the children see men and women whose footsteps they will never follow, but who are, by virtue of the tie through the parents, the people they would have become in another setting. First native born generation of a group of immigrants must develop new styles based on their own experience and provide models for their own peers. The innovations made by the children of pioneers, those who first entered the new land or the new kind of society have the character of adaptiveness which the elders can interpret as a continuation of their own purposive activity.

Adults in a new land or neighborhood encourage their children (because they must survive) to become part of the new order — learn new language, new habits, new manners, which from the parents' viewpoint may have the appearance of a new set of values. This new set of values could slowly erode the family culture. These new values create the Two World experience Ukrainian-Americans understand so well.

In its simplest form a cofigurative society is one in which there are no grandparents present. Mead notes that cultures may be distinguished not only in terms of the relative importance of the roles played by grandparents and other kin, but also in terms of the continuity, or lack of continuity, in form of what is passed on from grandparents to parent to grandchild.

In the last chapter, Prefiguration and Unknown Children, Mead places the hopes and dreams of mankind on unborn children, the children we hope will be born despite the threat of nuclear war which will leave no survivors. Mead suggests that we approach this new generation NOT with Cofiguration BUT apply the pioneer model of first generation pioneer immigrants into an unexplored and uninhabited land — Time.

According to Mead, modern technology, the decay of capitalism, and the collapse of the family has led to the generation gap crisis. She includes sociologist Max Lerner's observation that every adolescent must pass through two crucial periods; one of identifying with a model (a parent, an older sibling, a teacher); the second of dissociating from this model, rebelling against it, and reasserting his/her own selfhood.

Contributing to this world wide gap in communication between children and parents is the scientific revolution. For

the first time all of humanity can be well nourished. The medical revolution has released women from the necessity of childbearing and will profoundly alter women's future and the future rearing of children. Most important, this change has taken place almost simultaneously, within the lifetime of one generation and the impact is world wide. People who are carriers of vastly different cultural traditions are entering the present at the same point in time. Mead feels they are like the immigrants who came as pioneers to a new land, bearers of older cultures, lacking all knowledge of what demands the new conditions of life would make upon them.

Today moral imperatives and values are difficult to teach. Parents who answer a child's questions: "why must I go to bed, or eat my vegetables, or learn to read?" with: "Because God says so", or "because I say so" are using postfigurative elements which will be more difficult to defend in the future. Without elders to consult, parents use cofigurative responses to their children, What are the others doing? Yet this method contains the chance that others are moving in unsafe directions that parents do not want their children to emulate. Mead suggests that the child will form the shape of the future and that we must discover prefigurative ways of teaching and learning that will keep the future open.

Margaret Mead's study of culture and the generation gap offers valuable insights for Ukrainians and other ethnic immigrant groups. However, I believe a self-disciplined, educated adult, NOT a child will form the shape of the future. As Ukrainians we must strive to retain our language and traditions which make us unique among the cultures of the world. As Ukrainian-Americans we must strive to incorporate the survival skills necessary for success in America, a success which will mean the perpetuation of the Ukrainian culture in the future.

Kathryn A. Keene's maternal grandmother emigrated from Ukraine to Pennsylvania in 1918. Kathryn's mother became a registered nurse, and Kathryn is an English teacher in a Ridgely Park, NJ high school.

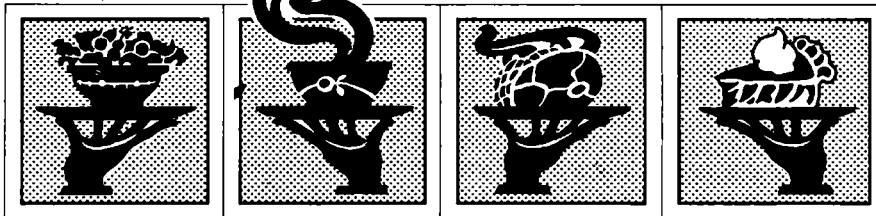
In recent months, her interest in Ukrainian community affairs was activated by news of the Ukrainian Women's Conference, for which she has volunteered to serve as liaison in her area.

ОВОЧЕВІ ХОЛОДНИКИ

Л. ГРИЦІВ

В гарячі дні літа ми часто заступаємо зупи холодниками. І хоч їх є великий вибір: м'ясні, рибні, молочні чи з городини, овочеві холодники є все найбільш улюблені, а тим більше в родинях де є малі діти.

наше харчування

ЯБЛУЧНИЙ ХОЛОДНИК:

Обчистити яблука зі шкірки і зернят, залити водою, (щоб води було 1 інч. понад овочі) додати кусок цинamonу і варити поки зовсім не зм'якнуть. Протерти крізь ситко, додати цукру до смаку і розпушеного в холодній воді крохмалю (corn starch). (На кожен кварту протертих овочів і вивару 1 ложка крохмалю і 3-4 ложки води). Заварити около 5 хвилин — прохолодити, заправити сметаною або вершками і подавати з грінками.

ХОЛОДНИК З ПОРІЧОК І МАЛИН

8 oz. малин
8 oz. порічок
1 кварта води
¼ - ½ горнятка цукру /до смаку/
1 ложка крохмалю
½ горнятка сметани

Ягоди перебрати, сполокати, подушити і відцідити та залити водою, щоб зварилась. (Сок залишити на кінець). Зварені рештки овочів проці-

дити, додати цукор і крохмаль розпушений в 2-ох ложках холодної води — заварити, охолодити, додати сок з ягід і сметану. Подавати з кусками італійського хліба.

ЧЕРЕШНЕВИЙ ХОЛОДНИК

1 lb. /або трошки більше/ вишень або черешень
1 кварта гарячої води
1 ложка крохмалю
2-3 гвоздики
½ горнятка цукру або до смаку
½ горнятка сметани

Вишні помити, залити гарячою водою, додати гвоздики і заварити. Протерти через ситко, додати розведений холодною водою крохмаль і цукор та кип'ятити на маленькому вогні 5 хвилин — як прохолоне змішати зі сметаною і подавати з грінками.

ХОЛОДНИК З МІШАНИХ ОВОЧІВ

4 горнятка дрібно нарізаного /½ Інч/ ревеню /рабарбар/
8 горняток води
½ горнятка цукру

¼ цитрини зі шкіркою
½ горнятка родзинок
½ горнятка дрібної тапіоки
16 oz. консервованого яблочного соку
10 oz. заморожених малин або полуниць
½ горнятка вершків до збивання

Перших 5 складників закип'ятити, додати тапіоку. Підмішуючи варити ще 8-10 хвилин. Здіймити з плити. Додати яблучний сос і морожені ягоди. Якщо холодник загустий підливаємо яблучним або помаранчевим соком. Додаємо цукру до смаку. Заходжуємо. До тарілок з холодником додаємо по 1-2 ложки вершків або, якщо думаємо весь холодник з'їсти в цей сам день, заправляємо вершками в посудині, в якій ми його заходжували.

ГРІНКИ ДО ХОЛОДНИКІВ

Скибки білого хліба ріжемо в трикутники, відрізуємо шкірку. Замочуємо в мішанину; 1 яйце, ¼ горнятка вершків, ¼ чайної ложечки цукру. Смажемо на гарячому маслі, посипаємо мілким цукром та подаємо теплі з холодниками.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

Замість квітів на свіжу могилу сл. п. Оленки Савицької, синові Теодозії Савицької, заступниці голови СУА, складаємо 20.00 дол. на Український Музей, а Родині Покійної Оленки висловлюємо наші щирі слова співчуття.
Олег і Уляна Омецінські

В пам'ять бл. п. Марії Солошицької і бл. п. Є. Манько складаю 100.00 дол. на потреби Українського Музею.
Наталія Єреґа

Замість квітів на передчасну могилу нашого щирого друга сл. п. Михайла Гайдука складаємо по 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Марія і Петро Кондрати,
Наталія і Іван Даниленки

З приводу смерті моєї мами бл. п. Ольги Гафткович Орест, Ірена й Ераст Гафтковичі зложили 100 дол. на Український Музей.

Іван Гафткович

В пам'ять покійного мужа Василя Вольного складаю на Український Музей 200.00 дол.

Антоніна Вольна

В пам'ять бл. п. Інж. Богдана Рака складаю 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Євгенія Чапельська

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Єлисавети Манько, мамці нашої членки Іванки Бучак, складаємо 10.00 дол. на Український Музей, а панству Бучакам висловлюємо щирі співчуття.

Управа і членки 99-го Відділу СУА

Замість квітів у світлу пам'ять бл. п. Теофілія Тургана зложили 100.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Зеня Барабаш,
Юрій і Оля Пастернаки,
Горст і Катя Тітз

У світлу пам'ять моєї незабутньої і найдорожчої сестри бл. п. Галини Артех з дому Гарасимів та бл. п. шваґра Стефана, як нев'янучий вінок на їхню могилу, складаю 30.00 дол. на Український Музей.
Михайло Гарасимів

МАЛІ СЕРВЕТКИ

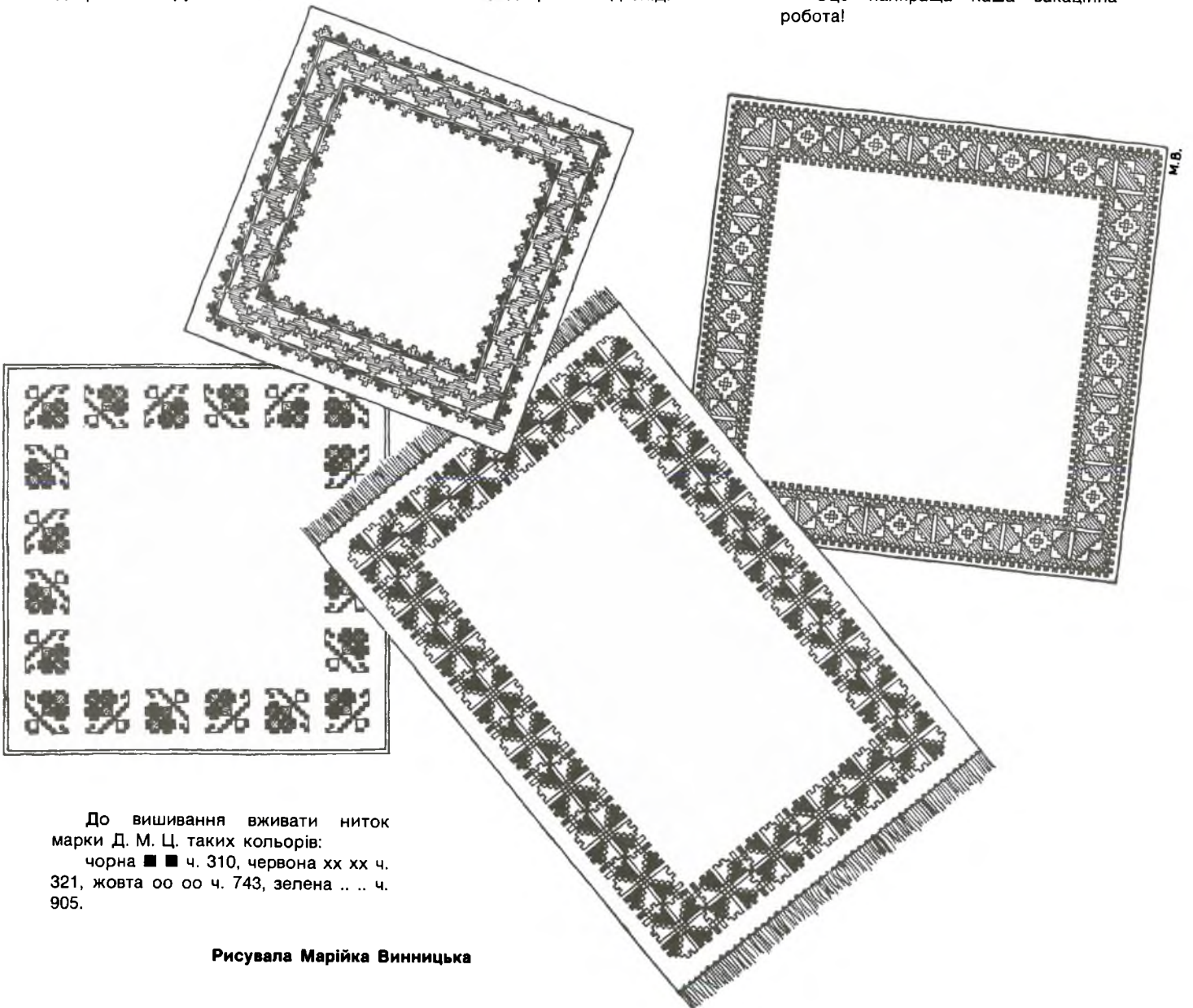
Настало літо. Це час подорожів, вакацій, зустрічей із друзями. Годі розпочинати більшу або більш скомпліковану вишивку. Вдоволимося малими серветками, що їх навіть можна взяти з собою у вакаційну дорогу.

Подаємо чотири зразки. Є малі, чотирикутні, а є й більші прямокутні. Вони різняться між собою викінченням країв. Є такі, що мають рубець, обведений мережкою "прутиком" з усіх чотирьох боків. Знову другі мають підгорнений рубець і обведений

зверху чорною стебнівою. А є знов серветка, що має з двох боків випущені торочки, при чому їх край забезпечений ниткою. А є така серветка, що взагалі не має рубця. Вишивка приміщена на краю полотна, а саме полотно підгорнене під спід.

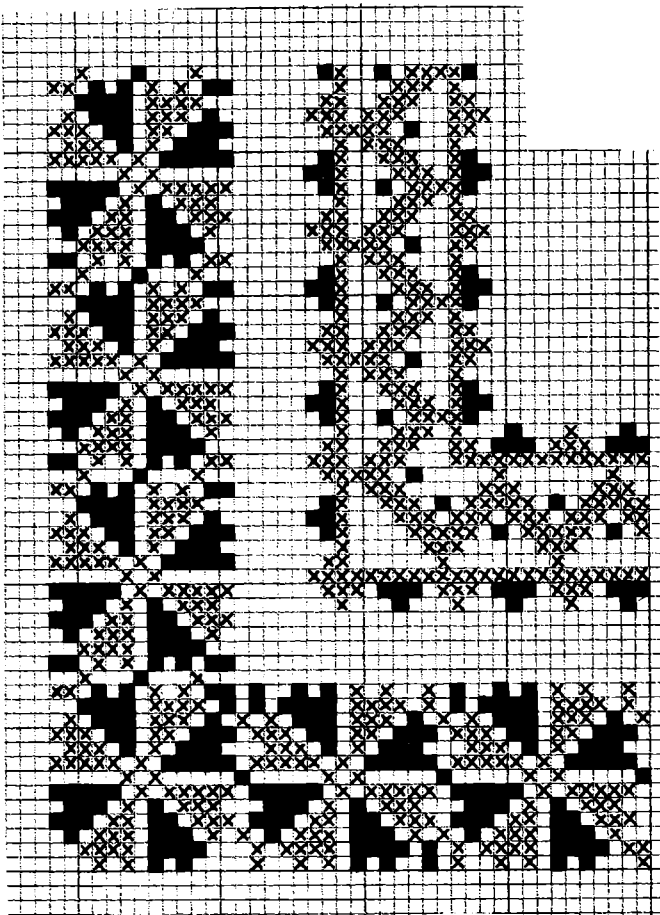
Як матеріал на серветки може послужити біла або кремова панاما, а також полотно всякого розміру. Та й взагалі через невеликий розмір можемо використати усякі залишки з більших речей.

Оце найкраща наша вакаційна робота!

До вишивання вживати ниток марки Д. М. Ц. таких кольорів:
чорна ■ ■ ч. 310, червона хх хх ч. 321, жовта оо оо ч. 743, зелена ... ч. 905.

Рисувала Марійка Винницька

СЕРЕД КВІТІВ І ЗЕЛЕНІ

Скроплювання рослин проти різних шкідливих комах відбувається уже понад сто років. В давніх часах люди скроплювали городи риб'ячим траном та іншими риб'ячими оліями.

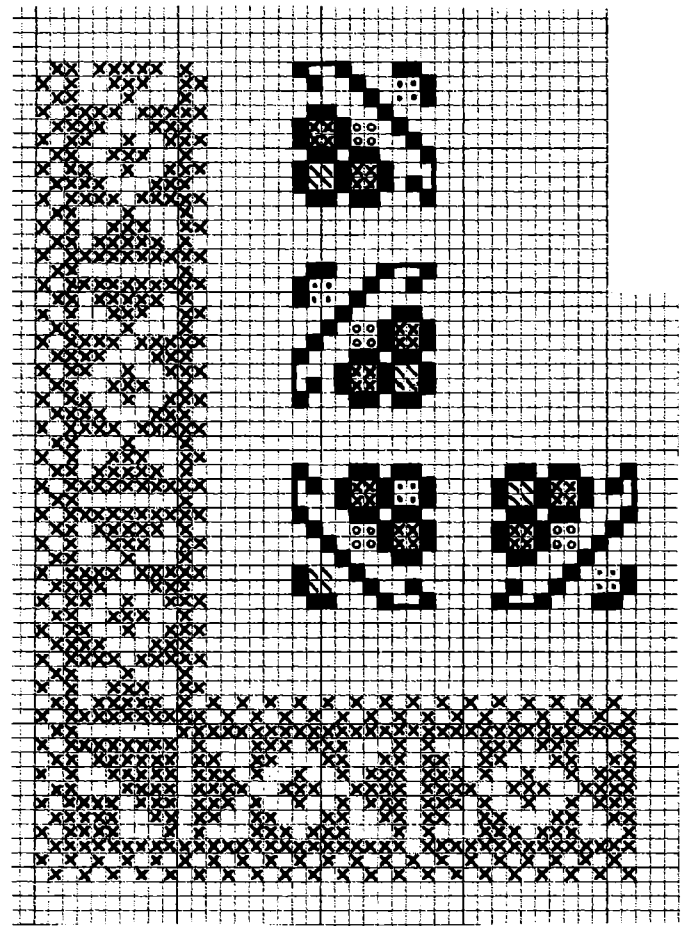
Помимо вдосконалених хемічних розчинів, багато людей все ще вживають мило до скроплювання рослин. Дослідники в каліфорнійському університеті дійшли до висновку, що з усіх мил, найкраще до цього надається плинне мило, яке вживається до миття начиння.

Коли шкідливі комахи обсядуть рослини на грядках городу чи у вазонках, можна їх винищити миляним розчином, 1-2 проценти мила розпустити з водою і тим скроплювати. Дослідники В. Морс, Й. Профіта та В. Коглер, які працювали над дослідями різних середників для скроплювання рослин, остерігають, що більша кількість мила може знищити листя на рослинах. Щоб переконатися чи миляний розчин не є засильний, найкраще спробувати так, що покропити лише кілька листків на рослині. Заждати 4-5 днів і перевірити чи листки не пожовкли, скрутилися, або і зовсім не відпали. Як усе в порядку, тоді тим розчином можна скроплювати всі рослини.

Коли час нам не дозволяє на такий довгий дослід, тоді можна скропити рослину миляним розчином і для певности за годину виполоскати змною водою. (Розпучене мило, що всякне в землю не є шкідливим).

Самозрозуміло, що мило не є таке сильне і ефективне як хемічні розчини, тому миляним розчином треба скроплювати рослини частіше, як це ми робили б з хемікапіями.

Також ці самі дослідники поручали ще один середник для скроплювання рослин, зроблений з білої цибулі, часнику, червоної паприки і чорного перцю. Все це вимішати

в т. зв. "blender", додати ще 1/2 ложки мила і розпустити з 1 (qt.) квартою води. Від цього мушля не тільки гине але й звичайні мухи не дуже радо сідають на рослині скропленій цим розчином.

Нат.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ НАТАЛКИ

При переїзді з одного табору до другого не раз не вистає часу, вступити до пральні і попрали речі.

Конечно потрібні, дрібні речі можна випрати в цей спосіб, що до ведра чи більшої баньки вложити білизну, залити водою з милом, щільно закрити та поставити до багажника в авті. Авто в русі колише ведро з білизною і пере як у машині. Доїхавши до призначеного місця, треба білизну виполоскати в чистій воді і розвісити.

ВІДГУКИ

Впертий бруд, що так тяжко відпирати з комірців на мужьських сорочках, можна спробувати відпрати уживаючи "шампун" до миття волосся.

І. Р.

Після гостини в хаті, коли залишиться бруднуватою килим, можна його вичистити найтаншим милом до гоління.

Марійка

Щоб панчохи так скоро не дерлися, коли носимо відкриті мешти чи сандали. Вдягаючи панчохи, не натягати їх на стопі, навіть трішки потягнути панчохи біля великого пальця на носі, щоб залишилося багато місця вільного. Зовсім не треба перейматися, що панчохи на стопі виглядають завеликі, після кількох кроків панчоха сама уложиться на стопі.

Нат.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР ІВАННИ САВИЦЬКОЇ В ЧІКАГО

З ініціативи й заходами 22-го Відділу СУА, 1-го травня ц. р., відбувся літературний вечір письменниці Івонни Савицької при співучасті співачки Христини Карпевич.

Вечір відкрила голова Відділу Марія Кецала, вітаючи гостей та численно зібрану публіку (ок. 250 осіб). Членка управи Люся Самбірська розповіла про творчий шлях письменниці і представила обидвох мисткинь.

Іванна Савицька виступила в лемківській ноші. Твори читала авторка. Вона по-мистецьки передала глибоко пережиті, майстерно написані оповідання, присвячені Лемківщині, як: "Ой, верше, мій верше", "Колиска", "Перша любов", "Цитра моєї мами" та інші. Майже всі свої оповідання читала милозвучним лемківським говором і тим зблизила нас до зачарованого світу казки дитинства, опроміненого красою гірської природи, пережитого в лемківському селі, радощі й смутки якого були змістом її життя. Здається не в одному оці затремтіла сльоза, а серця багатьох напевно відкрились для наших знедолених братів, яких доля тверда як лемківська земля, а душа ніжна й вразлива на добро й красу.

Іванна Савицька, священичий рід якої походить із Лемківщини, горда на своє походження, дала нам приклад як любити батьківщину. Ця любов, та великий талант

авторки, відкрили перед нами скарби душі близьких її серцю лемків, яких полюбила на все життя.

Вдалим доповненням літературного вечора було музичне тло у виконанні Христини Карпевич. Її приємний голос, гарна гра і музичальність, творили з оповіданнями Івонни Савицької одну мистецьку цілість.

Останнім оповіданням був спомин сумних відвідин авторкою Лемківщини перед чотирма роками. Тут вперше авторка за цілий вечір піднесла свій голос, мабуть, щоб підчеркнути глибину своїх почувань.

Коли затихли гучні оплески, голова Відділу М. Кецала щиро подякувала виконавцям за незабутній вечір та разом з Люсею Самбірською вручили їм китиці квітів.

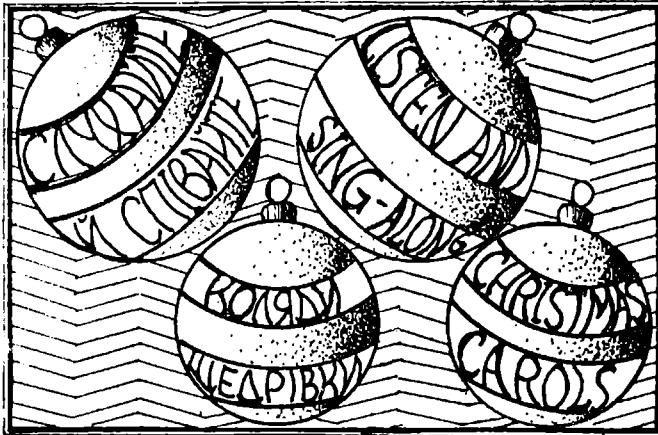
До успіху літературного вечора причинились імпрезові референтки Відділу під проводом Галі Янчишин, які перед імпрезою розпродали багато квитків. Господарські референтки під проводом Анни Кучми гостили присутніх кавою і солодким.

Гості відіхали, а в серці все ще дзвенить тужлива лемківська пісня:

"Ой верше мій верше,
Мій зелений верше.
Юж ми так не буде,
Юж ми так не буде,
Як ми било перше"...

Ярослава Паңчук,
членка 22-го Відділу

ВИДАННЯ СУА — ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Заходом виховної референтури вийшла нова лента!

"СЛУХАЙТЕ Й СПІВАЙТЕ" це найновіша метода навчання різних мелодій через слухання й повторювання поодиноких рядків та строф. Перше голос виконує цілу строфу, опісля один рядок, що його повторяє фортепіан; коли фортепіан виконує дану фразу, треба разом з ним її проспівати.

Ціна ленти 7.00 дол. з пересилкою

До набуття є теж ленти:

ЦІЛИЙ СВІТ ВЕЛИКА ШКОЛА. Ціна — 5.00 дол. за пересилку 0.75 дол.

СЛУХАЙТЕ Й СПІВАЙТЕ — ПІСНІ Й МАРШІ ДЛЯ ДІТЕЙ. Ціна — 6.00 дол., за пересилку 0.75 дол.

Виховна референтура подбала теж про підручники:

ПРОГРАМА ЗАЙНЯТЬ У СВІТЛИЧКАХ ДЛЯ ДІТЕЙ що не знають української мови — Віра Андрушків.

Ціна — 3.00 дол., за пересилку 0.75 дол.

ПРОГРАМА ЗАЙНЯТЬ У СВІТЛИЧКАХ ДЛЯ ДІТЕЙ — Анастасія Смеречинська. Ціна — 3.00 дол.

за пересилку 0.75 дол.

Перевидано з "Нашого Життя" У НАМАЛЬОВАНОМУ СВІТІ Ганни Черинь оповідання з рисунками до розмальовування. Ціна — 3.00 дол. за пересилку 0.75 дол.

Всі ці видання можна замовляти в канцелярії СУА:

UNWLA 108 2-nd Ave. New York, N.Y. 10003

1-ИЙ ВІДДІЛ СУА В ПОКЛОНІ ЛЕСІ УКРАЇНЦІ

В першому ряді Лідія Магун. В другому ряді зліва: Ляриса Магун-Гурин, співак метрополітальної опери Дан Теллі і його дружина Су (аккомпаніатор).

Front row: L. Magun.

Second row: L. Magun-Huryn, Metropolitan Opera singer D. Talley, & his wife S. Talley, accompaniment.

1-ий Відділ СУА відсвяткував 17-го жовтня 1981 р. 110-ліття народження Лесі Українки. З тієї нагоди влаштовано концерт. До участі в концерті запрошено членок Відділу і громадянство.

Голова Відділу Лідія Магун відкрила вечір і привітала гостей. Дальше ведення імпрези передала культурно-освітній референтці Михайлині Баран. Першою точкою програми була доповідь Марії Мотиль. Вона звернула увагу на два аспекти у творах Лесі Українки — на розголос у літературному світі та на вплив її ідей на розбудження національного духа. У творах Лесі Українки пробивається незмірна любов до свого народу, вона з ним живе, його вчить і терпить разом із ним. Її ідеї, її вперте поборювання всіх перешкод, були тими рушійними силами, що перемагали звір'я та запалювали до боротьби за самостійне життя.

Після доповіді відбулася мистецька частина. Ляриса Магун-Гурин відспівала при акомпаньяменті Су Теллі пісні: "Горить моє серце" до слів Лесі Українки, музика Лопатинського, "Не співайте мені цієї пісні" — слова Лесі Українки, музика Січинського, "Мальви" В. Івасюка та арію "Марилька" з опери "Тарас Бульба". Милою несподіванкою був виступ співака метрополітальної опери в Нью-Йорку, Дана Теллі, який відспівав по-італійськи пісню "Неаполітан". Виступи співаків були великою атракцією вечора, присутні нагородили їх довгими оплесками. На закінчення концерту Соня Костюк рецитувала поему Лесі Українки з циклу "Ритми".

Голова, Лідія Магун подякувала за успішне виконання програми і попросила всіх до перекуски, яку приготувала господарська референтка Евдокія Кріль із своїми помічницями.

Ляриса Магун-Гурин своїм виступом причинилася у великій мірі до успіху концерту. Свій гонорар у сумі 80 дол. вона склала Відділові на суспільну опіку. За те належить їй щира подяка.

Учасники вечора провели час у веселій та дружній атмосфері.

М. Мотиль,
пресова референтка

ВІСТІ З ДЕНВЕРУ

*Оксана Мошинська
Oksana Moshynska.*

Голова 38-го Відділу СУА Оксана Мошинська, донька відомого українського маляра Володимира Мошинського, дала 6-го квітня 1982 р. лекцію про українську вишивку. Лекція відбулася на регіональному семінарі організації "Каунтед Тред Сосаеті оф Амеріка".

Оксана Мошинська, авторка двох альбомів про українську вишивку, познайомила слухачів з історією української вишивки, її регіональними особливостями, з матеріалами та нитками до вишивання, натуральними красками та різноманітними швами. Вона роз'яснила в чому саме полягає народне мистецтво, в якому творчість має більш колективний ніж індивідуальний характер. Тому що учасники семінару, 64 жінки і один чоловік, були добре ознайомлені з технікою вишивання, то лекція відбувалася на високому рівні.

О. Мошинська є добре відома українському громадянству США й Канади. Крім двох альбомів вона є авторкою понад ста привітальних карток, мистецьких оформлень багатьох книжок українських та англійських, учасниця мистецьких вистав СУА. О. Мошинська здобула собі в малярстві місце. Її малюнки прикрашають стіни багатьох любителів мистецтва, а стало виставлені є в галерії Мошинських у Денвері. Своїми працями здобула багато нагород, включно з кількома золотими медалями н.пр. на світовій виставі текстилів у Парижі. Її ім'я знаходиться в "Гу із Гу оф Амерікен Вимен", і "Гу із Гу ін де Ворлд". Крім СУА, О. Мошинська належить також до кількох американських товариств як "Ембройдері Гїлд" і "Алтруса".

Читаючи статті на тему вишивок у різних журналах та розмовляючи з особами, зацікавленими вишивками, О. Мошинська запитала, що між американцями зростає зацікавлення етнічною вишивкою. Власне цей семінар був присвячений українській вишивці. На його передодні мала подібний виклад в "Футгїлд Ембройдері Гїлд". Майстри української вишивки повинні використати сприятливі умови, як можуть допомогти поширити українське народне мистецтво серед чужинців. Це можна досягнути включившись в організації, які займаються вишивками. В США й Канаді є кілька таких організації з відділами, розкиненими по різних містах північно-американського континенту.

Сподіваємося, що наше жіноцтво зверне на це увагу та включиться в працю пропагування української вишивки, щоб наша вишивка подібно, як писанка знайшла собі місце в хатах іншонаціональних громадян США й Канади.

Арета Колодій

ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ ОКРУГИ ЧІКАГО

Окружна Управа Союзу Українок Америки в Чикаго, при співпраці свого членства, згуртованого в 12-ти Відділах, зорганізувала й успішно здійснила в неділю, дня 21-го червня 1981 р. свій "День Союзянки" на оселі "Самодопомоги" над "Круглим Озером". Була розвагова імпреза з цікавою програмою, на якій зустрілись не тільки союзянки між собою, але також їхні родини, друзі й знайомі.

Ранок був холодний і хмари часто закривали сонце, та однак уже перед 11-тою годиною, на яку була заповіджена Служба Божа, досить багато авт заповнило паркувальний майданчик. Службу Божу урочисто відправив молодий душпастир о. Андрій Чировський.

При вході на головний майдан здалеку виднілася з-над головного булінку емблема США і привіт усім гостям, а пані з Окружної Управи: Марія Юзефович і Олена Турула з усмішкою кожного вітали та запрошували на обід, перекуску, оглянути рисунки школярів, закупити льотерійні книжечки... Багатьох вабило озеро й відпочинок на зеленій траві, та все ж таки громадно зупинялись біля стола, на якому організаційна референтка Марія Наваринська розложила прегарні експонати відомих українських мистців. Були там також трипільська кераміка й вишивки, які подарували союзянки. Усе призначене на вигреш.

Точно в год. 2:30 по пол., голова Округи Марія Семків через гучномовець вітала усіх присутніх, особливо союзянок, які так громадно приїхали не тільки з Чикаго, але також з Милвокі, Виск. (членки 51-го Відділу), та з Манстер-Геммонд, Інд. (членки 102-го Відділу). Після того передала слово Галині Коленській, яка провела розвагову програму.

В першій частині програми виступали діти зі "Садочка Казок", гордість 29-го Відділу, який фахово веде Ірина Олексюк. Несподіваний і небажаний дощ змусив перервати програму, та, на щастя, не надовго, бо вже за кілька хвилин виступила Уляна Терлецька, членка 22-го Відділу, зі своїм поетично-настроевим вступом, який попередив оригінальний показ купелевих одягів, почавши від 1831-го року, аж до теперішніх часів. Опис тих давніх одягів, які згодом називали купальниками, Уляна Терлецька, за допомогою членок 29-го Відділу Тетяни Рейнарович і Галини Коленської, докладно перестудіювала, а по-мистецьки відтворила їх Люба Шеремета, голова 22-го Відділу. Добре справились і модельки, якими були союзянки, їхні доні чи навіть внучки. Галина Коленська за чергою описувала кожний купальник. Виходила моделька й граціозними рухами представляла свою добу. Присутні подивлялися, згадували "старі, добрі часи", та дивувались, як багато елегантності й доброго смаку виявляли наші прабабуни в своїх перших купелевих одягах.

Після показу купальників дівоча танцювальна група молоді при парафії свв. Володимира й Ольги, виступила з гарним танком "По гриби", укладу Юри Цепинського й Роксани Дикої-Пилипчак.

З черги Ірина Олексюк проголосила нагороду за найкращий рисунок, яку дістала талановита Софійка Салансік. Відбулась теж льотерія мистецьких експонатів, як теж розіграли нагороди для щасливих татів з нагоди "Дня Батька".

Програма закінчилась... Деякі роз'їздились домів, а інші ще довго насолоджувались приємними розмовами й тими смачними стравами, які приготували союзянки під провідом Анни Білінської. Їхня праця, здається, була найважчою, бо можна собі тільки приблизно уявити, скільки труду вимагало приготувати 200 обідів.

ПЕРШІ КУПАЛЬНІ СТРОЇ

Слово Уляни Терлецької, членки 22-го Відділу перед показом купальних строїв на "Дневі Союзянки" в Чикаго.

Показ стародавніх купальних строїв (починаючи від 1831 р.) під час "Дня Союзянки" — Округа Чикаго. Fashion show featuring old-time bathing suits (from 1831) during "Soyuzanka Day" — Region of Chicago.

Було це дуже, дуже давно, коли маленьким ще був наш світ, а в тому світі існував рай, не цей нинішній забриханний, большевицький, а таки справжній рай.

Уявім собі, прошу, цей рай. — На дворі вічна весна, Кругом зелена, шовкова травичка. Ясне сонечко світить, цвіти цвітуть і птички співають, аж заливаються. Одним словом — рай!

Через цей рай плила собі річечка, неначе срібна стрічка. На березі цієї річки гралася дівчина Ева та хлопець Адам. Ева мила Адамові ноги та втирала їх своїм пишним, золотим волоссям. Адам лоскотав Еву, а вона пручалася та торгала його за кучеряву чуприну. Радости та сміху було багато.

Позавидував тієї невинної радості молодим людям препоганий гад, що недалеко них вигрівався до сонечка, й коли Адам задивився на метелика, що кружляв біля нього, підповз до Еви та почав її намовляти, щоб з'їла яблуко з дерева, з якого не можна було зривати овочів. Евуні не треба було довго підмовляти. Вона зірвала яблуко, почастивала Адама і вони обоє з'їли це райське яблучко з великим смаком.

І сталося диво! Вони наче б прозріли та усвідомили собі, що вони цілком нагі, голісенькі. — Адам, як звичайно мужчина розгубився, але Ева козир-дівка, миттю опанувала ситуацію, зірвала фігові листки та прикрила ними де-не-де їхні "тілеса".

А коли прийшлося їм покараним за непослух покидати рай, коли прийшов наказ в роді "собирайся з вешами" — цілим їхнім маєтком був одяг з фігового листка.

Оце і були перші купальники.

Ясно, що не можемо тут запрезентувати тих моделів, бо на тому потерпіла б ваша і наша скромність, тому почнемо від першого зареєстрованого в пресі купальника 1831 р.

Союзянки відбули гарно своє свято, свій ДЕНЬ, який влаштовують разом один раз у році. Коли залишали оселю, падав дощ, а озеро було замрячене й сумне. Та вони не журились, бо знали, що перед ними у спільній праці, ще багато соняшних днів.

Ярослава Панчук — пресова референтка,

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НЬЮ-ДЖЕРЗІ.

Хроніка за 1981 р.

Округа нараховує 445 членок об'єднаних у 12 Відділах.

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА
4-ий ім. Ганни Дмитерко-Ратич	Нью-Брансвік	Оксана Бокало
18-ий	Пассейк-Кліфтон	Мирося Ваньо
24-ий "Дочки України"	Елизабет	Ірена Левицька
28-ий	Ньюарк	Омелія Цяпка
32-ий	Ньюарк	Анна Кальба
61-ий	Виппани	Кетрин Рокефеллер
65-ий "Дочки України"	Нью-Бронсвік	Марта Цимбаліста
70-ий	Пассейк	Ірена Чайківська
75-ий	Мейпелвуд	Наталія Питляр
86-ий	Ньюарк	Катерина Воловодюк
92-ий	Менвілл	Ірена Рішко
100-ий	Картерет	Розалія Теребецька

На сходах Відділів обговорювано та відчитувано інструкції й обіжники Головної та Округної Управ. Відділи вирівняли всі свої фінансові зобов'язання.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ДІЛЯНКА.

На ширших сходах Відділів прочитувано реферати, виголошувалося доповіді, членки оглядали прозирки з подорожей.

4-ий Відділ: Дискусії на теми — роля молодого покоління в майбутності США, співпраця молодшого членства зі старшим, виховання дітей, допомога Українському Музеєві в Нью-Йорку.

18-ий Відділ: Доповідь Люби Федун "Великодні звичаї", п. Кутна: доповідь про Туреччину з висвітленням прозирок, Пеггі Мослей — спосіб укладання сухих та живих квітів.

24-ий Відділ: Культурно-освітня референтка Марія Хитра підготувала реферати пов'язані з історичними річницями і національними святами. Висвітлено прозирки "Історія України в образах", Богданна Мельничук розказала про вітаміни та їх значіння для людського здоров'я.

28-ий: Реферати в опрацюванні членок — "Жінка в житті Тараса Шевченка", у День Матері "Жінка як мати", "Перший Листопад", Декада Української Родини, прозирки з України.

65-ий: Січневі Роковини — спільно прочитано молитву за в'язнів. "Вечір Юрія Стефаніка" — дві доповіді: спогад про Миколу Понеділка і письменницю Софію Яблонську з участю ширшого громадянства, Леся Ощудляк прочитала спогади Миколи Лазаревського "З останніх хвилин життя Тараса Шевченка". Святочні сходи в домі голови Відділу, запрошена Ірина Дибко-Филипчак прочитала доповідь "Різдво і народна культура".

86-ий: Доповідь з прозирками д-р Аркадії Коцюбали "Грецька колонізація на українських берегах Чорного моря в 6 і 7 століттях до Христа". Мисткиня Аркадія Оленська Петришин "Пояснення графічних процесів з візуальними показами".

Голова Округної Управи — Ліда Гладка

The Regional President of New Jersey, Mrs. Hladky.

92-ий: Доповіді "Ритуальні хустки, хустини і хусточки", "Про хліб", "Важливість святкування Першого Листопада", статті: тестамент, причини алергії, недомагання гемороюми та про "джагінг".

ВИХОВНА ДІЛЯНКА

4-ий Відділ провадить світличку, в якій учать 2 членки: С. Слободян і О. Грицак. У світличці було 11 дітей. Діти взяли участь у місцевій шкільній програмі з нагоди свята о. Миколая.

75-ий: Суботню світличку провадить виховна референтка Ліда Бойко. Вписаних 18 дітей. В грудні влаштовано "Дитячу маскараду".

Діти садочка в Нью Бронсвік, Н. Дж. — який веде 4-ий Відділ США

Children of the pre-K program of UNWLA Branch 4, New Brunswick, N. J. and their teacher, Oka Hrycak.

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА.

Окружна Управа і Відділи Округи співпрацюють з місцевою громадою в усіх починах загального характеру. О. У. належала до Комітету Святкувань 90-ліття Їх Блаженства Патріярха Йосифа в стейті Нью-Джерзі. Імпредова референтка Л. Гуралечко брала участь у сходинах стейтрової Ради УККА в справі Українського Фестивалю в "Гарден Стейт Артс Сентер". Округа була репрезентована у відзначуванні Роковин 22-го Січня в стейтвовій легістратурі в Трентоні і в поодиноких місцевостях. Окружна Управа при співпраці всіх Відділів влаштувала "Товариський вечір" з розваговою програмою. Другою імпрезою О. У., в якій активну участь беруть усі Відділи Округи був "День Союзянки". Столи кожного Відділу пишались вишивками, різьбою і керамікою. На стінах образи мисткинь-членок СУА. На столі суспільної референтури анкети, що чекають спонзорів стипендій для тих, які не мають фінансових можливостей для вищої освіти. На іншому столі видання СУА і примірники нашого журналу та великий напис "Передплачайте 'Наше Життя' ". За старанням голови О. У. Лідії Гладкої приїхали з Філадельфії подружжя Сороханюки з гуцульськими виробами. Особливу увагу звертала на себе фотографічна виставка "Поклін Піонерам". Копії документів та витинки з преси ілюстрували історію першого поселення українців в околиці Виппані, Нью-Джерзі. Цю виставку ініціювала і приготувала членка Управи 61-го Відділу СУА Анна Коссаноцька у співпраці з головою Відділу Катериною Рокефеллер і місцевим парохом о. Панасюком.

4-ий Відділ: — З важливіших подій у цьому Відділі були його "Христини", про які поміщено допис і знімок у "Нашому Житті" у ч. 4 за квітень 1981 р. Відділ співпрацював з іншими установами на своєму терені. Союзянки помагали при влаштуванні бенкету в честь о. П. Лабінського з нагоди його першої Служби Божої. На Українському Фестивалі в "Гарден Стейт Артс Сентер" мали свій кіоск, в якому розпродавали торбинки прикрашені мотивами соняшника, проект і виконання членок.

18-ий Відділ: Підготував образотворчу виставку наших мисткинь, вечірку для пластової і сумівської молоді й у співпраці з цими молодечими організаціями дитячу забаву-маскараду. В різдвяному часі членки ходили з колядою.

24-ий Відділ: Влаштував поїздку до Українського Музею в Нью-Йорку та на виставку "Українське народне весілля" приготовану учнями школи св. Юра. В грудні відбулась традиційна "Різдвяна зустріч". В мистецькій частині вечора виступали д-р Р. Граб і проф. Р. Левицький — спів при акомпаньєменті Л. Вагнер, П. Бокало висвітлив фільм про поселення українців в Америці та про відвідини України.

28-ий Відділ: Улаштував "Вечір письменниць", в якому брали участь: Ірина Дибко-Филипчак, Любов Коленська, Уляна Любович, Іванна Савицька, Дарія Ярославська, піяністка Таїсса Богданська і солістка Христина Карпевич. Дохід з імпрези "Музика і слово" з участю редактора "Нашого Життя" Уляни Любович і піяністки Дарії Каранович призначено для Українського Народнього Дому в Ірвінгтоні, в якому є домівка СУА. Відбулась теж "Китайська лотерія" і "Різдвяна зустріч" з мистецькою програмою.

65-ий Відділ: Влаштував "Вечір Стефаніка". Відбуто традиційну "Щедрівку".

70-ий Відділ: З нагоди від'їзду на стале перебування до Флориди довголітньої і активної членки Еви Лужняк, влаштовано мале прийняття. Відбувся показ моди за сучас-

18-ий Відділ СУА. Загальні збори 1982 р. Зліва стоять: Уляна Кобзар, Раїя Рудакевич, Дзвінка Яцикевич, Оксана Гной, Оксана Кордуба, Ліда Крамарчук, Ляріса Герман, Зірка Береза; сидять: Аніта Роїк, Мирося Ваньо, Геня Домарадська.

UNWLA Branch 18, Passaic, N. J. General meeting, February 1982.

ними зразками. Показ проектували і виконували референтка зв'язків Тамара Гурін і Галина Гагнер.

75-ий Відділ: Влаштував виставку картин молодих українських малярів і традиційні "Вишивані вечерниці". Багато праці і посвяти вложили членки у влаштуванні фестивалю: "Весна в Україні", який відбувся в приміщеннях бібліотеки міста Ірвінгтону. Цілий травень був присвячений українській спадщині. Щотижня відбувались курси варення українських страв і писання писанок. Висвітлено фільми про Україну і влаштовано мистецьку виставку. Під кінець місяця відбувся концерт української музики та танків.

86-ий Відділ: Влаштував виставку образів Роксоліани Гіліцінської, бувшої членки, яка живе тепер в Тулсі, Оклагма. Після виставки відбувся розваговий вечір. Членки взяли активну участь в Українському Фестивалі в Гарден Стейт Артс Сентер — де мали свій стіл з вишивками, гуцульськими ведмедиками і ручно мальованими куплями на ялинку. В "Дневі Союзянки" Відділ під проводом Б. Ольшанівської приготував показовий стіл з різного роду крайками. Членка В. Васічко подарувала образ, Л. Гуралечко вишивану подушку, а Н. Іванчук торт, чим причинилися до виграшу-лотерії.

92-ий Відділ: Заходами Відділу, посадник міста Менвілл підписала прокламацію для відзначення 63-їх роковин Незалежності України. Місцевий тижневик помістив знімок вручення прокламації і допис про змагання українського народу до свободи. Ініціаторкою тих святкувань була бувша голова Відділу Прісія Яцук. Влаштовано дві імпрези ілюстровані прозірками, одну в приміщенні місцевої бібліотеки під назвою "Чатинні пустарі", другу в залі під церквою "Гавайські острови". Зорганізовано поїздку на Український Фестиваль і до Глен Спей. Веселою програмою, обідом і дарунком членки попрощали Прісію Яцук і бажали їй добра на новому місці поселення.

100-ий Відділ: Влаштував традиційний "Свят Вечір". Членки брали активну участь у Фестивалі Етнічних Груп з нагоди 75-ліття існування міста Картерет, а саме влаштовували виставку народнього мистецтва і провадили кухню. Зорганізовано поїздку до Вашингтону і разом з місцевим відділом УККА відбуто поїздку на оселю СУМА в Елленвіл.

МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА: УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

Окружна Управа спонзорувала мистецьку виставку в РАБСОН студентському центрі на кемпусі університету Ратгерс — Ньюарк, з нагоди двоєтнічного слов'янського фестивалю. Координатором була Надія Іванчук — колишня референтка мистецтва при О. У. Імпрезова референтка Люба Гураличко приготувала стіл із традиційним свяченим, а референтка зв'язків Лідія Бойко запрезентувала автентичний борщівський стрій з колекції Божени Ольшанської.

18-ий Відділ. Влаштував виставку народного мистецтва на Конвенції Стейтової Федерації Жіночих Клубів в Грейт Гордж.

28-ий Відділ. Став вдруге меценатом Українського Музею. Голова Відділу Омелія Цяпка здобула мецената для Українського Музею: подружжя Марія і Богдан Робаки. До крамнички Українського Музею даровано 13 експонатів.

65-ий Відділ. Мистецька референтка Ф. Стек організувала при співпраці членок 65-го і 4-го Відділів "День Українського Музею". Відбувся обід з програмою і дві короткі доповіді "Весільні звичаї" в прозірках і "Український Музей в Нью-Йорку". До крамнички Музею вишито подушечки і закладки, а членка С. Лонишин подарувала два гуцульські кептарі. Членка Д. Оріховська здобула мецената для Українського Музею, який подарував 2.000 дол. Відбувся показ писання писанок в Росмор-Рітаермент Вілледж.

70-ий Відділ. Голова Відділу Ірина Чайківська і імпрезова референтка Леся Порохняк влаштували виставку писанок в публічній бібліотеці в Пассейку. Статті і світлини з цієї виставки були тричі поміщені в щоденнику "Геролд Нюс". Українському Музеєві передано 6 фотознімків з українського поселення. Пресова референтка Марія Стефанів приєднала 10 членок Українському Музеєві, а сама стала його меценатом. До крамнички Музею подаровано: тканний рушничок, 12 писанок і дві вишивані телефонічні книжечки.

75-ий Відділ. Під час фестивалю влаштовано мистецьку виставку і показ писання писанок в публічній бібліотеці міста Ірвінгтону.

86-ий Відділ. Членки В. Васічко і Л. Гайдучок улаштували виставку народного мистецтва в бібліотеці в Савт Орендж. Відділ є меценатом Українського Музею.

100-ий Відділ. Влаштував виставку народного мистецтва в рамках Фестивалю Етнічних Груп з нагоди 75-ліття міста Картерет.

СУСПІЛЬНА ОПІКА

Референтки відвідували хворих членок, збирали фонди на посилки, стипендії, допомогу потребуючим родинам і новим емігрантам з України, а останньо з Польщі.

18-ий Відділ. В різдвяному часі ходив з колядою і обдарував 5 старших громадян кошами з харчами. Вислав 4 пакки з одягом до Південної Америки.

24-ий Відділ. Опіка "бабусею" і стипендисткою в Європі. Вислано пакунки до Бразилії і до Європи.

28-ий Відділ. Референтура суспільної опіки, яку очолює О. Гнатик несе поміч "бабусі", біженцям з Польщі, висилає харчеві пакки і ліки, помагає сиротинцєві в Бразилії. Відділ зложив на "Фонд Еви Сташків", на пам'ятник Ізідори Борисової. Дано поміч політичним в'язням, потребуючим в

Україні, поворотцям із Сибіру. Опікується двома стипендистками.

Через 28-ий Відділ, св. п. Михайло Плешкан залишив для СУА 20% майна і 500-долярову забезпечену полісу. Згідно з бажанням покійного проценти будуть зужиті на допомогу сиротам.

65-ий Відділ. Писав листи до політичних в'язнів. Опікувався "бабусею", вислав 3 пакки з одягом для українців в Європі.

70-ий Відділ. Вислано 5 пакоч з одягом і харчами до Європи і Бразилії. Придбано 200 долярову стипендію для студента в Європі. Членки Олена Бобиляк і Олена Площанська вже третій рік оплачують стипендії двом студентам в Бразилії, а Марія Стефанів помагає учневі місцевої школи українознавства.

75-ий Відділ. Під проводом членки Софії Ленг співпрацює з Бюром Суспільної Опіки при церкві св. Івана Христителя в Ньюарку. Полагоджує справи зв'язані з "Медікер" та "Сошел Секюріті".

92-ий Відділ. Вислано 4 пакки з одягом для наших поселенців у Бразилії.

100-ий Відділ. Допомога при сплачуванні довгу за приміщення, з якого користають союзнянки і інші організації у громаді.

ГОСПОДАРСЬКА РЕФЕРЕНТУРА

Для здобуття фондів Відділи влаштовують базари і продаж печива (18) продаж налисників і печива, (24) перед-великодній базар, (28) господарські референтки: Ю. Луків, М. Боярська і П. Ляцко при помочі членок приготували печиво на різні імпрези та гостили присутніх солодким і кавою на ширших сходинах. (70) господарська референтка Ірина Цапар приготувала перекуски на імпрези і деякі ширші сходини. (75) Провадили курси куховарства, прилагодили печиво і каву на закінчення їхнього фестивалю, (86) передріздвяний базар, печиво і кава на імпрезах, (92) традиційні страви на Свят-Вечір, продавав перекуски на Українському Фестивалі, дарував печиво на імпрези О У (100) приготував традиційні страви на Свят-Вечір, провадив кухню під час Фестивалю Етнічних Груп.

КОНВЕЦІЯ

Травень 1981-го р. проходив під знаком XIX-тої Конвенції СУА. Перед Конвенцією відбулися сходини делегаток, на яких голова О У Лідія Гладка подала загальні інформації про завдання Конвенції. Голова статуткової комісії, д-р Іванна Ратич переглянула з присутніми всі пропоновані зміни, відповідні до сьогоднішніх потреб СУА. Всі Відділи Округи вислали делегаток на Конвенцію. Три делегатки 4-го Відділу промовляли на панелях Конвенції. 65-ий Відділ одержав третю нагороду в точуванні за свою працю.

ЗВ'ЯЗКИ

Округа Нью-Джерзі є членом Стейтової Федерації Жіночих Клубів. Голова О У Лідія Гладка і референтка зв'язків, Лідія Бойко брали участь у Конференції цієї Федерації в "Грейт Гордж". Своєю участю, з правом голосу в річних Конвенціях та при помочі виставок (цього року 18-ий Відділ СУА влаштував мистецьку виставку) О У інформує американців про українську культуру і народні традиції.

Заходом Департаменту Історії при Ратгерс-університе-

ті, Історичної Комісії Стейту Нью-Джерзі Та Окружної Управи СУА був переведений унікальний проект — Студія Української Громади Стейту Нью-Джерзі. Цей проект складався з п'яти частин: фотографічного есею, виставки народного мистецтва, симпозіуму на теми нашого фолкльору, народного фестивалю і концерту народної музики, що було закінченням студії "Життя Української Громади", які тривали 1 семестер. Нью-джерський Комітет для гуманно-стей признав Окружній Управі — як коспонзорів 9.000 дол. на переведення цього проекту. Голова О У Лідія Гладка була одним із директорів цього проекту, побіч проф. Тараса Гунчака і д-ра Дейвіда Когена. У висліді цього проекту буде виданий фотографічний каталог, на який одержано фонди з "Пруденшел Іншуренс Компані" в сумі 4.000 дол. Фотографічна виставка, яка представляє багато цікавих аспектів життя української громади в стейті Нью-Джерзі стане мандрівною виставкою. Цей проект та участь нашої Округи в ньому були широко коментовані американською пресою та офіційними бюлетенями таких поважних установ як "Нью-Джерзі Гісторікал Коміті" і "Ратгерс Юніверсіті Прес". Голова О У Лідія Гладка, побіч д-ра Д. Когена і представника губернатора нашого стейту відкрила симпозіум, підчеркуючи у своєму слові роль Окружної Управи СУА у цьому унікальному проекті.

Наталія Загайкевич,
пресова референтка

ПОШУКУЄМО АЛЬБОМІВ — ЗВІДОМЛЕНЬ "ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК" В НІМЕЧЧИНІ

Об'єднання Українських Жінок на Еміграції (Німеччина) прислало як дар для Союзу Українок Америки звідомлення відділів (делегатур) оформлені як альбоми. Їх обкладинки були прикрашені вишивками. Це був дар з нагоди 8-ої Конвенції СУА і першого Світового Конгресу Українського Жіноцтва на американському континенті, які відбулися 12-го до 14-го листопада 1948 р. у Філядельфії.

Архів СУА при зміні осідку перевезено з Філядельфії до Нью-Йорку. При упорядковуванні архіву виявилось, що деяких альбомів бракує. Це потверджує порівняння альбомів з фотографією поміщеною в "Нашому Житті" у 1948 р. Треба припустити, що хтось позичав альбоми-звіти. Тому звертаємося з проханням до осіб, які колись позичали ці альбоми або знають, де їх можна знайти, повідомити про це бюро СУА, або й надіслати бракуючі альбоми на адресу:

UNWLA, Inc.
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Анна Смалига Волчек з роду **Чайковська** померла 12-го грудня 1981 р. Покійна народилася в селі Глишава, повіт Теревовля. До Америки приїхала 1911 р. Коли включилася до Союзу Українок 48-го Відділу була активною членкою спокійної вдачі. Довгі роки була касиркою у Відділі і свої обов'язки сповняла солідно. Також помагала у других ділянках. Покійна була активною членкою до 1977 р. Старші роки і хвороба не дали їй даліше працювати і приходити на сходи. Та 12-го грудня перестало битись серце доброї членки. Відійшла від нас як примірна союзанка проживши 86 літ. Залишила у смутку сина Михаїла з дружиною і дочку Корнелію з мужем, внуків і правнуків. Покійну похоронили на українському цвинтарі у Факс Чейсі. Спи спокійно Союзанко — а земля Вашингтона хай буде Тобі легкою!

Управа 48-го Відділу

Ділимося сумною вісткою з українським громадянством, що 24-го червня 1982 р. на 74-му році життя відійшов у вічність **бл. п. проф. Юрій Лаврівський** — добродій стипендійного фонду СУА.

Обдарований багатьма талантами і гарним баритонем здобув вищу музичну освіту та всеціло посвятився сценічному мистецтву. На рідних землях у "Веселому Львові", а відтак на скитальщині в мандрівному театрі вносив своїми виступами радість у серця слухачів, що пережили страхіття Другої світової війни. По переїзді до США поселився у Боффало і в короткому часі розпочав українську радіопрограму, що протривала до 1968 року. Довгі літа був диригентом місцевого хору "Бурлаки" і провадив його до кінця життя.

Разом із дружиною Іриною завжди був готовий допомогти у добрій справі, складаючи поважні суми грошей на добродійні цілі.

Від 1975 року подружжя Лаврівських зложило 1240.00 дол. на стипендійний фонд, з якого користали діти в Бразилії.

Хай пам'ять про Покійного остане-тьс я назавжди між нами.

Вп. Дружині і всій Родині складаємо наші щирі співчуття.

За 49-ий Відділ СУА, Боффало
Анна Макух,

референтка суспільної опіки
і відповідальна за стипендійний фонд

Пригадка про хроніку: Пригадуємо, що кожний Відділ відповідає за те, щоб звіт про його працю був поміщений в хроніці Округи!

Звіти з праці Відділу просимо посилати пресою референтці Округи, а вона опрацювавши на цій підставі **хроніку Округи**, перешле її до редакції "Нашого Життя". Просимо перевірити об'їзники пресою референтки Головної Управи СУА.

Адміністрація "Нашого Життя" має на складі надвишку річників "Нашого Життя". Ці річники зможемо вжити на: висилку до шкіл і інститутів у Бразилії (які все просять журналів, взорів). Можемо їх вислати до домів старших віком в Аргентині, Філядельфії, Торонто, для "Бабусь". Можемо переслати світличкам СУА, садочкам в Європі, школам українознавства. Можна їх зжити при кампанії придбання передплатників "Нашого Життя", чи придбання членів СУА. Проситься Відділи, чи окремі особи, що зацікавлені висилкою давніших чисел "Нашого Життя" прислати належність за річними і кошти пересилки — разом 15.00 дол. Будемо всім жертводавцям дуже вдячні, що цінний матеріал, який міститься в журналі принесе користь і, що в цей спосіб спорожниться магазин, який не є великий, а завжди потрібний на нові видання.

Ірена Чайківська,
пресова референтка СУА

ЧИ ВИ ВИРІВНЯЛИ ПЕРЕДПЛАТУ?

ЗАМІСТЬ КВІТІВ:

Замість квітів на свіжі могили **бл. п. Анатолія Пітя** та **бл. п. Григорія Агреса** складають 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родинам покійних шире співчуття складають

Управа і членки 62-го Відділу СУА
Глен Спей, Н. Й.

Замість квітів на могилу **бл. п. д-ра Романа Ключаса**; брата нашої членки Люби Мосевич, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Управа і членки 82-го Відділу СУА,
Нью-Йорк

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Павлини Дубик**, членки 5-го Відділу СУА, складаємо 14.00 дол. на Запасний Фонд, а Родині висловлюємо ширі співчуття

Павлина Будзол, Евдокія Барнич, Анастасія Гамера, Текля Гринчук, Евдокія Климишин, Текля Кушнір, Катерина Сосновська.

Замість квітів на могилу **сл. п. Оленки Савицької** на Фонд ім. Олени Лотоцької зібрано на листу ч. 3 75.00 дол. Збірщик М. Спірала

25.00 дол.: 19-ий Відділ СУА

по 10.00 дол.: Марійка Глушок, Мирослава Глушок, Надія Гафткович, Марія Спірала, Марія Мицак

Замість квітів на могилу **бл. п. Гаєцького**, батька членки пані **Винар**, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Членки 38-го Відділу СУА,
Денвер, Колорадо

Замість квітів на могилу **сл. п. Оленки Савицької** на Фонд ім. Олени Лотоцької зібрано на листу ч. 5 95.00 дол. Збірщик Божена Сигалів

40.00 дол.: Михайло і Євгенія Леськові,

30.00 дол.: Оксана і Святослав Макаренки,

25.00 дол.: Ірена Онуфрік

В пам'ять незабутньої нашої братової **бл. п. Оленки Савицької**, складаємо 200.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької

Юрій і Гандзя Мицаки

У глибокому смутку над свіжою могилою мого найдорожчого і улюбленого брата **бл. п. Михайла Гайдука**, складаємо 200.00 доларів на Стипендійний Фонд для українських сиріт у Бразилії

Галя і Володимир Горбові

На 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької через 64-ий Відділ СУА в пошану **Олени Федак-Шепарович**, маркантною постаті у жіночому русі та в українському Львові, складаю 50.00 дол.

Дарія Витанович

В пам'ять мого дорогого мужа **Василя Пастернака** складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

дружина Анна Пастернак

У глибокому смутку над свіжою могилою моєї улюбленої подруги **бл. п. Меланії Дубицької** складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія Сенік

Замість квітів на свіжу могилу дорогої **бл. п. Меланії Дубицької** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а всій Родині висловлюємо наші ширі співчуття

Леонтія й Іван Боднаруки

Замість квітів на могилу **бл. п. мгр. Леонтія Крушельницького** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а Родині висловлюємо наше глибоке співчуття

Христина й Богдан Подолуки

У пам'ять **Оленки з Вірщуків Леськів-Савицької**, яка так несподівано залишила цей світ, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія Козак

Замість квітів на могилу **сл. п. Іванни Климовської** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а її чоловікові Ярославові, висловлюю ширі слова співчуття

Марія Козак

Замість квітів на могилу **незабутньої бл. п. Оленки Савицької** складають 75.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької

Ірина, Осип, Люба і Зеньо Держки

Замість квітів на могилу **бл. п. Оленки Савицької** складає 50.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької

Таня Корінь

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Оленки Савицької** складаємо 50.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, а мужеві, дітям і родині висловлюємо ширі співчуття

Всеволод і Софія Ключаси

Замість квітів на могилу **бл. п. Оленки Савицької** складають 25.00 дол. на фонд ім. Олени Лотоцької

Оксана і Тусько Тишовницькі

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Оленки Леськів Савицької** з дому Вірщук, складають 25.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької

д-р В. Е. І Марія Голіяни,
Порт Шорльотте — Фльоріда

В пам'ять моєї сестри **бл. п. Вісі Дибайло** складаю 25.00 дол. на допомогу потребуючим в Бразилії

Цецилія Дибайло

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Оленки Леськів Савицької** з Вірщуків складаємо 25.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, а Родині висловлюємо шире співчуття.

Орися і Петро Гладкі

Замість квітів на могилу нашого приятеля **бл. п. Михайла Тимкова** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Анна Любинська

У світлу пам'ять моєї незабутньої та найдорожчої сестри **бл. п. Галини Артек** з дому Гарасимів та **бл. п. швагра Стефана**, як нев'янучий вінок на їхні могили, складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" та 30.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку

Михайло Гарасимів,
Гартфорд, Конн.

У світлу пам'ять **бл. п. Оленки Савицької** складаємо 20.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, а мужеві, дітям і родині висловлюємо своє співчуття

Орест і Оксана Ключаси

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Оленки Савицької** складаємо 25.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, а мужеві, дітям і родині висловлюємо наше шире співчуття

Омелян і Марія Омецінські

МИКОЛА СИНГАЇВСЬКИЙ

ЛАСТІВКА-БЕРЕГІВКА І ДОЩ

Над річкою круто обривається піщаний берег. А там у норах живуть ластівки-берегівки.

Коли надходить дощ, ластівки так низько над водою шугають, що крилами хвильки черкають, граються одна з одною, сміються, втішаються.

Не любив берегівок дощ за їхню зухвалість. Якось він розізлився, чимдуж накрапає, а ластівок не наздожене. Над лугом ганявся — падав у траву. Ганявся над річкою — точився у воду. Збирався ластів'ячі гнізда затопити — і не знайшов їх.

Не витерпів дощ і вдарив грозою.

Блискавка небо розкраяла, громи по ньому крем'яхи перекотили.

А ластівки — шусть по норах, сховалися в свої комірчини та й сміються: хто лякає, той і сам тікає.

Дощ потупцював на місці та й перестав. Остання хмара посунула на край неба. І в своїй розмальованій повній торбі понесла останній дощ. А сміотливі ластівки-берегівки услід йому хором залепетали:

Не лякай нас, дощику,
не лякай.
З поля, з лугу нашого
не втікай.

Мал. Ельмира Геруляк

РОМАШКОВЕ СОНЦЕ

Біла ромашко,
як ти цвітеш!
Крапельку сонця
в собі несеш.

З травня до осені
всюди білієш,
краплею сонця
ти землю грієш.

З медом від тебе
летить бджола.
Дівчинка в коси
тебе заплела.

А ти — на луках,
а ти — на полях, —
цвітеш при дорогах
у наших краях.

Дарунок неба,
дарунок землі —
цвітеш у людей
на святковім столі.

Цвітуть і не гаснуть
ромашкові квіти,
бо сонце люблять
дорослі і діти.

ЗАГАДКИ

МАРІЙКА ПІДГІРЯНКА

Відгадайте котра картинка відповідає загадці. Доповніть слова і зазначіть число картинки і відповідну літеру загадки.

1

А

Сидять у коробці
У купочці хлопці.
Хто хоче світити —
Готові служити.
Не беріте, діти,
Їх на забавки,
Бо можна згоріти.
Що це?
(С———И)

В

Що то є за гість:
Ніжок має шість.
Аж чотири крильця має,
По квітках собі літає.
Ні бджола, ні джмелик —
Зоветься...
(М———К)

5

3

Г

Ану, хто з дітей вгадає,
Що за звір ніг вісім має?
Снує з ниток тонкі сіті,
Щоби мушки в них ловити?
(П———К)

Б

Носить воду, не дармує.
Має вухо, а не чує.
Обірватись вухо може,
Ніщо тоді не pomoже.
(Д———К)

2

Д

Поночі літає,
Удень засинає.
Кругла голова,
Зоветься...
(С——А)

Г

Летить птах
В небесах.
Бензини нап'ється,
Світами женеться —
Скоро так,
Гучно так,
А зоветься...
(Л———К)

6

Замість квітів на далеку могилу **бл. п. Марії Тріски**, матері нашої членки **Євгенії**, складаємо 10 дол. на видання дитячої книжки з нагоди 1000-ліття Хрищення Руси-України
Управа і членки 64-го Відділу СУА

На могилу **бл. п. Олексі Красюка**, батька **Марії Венчак** та **бл. п. Михайла Гайдука**, брата **Олени Горбової**, членок 13-го Відділу, складають 20.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" з співчуттям Родинам.
Управа і членки 13-го Відділу СУА,
Честер, Па.

Вшановуючи світлу пам'ять свого професора **бл. п. Михайла Загайкевича**, бувши учениці Української Жіночої Учительської Семінарії "Рідна Школа" в Стрию, складають 100 дол. на Український Музей в Нью Йорку.
По 10 дол. зложили: Ірина Дзедзик, Іванна Кпим, Анна Ляхович, Олена Форостина, Ана Політило, Надія Попель, Володимира Савчинська, Стефанія Штинда, Стефанія Ушак і Люба Єднака.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Оленки Савицької** складаю 25.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, а мужеві, дітям і родині пересилаю щирі співчуття
Іванна Савицька

У дев'яту річницю смерті моїх найдорожчих і незабутніх покойних: чоловіка **о. Юрія Гнатишака**, дочки **Софії** та внука **Юрія Ліщинських** і сина **Ореста Гнатишака**, складаю 20.00 дол. на Стипендійний Фонд у Бразилії
Ольга Гнатишак

Замість квітів на свіжу могилу моєї найдорожчої похресниці **бл. п. Оленки Савицької**, складаємо 20.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, а опечаленій родині складаємо наші щирі співчуття
Оксана і Орест Зозулі,
Льос Анджелиос, Кап.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Оленки Савицької**, дочки моєї товаришки **Марії В. Віршук**, складаю 20.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької
Ярослава Городецька

Замість квітів на свіжі могили **бл. п. Ольги з Михалецьких Гафткович** та **бл. п. Оленки з Віршуків Леськів-Савицької** складаємо 20.00 дол. на фонд ім. Олени Лотоцької, а горем прибитим Родинам висловлюємо наші глибокі співчуття
Анна і Василь Макухи

В пам'ять моєї сестрінки **бл. п. Славоміри Ретьки** складаю 15.00 дол. на Фонд "Бабусі"
Варка Швед, Філядельфія

В пам'ять **бл. п. Єлисавети Манько**, матері нашої приятельки **Іванки Бучак**, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"
Ірина і Володимир Салуки

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Ключас**, матері моєї шкільної товаришки **Люби Мосевич**, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"
Теодозія Гаврилів

Замість квітів на свіжу могилу тети **бл. п. Гедвіг Григорович-Винницької**, матері **Люби Артимишин** і **Стисі Звонюк**, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"
Марія Галій

У світлу пам'ять **бл. п. Оленки Савицької** складаю 15.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, а мужеві, дітям і родині висловлюю щире співчуття
Зоріяна М. Стахнів

В пам'ять **бл. п. Оленки Савицької** складаємо 10.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, а родині висловлюємо наше щире співчуття
Мирон і Іванна Бучаки

В пам'ять **сл. п. Івана Сиротюка**, батька наших друзів Людмили і Зенона Чайківських, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"
Марія і Іван Галії

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Єлисавети Манько** складаю 10.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької
Марія Турко

Замість квітів на могилу **бл. п. Оленки Савицької** складаю 10.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької
Єля Процюк

Замість квітів на свіжу могилу дорогого приятеля **бл. п. інж. Романа Гевка** складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку та 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині висловлюємо щире співчуття
Ніна Лощенко,
Неоніла Винярьська

В пам'ять мого дорогого мужа, батька і дідуся **бл. п. Ярослава Швайка** складають 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"
Анна Швайка з родиною

В пам'ять **бл. п. Євгенії Булик** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"
Емілія Боб'як

В пам'ять **бл. п. Івана Сиротюка**, батька довголітньої членки 43-го Відділу СУА Людмили Чайківської, складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"
Анна Богачевська

В пам'ять **бл. п. Єлисавети Манько**, матері дорогих приятелів **Іванни** і **Мирона Бучаків**, складаю на передплату журналу "Наше Життя" для "Бабусі"
Оксана Г. Рак,
Лонг Айленд Сіті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УМ

У світлу пам'ять **бл. п. Петра Литвина** складаємо 50.00 дол. на потреби Українського Музею в Нью-Йорку.
д-р Богдан і Марта Цимбалісті

У світлу пам'ять **бл. п. д-р Лева Дубаса** складаємо 50.00 дол. на потреби Українського Музею.
д-р Зенон і Донна Каратницькі

У світлу пам'ять **Оленки Савицької** складаємо 100.00 дол. на потреби Українського Музею.
д-р Володимир і Марія Віршуки

У світлу пам'ять **бл. п. Оленки Савицької** складаю 100.00 дол. на потреби Українського Музею.
Стефанія Повалячек

У світлу пам'ять **Олени Шепарович**, активної членки проводу Союзу Українок у Львові як його колишня членка, складаю 20.00 дол. на Український Музей
Марія Козак

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Аноніми не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

65-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ БРОНСВІК

Загальні річні збори 65-го Відділу СУА в Нью-Бронсвік відбулися 28-го лютого 1982 р. Окружну Управу репрезентувала Ірена Кіндрачук. В склад нової управи Відділу ввійшли: М. Цимбаліста — голова, Д. Оріховська — заступниця голови, О. Городецька — секретарка, І. Ратич — касирка.

Референтки: Т. Панкевич — організаційна, К. Кузьо, Н. Павлов, Т. Шавалей — зв'язків, Т. Коверко — культурно-освітня, Д. Оріховська — музейна, М. Слободян, С. Лонишин і М. Гатала — суспільної опіки, А. Папроцька і С. Рінник — господарські, Я. Букачевська — пресова.

Контрольна Комісія: Є. Цісик, — голова, О. Яцишин і Т. Коверко — членки.

Я. Букачевська,
пресова референтка

73-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БРІДЖПОРТ, КОНН.

Загальні річні збори Відділу відбулися 13-го грудня 1981 р.

Склад нової управи: голова — Анна Гомик, заступниця голови — Леся Вучек, секретарка — Мирослава Чубата, касирка — Галина Тромса.

Референтки: культурно-освітні — Тамара Пеленська і Стефанія Бабій, імпресова — Марія Цап, зв'язків — Анна Гомик, суспільної опіки — Марія Болонна, господарські — Надя Чубата, Марія Герич, Ярослава Ковач, Марія Пелешук, Липська, пресові — Ольга Сусла і Леся Вучек, організаційна — Стефанія Бабій, музейна — Олександра Шуст.

Контрольна Комісія: Марія Сливівська, Марія Онишко і Наталія Шуст.

Ольга Сусла,
пресова референтка

77-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ІМ. АЛЛІ ГОРСЬКОЇ, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Річні загальні збори відбулися 21-го березня, 1982 року.

Окружну Управу СУА репрезентувала нововибрана голова Евстахія Струтинська.

До управи ввійшли: Валентина Косогор — голова, Марія Юзефович — заступниця голови, Неля Бريدжмен — секретарка, Тамара Петренко — касирка.

Референтки: Марія Юзефович — організаційна, Неля Бريدжмен — пресова, Віра Черкавська — суспільної опіки, Лідія Отрошко — господарська.

Контрольна Комісія: Віра Хамів — голова, Надія Позняк і Варвара Петрусь — члени.

Неля Бريدжмен,
пресова референтка

91-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БЕТЛЕГЕМ, ПА

Річні загальні збори Відділу відбулися 7-го лютого 1982 р.

Окружну управу репрезентувала Лідія Кий.

Управу на 1982 р. вибрано в такому складі: голова — Богданна Михайлів; заступниця голови — Марія Корчева; секретарка — Надія Цегельська; касирка — Леся Кіндрачук.

Референтки: організаційна — Аня Літкевич; культурно-освітня — Ольга Цегельська; виховна — Оксана Кіпа; мистецька і музейна — Ірена Бачинська; суспільної опіки — Марта Грушкевич; зв'язків і преси — Марта Федорів; господарська — Люся Гентіш.

Контрольна Комісія: Уляна Глинська, Катерина Загвоцька і Дарія Балазюк.

106-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ГАРТФОРД, КОНН.

Річні загальні збори Відділу відбулися 7-го лютого 1982 р. Вибрано управу в такому складі: Валентина Чудовська — голова, Віра Ціропалович — заступниця голови, Люба Кінах — секретарка, Галя Воскобийник — касирка. Референтки: Оксана Оприско — культурно-освітня, Катруся Зборовська — пресова, Стефа Сиротюк — виховна, Оля Якимів — організаційна, Маруся Швець, Оксана Губенко — господарські.

Контрольна Комісія: голова — Ірена Сивенька, члени — Людмила Хмельівська й Леся Дитюк.

Валентина Чудовська,
голова

ЧИ ВИ ВИРІВНЯЛИ ПЕРЕДПЛАТУ?

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$13.00, half year \$7.00, single copy \$1.30.

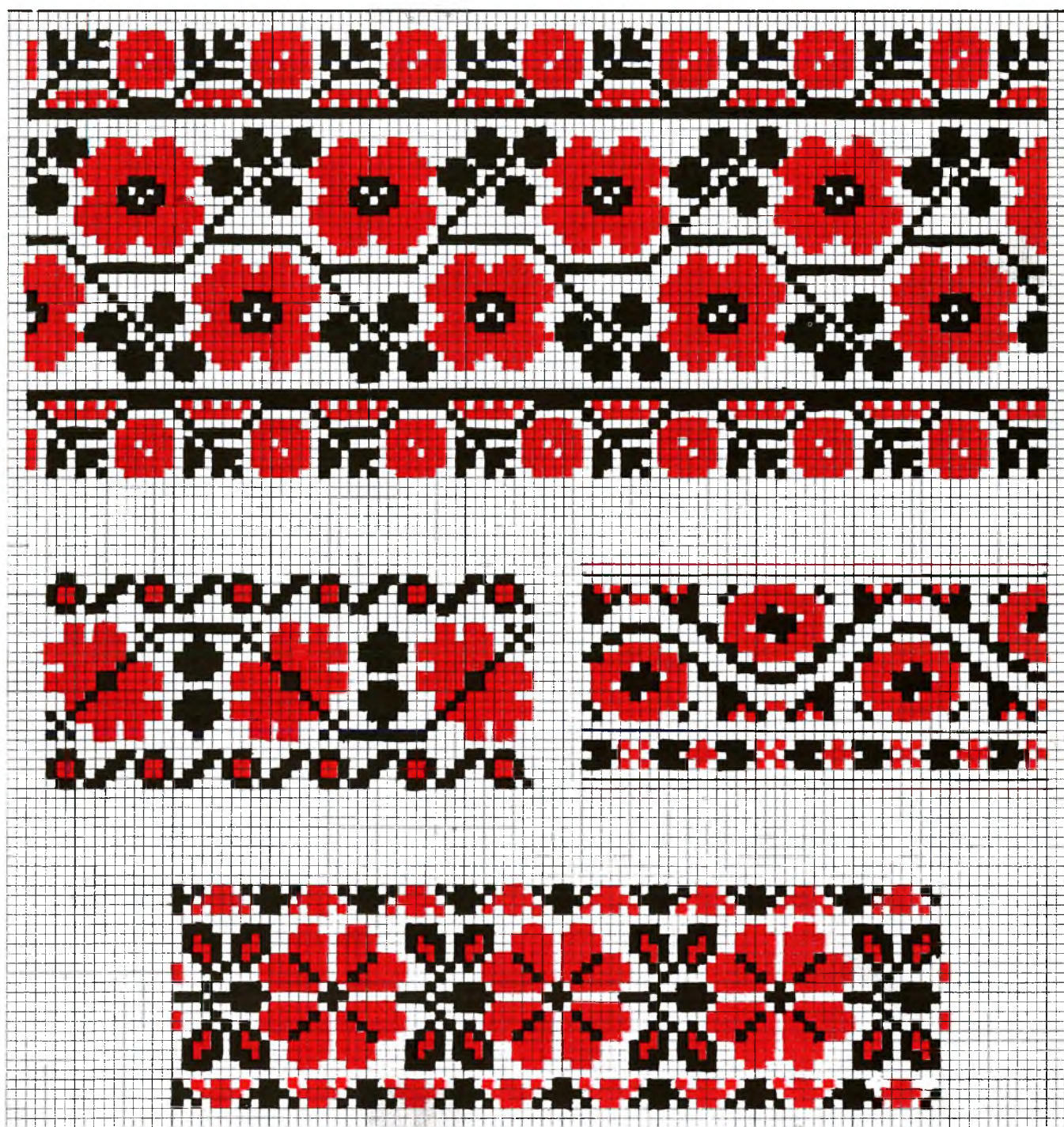
COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 13.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна ... 13.00 дол. піврічна 7.00 дол. Поодинокое число 1.30 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть сплачувати у своїй валюті, в сумі яка дорівнює вартості 13.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011
©Copyright 1981 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailing offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Волинські взори зі збірки д-ра Юрія Шумовського. Власність Українського Музею. Рисувала Ольга Трачук.

1. Уставка жіночого рукава. Село Бугрин пов. Рівне. Початок XX ст.
 2. Комір чоловічої сорочки. XIX ст. Село Спасів пов. Дубно.
 3. Манжет чоловічого рукава. XIX ст. Село Розваж пов. Остріг.
 4. Чоловічий комір. Село Залізів пов. Дубно. XIX ст.
- Вишивати червоною ниткою Д. М. Ц. ч. 321.